

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
รายงาน และ งบการเงินรวม
31 ธันวาคม 2565

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 งบกำไรขาดทุนรวม งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามประมวลจริยบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี รวมถึงมาตรฐานเรื่องความเป็นอิสระที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี (ประมวลจริยบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ งบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจริยบรรณอื่นๆ ตามประมวลจริยบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 37 และข้อ 38 เกี่ยวกับความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าต่าง ๆ ที่สำคัญที่ยังอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการหรือการพิจารณาคดีของศาล ซึ่งผลสรุปในเรื่องดังกล่าวขึ้นอยู่กับผลการดำเนินการเจรจาหรือกระบวนการยุติธรรมในอนาคตที่ยังไม่สามารถระบุได้ในขณะนี้ และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 2 เกี่ยวกับรายการที่สำคัญในเรื่องการควบรวมกิจการระหว่างบริษัทฯกับบริษัท ทูร คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (“True”) และเรื่องที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีดังกล่าวแต่อย่างใด

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้า ในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติตามของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญ

ตามที่กล่าวในวรรคข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น เกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญและตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 37 และข้อ 38 กลุ่มบริษัทมีคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญดังกล่าว

ขณะนี้ข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวอยู่ในระหว่างการดำเนินการตามกฎหมาย และคดีฟ้องร้องอยู่ภายใต้กระบวนการพิจารณาคดีของศาล ซึ่งผลของข้อพิพาททางการค้าและคดีฟ้องร้องดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับผลการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในอนาคต ซึ่งรวมถึงความไม่แน่นอนเกี่ยวกับระยะเวลา และจำนวนเงินอันอาจเกิดจากผลของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้า ฝ่ายบริหารจึงจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการพิจารณาซึ่งรวมถึงการพิจารณาข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการประเมินผลของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเพื่อใช้ในการประมาณการหนี้สินจากความเสียหาย

เนื่องจากความไม่แน่นอนและความซับซ้อนของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าดังกล่าว จึงได้กำหนด เป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

ข้าพเจ้าได้สอบถามฝ่ายบริหารเกี่ยวกับกระบวนการรวบรวม ติดตาม และประเมินผลข้อพิพาทและคดีฟ้องร้อง ต่าง ๆ ที่สำคัญของกลุ่มบริษัท และประเมินการใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในการประเมินผลของคดีฟ้องร้อง และข้อพิพาททางการค้าดังกล่าว โดยทำการตรวจสอบซึ่งรวมถึงวิธีการต่อไปนี้

- ก) สอบถามข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทเกี่ยวกับคดีความและข้อพิพาทที่สำคัญดังกล่าว
- ข) สอบทานหนังสือยืนยันคดีความและข้อพิพาทที่สำคัญจากนายความภายนอกบริษัทฯ และประเมินผลของ หนังสือยืนยันดังกล่าว สอบถามรายละเอียดความคืบหน้าของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญ จากฝ่ายกฎหมายและฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทตลอดจนวิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการประเมินและพิจารณา ประเมินการหนีสินจากคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้า รวมถึงสอบทานรายงานความเห็นของที่ปรึกษาภายนอกของกลุ่มบริษัท ซึ่งใช้ประกอบการพิจารณาของฝ่ายบริหาร
- ค) ประเมินการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

การประเมินการด้อยค่าของเครื่องมือและอุปกรณ์รวมถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้ คลื่นความถี่และสินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคม เคลื่อนที่

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 14 การประเมินการด้อยค่าของเครื่องมือและอุปกรณ์ รวมถึง สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และสินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้องที่ใช้ ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่ของกลุ่มบริษัทจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่สำคัญของ ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคต การประเมินแผนงานใน อนาคตในการจัดการและการใช้งานสินทรัพย์ดังกล่าว การดูแลรักษาและการลงทุนในอนาคต และการกำหนด อัตราคิดลดและสมมติฐานที่สำคัญ ดังนั้นจึงมีความไม่แน่นอนของประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตซึ่งใช้ ในการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าว

ข้าพเจ้าได้ประเมินการพิจารณาการด้อยค่าของของเครื่องมือและอุปกรณ์รวมถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุน การได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และสินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อ การให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่ของฝ่ายบริหาร โดยประเมินการกำหนดหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด และแบบจำลองทางการเงินที่ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทเลือกใช้โดยการทำความเข้าใจกระบวนการพิจารณาของ ฝ่ายบริหารว่าสอดคล้องตามลักษณะการให้ประโยชน์และคาดการณ์การให้ประโยชน์ในอนาคตของสินทรัพย์ หรือไม่ ตลอดจนการทำความเข้าใจและประเมินในเรื่องดังต่อไปนี้

- ก) สมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำแผนและคาดการณ์กระแสเงินสดในอนาคตของกลุ่มบริษัท โดยการทำความเข้าใจกระบวนการที่ทำให้ได้มาซึ่งประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตดังกล่าว เปรียบเทียบสมมติฐานดังกล่าวกับแหล่งข้อมูลภายนอกที่มีและข้อมูลภายในที่กลุ่มบริษัทมี สอบทานประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตดังกล่าวกับข้อมูลการประมาณการที่ได้รับการอนุมัติจากฝ่ายบริหารและแผนงานธุรกิจของกลุ่มบริษัท และพิจารณาความแม่นยำของประมาณการกระแสเงินสดในอดีตกับผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริง
- ข) อัตราผลตอบแทน โดยเปรียบเทียบต้นทุนถั่วเฉลี่ยของเงินทุนของกลุ่มบริษัท และเปรียบเทียบกับต้นทุนถั่วเฉลี่ยของเงินทุนของบริษัทอื่นในอุตสาหกรรม
- ค) สมมติฐานและวิธีการที่ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทใช้ในการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ประเมินการเปิดเผยข้อมูลของผู้บริหารของกลุ่มบริษัทเกี่ยวกับการประเมินการด้อยค่าของเครื่องมือและอุปกรณ์รวมถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และสินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการ โทรคมนาคมเคลื่อนที่

การรับรู้รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 5.1 นโยบายการบัญชีของการรับรู้รายได้ กลุ่มบริษัทมีโครงสร้างการกำหนดราคาและเงื่อนไขการเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองการใช้งานของผู้ใช้บริการ และมีจำนวนรายการการให้บริการที่มีนัยสำคัญ สถานการณ์การแข่งขันในอุตสาหกรรมโทรคมนาคมเคลื่อนที่ที่มากขึ้น ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงพิจารณาเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในเรื่องมูลค่าและเวลาในการรับรู้รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ข้าพเจ้าได้ทำการตรวจสอบซึ่งรวมถึงการประเมินนโยบายการบัญชีของกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ การประเมินความมีประสิทธิภาพของการควบคุมทั่วไปของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวมและการประเมินความมีประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องกับวงจรรายได้ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และเวลาที่เหมาะสมของการบันทึกจรรยาได้ค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ สุ่มตรวจสอบเอกสารประกอบรายการรายได้ที่เกิดขึ้นในระหว่างปีและช่วงใกล้เคียงปี วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลบัญชีรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบแยกย่อย และตรวจสอบรายการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้องกับบัญชีรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่บันทึกผ่านใบสำคัญทั่วไป

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่อยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น) ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้กับข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใด ๆ ต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว และหากสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบเพื่อให้เกิดการดำเนินการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้ โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงิน โดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปลักษณะความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้า

ขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงิน โดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการ หรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติตามตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบ แต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการ ตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีส่วนได้เสียในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับ ความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่ง ข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระและการดำเนินการเพื่อขจัด อุปสรรคหรือมาตรการป้องกันของข้าพเจ้า (ถ้ามี)

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการ ตรวจสอบงบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ใน รายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือใน สถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำ ดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสีย สาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

พิมพีใจ มานิตขจรกิจ

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4521

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

กรุงเทพฯ: 31 มกราคม 2566

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2565	2564	2565	2564	
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	7	5,651,898,779	3,575,487,800	1,270,533,640	1,255,455,218
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	8	10,341,833,283	10,250,016,476	9,927,224,757	3,805,849,476
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระในปี	23.3	1,269,380,793	1,240,814,684	-	-
สินค้าคงเหลือ	10	1,117,792,773	1,306,760,912	1,752,417	6,665,372
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	33.3	6,238,934	55,424,357	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	11	2,454,391,700	3,298,666,518	234,294,990	221,384,541
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		20,841,536,262	19,727,170,747	11,433,805,804	5,289,354,607
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	36.3	139,527	139,527	-	-
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระในปี	23.3	3,421,182,249	4,536,296,781	-	-
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	9.2	-	-	15,000,000,000	16,500,000,000
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	33.3	127,528,061	754,407,252	1,800,000	1,800,000
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	12	221,646,743	228,054,381	50,000,000	50,000,000
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	13	-	-	1,445,999,930	1,445,999,930
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	14	52,734,579,360	53,771,677,953	1,530,801,774	1,600,873,789
เงินมัดจำและเงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อการจัดซื้อและติดตั้งอุปกรณ์		41,975,419	177,605,938	-	-
สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	15	51,983,468,043	57,036,179,188	-	-
สินทรัพย์สิทธิการใช้	23.1	13,230,589,088	17,419,475,934	401,775,887	738,585,565
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	16	2,135,931,876	2,060,846,622	27,689,881	99,731,853
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	28	3,799,047,174	4,394,797,516	891,076,983	2,132,695,180
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	17	3,997,695,054	4,208,002,305	881,631,609	1,762,991,143
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		131,693,782,594	144,587,483,397	20,230,776,064	24,332,677,460
รวมสินทรัพย์		152,535,318,856	164,314,654,144	31,664,581,868	29,622,032,067

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2565	2564	2565	2564	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	18	21,818,508,201	25,965,560,723	11,950,649,076	9,932,732,918
เงินกู้ยืมระยะสั้น	19	3,000,000,000	-	-	-
เงินกู้ยืมระยะยาว - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	20	-	4,995,043,836	-	-
หุ้นกู้ - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	21	5,955,220,340	3,030,259,255	-	-
รายได้รับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์		2,259,166,743	2,115,344,454	334,111,285	409,218,361
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		123,595	104,826	-	-
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		5,014,073,493	4,913,877,864	-	-
หนี้สินตามสัญญาเช่า - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	23.2	5,270,967,826	5,599,437,236	258,711,672	260,664,427
สำรองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน - ส่วนที่สัญญาสิ้นสุดภายในหนึ่งปี	22	40,430,294	39,967,741	13,374,155	13,313,324
หนี้สินทางการเงินหมุนเวียนอื่น	33.3	48,086,352	-	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		356,090,926	436,503,606	57,946,540	125,556,127
รวมหนี้สินหมุนเวียน		43,762,667,770	47,096,099,541	12,614,792,728	10,741,485,157
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	20	8,261,983,935	9,987,087,671	-	-
หุ้นกู้ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	21	44,343,691,641	41,091,352,488	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	24	605,602,865	604,495,628	605,602,865	604,495,628
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		25,552,070,799	30,331,174,373	-	-
หนี้สินตามสัญญาเช่า - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	23.2	10,012,347,797	13,483,073,393	96,561,715	373,068,773
สำรองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน - สุทธิจากส่วนที่สัญญาสิ้นสุดภายในหนึ่งปี	22	1,118,598,095	1,551,981,511	124,944,003	136,845,495
หนี้สินทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	33.3	50,098,019	-	-	-
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		4,389,101	1,907,897	1,319,033	1,319,033
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		89,948,782,252	97,051,072,961	828,427,616	1,115,728,929
รวมหนี้สิน		133,711,450,022	144,147,172,502	13,443,220,344	11,857,214,086

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 2,367,811,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 2 บาท				
(2564: หุ้นสามัญ 2,372,080,630 หุ้น				
มูลค่าหุ้นละ 2 บาท)	2	4,735,622,000	4,744,161,260	4,735,622,000
4,744,161,260				
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว				
หุ้นสามัญ 2,367,811,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 2 บาท		4,735,622,000	4,735,622,000	4,735,622,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ		6,541,658,660	6,541,658,660	6,541,658,660
ส่วนเกินทุนอื่น		1,647,137,361	1,647,137,361	1,647,137,361
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว - สํารองตามกฎหมาย	42	474,416,126	474,416,126	474,416,126
ยังไม่ได้จัดสรร		5,425,034,687	6,768,647,495	4,822,527,377
		5,899,450,813	7,243,063,621	5,296,943,503
4,840,399,960				
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น	32	-	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		18,823,868,834	20,167,481,642	18,221,361,524
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		152,535,318,856	164,314,654,144	31,664,581,868
				29,622,032,067

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

กรรมการ

บริษัท โทเทิล แอ็กเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
รายได้จากการขายและการให้บริการ				
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์	56,633,737,139	57,824,289,770	4,559,108,099	4,529,059,008
รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	8,956,511,139	8,846,546,714	15,404,244	1,077,557
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	15,009,554,380	14,649,166,764	9,770,001,024	10,812,707,116
รวมรายได้จากการขายและการให้บริการ	80,599,802,658	81,320,003,248	14,344,513,367	15,342,843,681
ต้นทุนขายและการให้บริการ				
ต้นทุนการให้บริการโทรศัพท์	49,921,648,480	50,176,566,362	1,753,613,162	2,178,677,156
ต้นทุนขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	10,759,033,183	10,610,376,208	10,486,058	653,975
รวมต้นทุนขายและการให้บริการ	60,680,681,663	60,786,942,570	1,764,099,220	2,179,331,131
กำไรขั้นต้น	19,919,120,995	20,533,060,678	12,580,414,147	13,163,512,550
ดอกเบี้ยรับ	20,636,129	12,256,291	102,811,494	100,349,105
รายได้อื่น	35,688,636	125,797,140	44,246,137	25,674,416
กำไรก่อนค่าใช้จ่าย	19,975,445,760	20,671,114,109	12,727,471,778	13,289,536,071
ค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและการให้บริการ	(3,731,367,842)	(4,184,207,229)	(1,740,854,547)	(2,163,263,139)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(9,481,101,092)	(9,560,540,911)	(4,806,786,007)	(4,857,457,604)
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	5,078,952	4,841,390	(3,722,055)	(6,087,752)
รวมค่าใช้จ่าย	(13,207,389,982)	(13,739,906,750)	(6,551,362,609)	(7,026,808,495)
กำไรจากกิจกรรมดำเนินงาน	6,768,055,778	6,931,207,359	6,176,109,169	6,262,727,576
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าตราสารอนุพันธ์และ สถานะสุทธิจากการป้องกันความเสี่ยง	3,884,494	(148,215,192)	-	-
ต้นทุนทางการเงิน	(2,891,017,796)	(2,829,609,029)	(24,166,201)	(24,975,479)
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(6,407,638)	(5,244,956)	-	-
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	3,874,514,838	3,948,138,182	6,151,942,968	6,237,752,097
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(755,357,768)	(592,205,452)	(1,232,629,547)	(1,246,523,606)
กำไรสำหรับปี	3,119,157,070	3,355,932,730	4,919,313,421	4,991,228,491
กำไรต่อหุ้น	29			
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	1.32	1.42	2.08	2.11

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็กเซ็ส คอมนิวเท็กซ์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
กำไรสำหรับปี	3,119,157,070	3,355,932,730	4,919,313,421	4,991,228,491
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	24	44,943,251	2,040,104	44,943,251
หัก: ผลกระทบของภาษีเงินได้	28	(8,988,650)	(408,020)	(8,988,650)
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
- สูทหรือภาษีเงินได้		35,954,601	1,632,084	35,954,601
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี		35,954,601	1,632,084	1,632,084
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	3,155,111,671	3,357,564,814	4,955,268,022	4,992,860,575

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565

(หน่วย: บาท)

		งบการเงินเฉพาะกิจการ					
		ส่วนเกินทุนอื่น		กำไรสะสม			
		ส่วนเกินทุน	กำไรสะสม	กำไรสะสม	ส่วนของผู้ถือหุ้น		
หมายเหตุ		ทุนเรือนหุ้นที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	จัดสรรแล้ว - สักรอง ตามกฎหมาย	ยังไม่จัดสรร	รวม	
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2564	4,735,622,000	6,541,658,660	474,416,126	6,878,628,970	20,277,463,117	
	กำไรสำหรับปี	-	-	-	4,991,228,491	4,991,228,491	
	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	1,632,084	1,632,084	
	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	4,992,860,575	4,992,860,575	
25	เงินปันผลจ่าย	-	-	-	(7,505,505,711)	(7,505,505,711)	
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564	4,735,622,000	6,541,658,660	474,416,126	4,365,983,834	17,764,817,981	
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2565	4,735,622,000	6,541,658,660	474,416,126	4,365,983,834	17,764,817,981	
	กำไรสำหรับปี	-	-	-	4,919,313,421	4,919,313,421	
	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	35,954,601	35,954,601	
	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	4,955,268,022	4,955,268,022	
25	เงินปันผลจ่าย	-	-	-	(4,498,724,479)	(4,498,724,479)	
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565	4,735,622,000	6,541,658,660	474,416,126	4,822,527,377	18,221,361,524	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	3,874,514,838	3,948,138,182	6,151,942,968	6,237,752,097
รายการปรับกระทบกำไรก่อนภาษี				
เป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน:				
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(15,266,325)	(21,906,697)	(2,205,226)	(2,983,291)
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	6,407,638	5,244,956	-	-
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนทั่วไป	(6,107,302)	(244,000)	(200,000)	(200,000)
ค่าเผื่อผลขาดทุนจากสินค้าสำรอง (โอนกลับ)	(8,667,362)	19,474,904	-	(61,920)
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (โอนกลับ)	171,212,231	(333,191,297)	(2,021,014)	(2,897,290)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์/เงินลงทุนในบริษัทย่อย/ เงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	(6,377,838)	(80,256,897)	(6,797,062)	(69,795,633)
ขาดทุนจากการคืนเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	-	16,703,266
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (หมายเหตุ 30)	22,434,430,264	22,478,486,853	544,373,270	692,680,698
ตัดจำหน่ายสินทรัพย์	565,446,697	73,900,903	7,129,926	349,803
ผลกระทบจากการปรับปรุงสินทรัพย์สิทธิการใช้	284,778,680	512,165,723	3,200,323	2,844,916
ขาดทุน (กำไร) จากการจำหน่ายอุปกรณ์	13,807,863	(24,162,713)	(1,733,387)	(36,664,981)
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	(1,246,990)	(21,016,707)	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน (กลับรายการ)	61,657,863	(32,078,355)	61,657,863	(32,078,355)
ค่าตัดจำหน่ายต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา	176,834,868	181,110,155	-	-
ขาดทุน (กำไร) จากการวัดมูลค่าตราสารอนุพันธ์และสถานะสุทธิ จากการป้องกันความเสี่ยง	(3,884,494)	148,215,192	-	-
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	2,877,491,429	2,819,374,673	10,639,834	14,741,123
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงเงินสินทรัพย์ และหนี้สินดำเนินงาน	30,425,032,060	29,673,254,875	6,765,987,495	6,820,390,433
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น)				
ถูกหักการห้าและถูกหนี้อื่น	(253,222,863)	(8,963,333)	(6,118,954,505)	1,411,403,337
ถูกหนี้อื่นตามสัญญาเช่า	1,089,348,017	1,093,293,653	-	-
สินค้าคงเหลือ	197,635,501	(692,221,231)	4,912,955	1,156,961
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	848,483,521	31,178,322	(12,910,449)	24,262,349
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(212,796,161)	(203,655,977)	51,162,966	(19,224,454)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(2,401,529,738)	597,813,082	2,044,527,603	178,740,219
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	50,214,006	(132,546,584)	(149,440,769)	(315,249,670)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(13,126,171)	(9,158,317)	(15,607,376)	(6,507,551)
เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	29,730,038,172	30,348,994,490	2,569,677,920	8,094,971,624
จ่ายดอกเบี้ย	(2,713,380,874)	(2,604,907,708)	(8,854,788)	(13,119,714)
จ่ายภาษีเงินได้	(1,222,814,512)	(1,608,142,804)	(167,934,369)	(453,058,872)
รับคืนภาษีเงินได้	1,282,141,649	357,871,782	998,130,937	-
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	27,075,984,435	26,493,815,760	3,391,019,700	7,628,793,038

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็กเซส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุน	3,736,459	23,716,707	-	-
เงินสดจ่ายให้ผู้ซื้อบริษัทย่อย	-	-	(500,000,000)	(5,500,000,000)
เงินสดรับจากเงินให้ผู้ซื้อบริษัทย่อย	-	-	2,000,000,000	4,000,000,000
เงินสดรับจากการคืนเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	-	220,052,509
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนทั่วไป	6,107,302	244,000	200,000	200,000
เงินสดจ่ายซื้ออาคารและอุปกรณ์	(12,179,311,745)	(14,772,438,610)	(131,662,279)	(165,771,257)
เงินสดรับจากการขายอาคารและอุปกรณ์	78,001,211	59,001,905	7,097,242	46,582,589
เงินมัดจำและเงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อการจัดซื้อ และติดตั้งอุปกรณ์ลดลง	135,630,519	131,085,489	-	-
เงินสดจ่ายสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	(4,644,006,694)	(6,108,038,646)	-	-
เงินสดจ่ายเพื่อการได้มาซึ่งสินทรัพย์สิทธิการใช้	(78,055,904)	(104,465,071)	(584,146)	(2,463,050)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	(1,263,773,270)	(1,143,067,658)	(8,780,231)	(17,631,241)
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(17,941,672,122)	(21,913,961,884)	1,366,270,586	(1,419,030,450)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับจากเงินผู้ยืมระยะสั้น	10,000,000,000	25,500,000,000	-	-
เงินสดจ่ายชำระคืนเงินผู้ยืมระยะสั้น	(7,000,000,000)	(29,500,000,000)	-	-
เงินสดรับจากเงินผู้ยืมระยะยาว	3,300,000,000	5,000,000,000	-	-
เงินสดจ่ายชำระคืนเงินผู้ยืมระยะยาว	(10,000,000,000)	-	-	-
เงินสดรับจากการออกหุ้นกู้	9,871,000,000	7,000,000,000	-	-
เงินสดจ่ายชำระคืนหุ้นกู้	(3,000,000,000)	(2,500,000,000)	-	-
เงินสดจ่ายชำระคืนหนี้สินตามสัญญาเช่า	(5,754,176,855)	(5,987,662,260)	(243,487,385)	(328,586,125)
เงินสดรับจากการยกเลิกสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	24,000,000	341,760,000	-	-
จ่ายเงินปันผล	(4,498,724,479)	(7,505,505,711)	(4,498,724,479)	(7,505,505,711)
เงินสดสุทธิที่ใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(7,057,901,334)	(7,651,407,971)	(4,742,211,864)	(7,834,091,836)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	2,076,410,979	(3,071,554,095)	15,078,422	(1,624,329,248)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	3,575,487,800	6,647,041,895	1,255,455,218	2,879,784,466
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสิ้นปี	5,651,898,779	3,575,487,800	1,270,533,640	1,255,455,218
ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม:				
รายการที่ไม่ใช่เงินสด:				
เจ้าหน้าที่ค่าซื้ออุปกรณ์	2,510,384,279	4,407,489,066	8,654,641	33,403,965
เจ้าหน้าที่ค่าซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	376,252,702	363,542,810	543,560	600,217
หนี้สินตามสัญญาเช่าเพิ่มขึ้น	3,171,282,997	4,544,877,609	30,659,636	163,747,590

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย บริษัทฯจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2550

ที่อยู่ตามที่จดทะเบียนของบริษัทฯอยู่ที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 38 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

บริษัทฯมีผู้ถือหุ้นใหญ่สองราย คือ เทเลนอร์ เอเชีย พีทีอี แอลทีดี ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศไทยสิงคโปร์ และบริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศไทย ธุรกิจหลักของบริษัทฯ คือ ให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบ WiFi ภายใต้ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่งจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ทั้งนี้ ระยะเวลาของใบอนุญาตดังกล่าวกำหนดให้กระทำได้ดีตลอดระยะเวลาที่ยังคงให้บริการภายใต้ขอบเขตและเงื่อนไขในการอนุญาตตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมลงวันที่ 5 มีนาคม 2563 รวมทั้งให้บริการที่ปรึกษาและบริหารงานให้กับบริษัทย่อย

1.2 ข้อมูลทั่วไปของบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด

บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด (“ดีแทค ไตรเน็ต”) เป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ จัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทจำกัด และมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ธุรกิจหลักของดีแทค ไตรเน็ต คือ การให้บริการการสื่อสารไร้สายและจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์เสริม โดย ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับใบอนุญาตในการประกอบกิจการตามรายละเอียดที่แสดงด้านล่างนี้ โดยตลอดระยะเวลาในการอนุญาตให้ดำเนินการ ดีแทค ไตรเน็ต ต้องดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและค่าธรรมเนียมในการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (USO) ตามที่กฎหมายกำหนด และระยะเวลาในการอนุญาตของใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง และใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สองกำหนดให้กระทำได้ดีตลอดระยะเวลาที่ยังให้บริการภายใต้ขอบเขตและเงื่อนไขในการอนุญาตที่เกี่ยวข้อง

ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง

<u>บริการ โทรคมนาคม</u>	<u>วันที่อนุญาต</u>
1) บริการอินเทอร์เน็ต (ผ่านวงจรเช่า)	30 สิงหาคม 2549 เป็นต้นไป
2) ขยายต่อบริการวงจรเช่า/บริการช่องสัญญาณเช่า	22 มีนาคม 2560 เป็นต้นไป
3) ขยายต่อบริการอินเทอร์เน็ตแบบ xDSL และบริการอินเทอร์เน็ตผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสง (FTTx)	24 กุมภาพันธ์ 2564 เป็นต้นไป
4) บริการระบบ Internet of Things	7 กรกฎาคม 2564 เป็นต้นไป
5) บริการ Colocation	27 สิงหาคม 2564 เป็นต้นไป

ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สอง

<u>บริการ โทรคมนาคม</u>	<u>วันที่อนุญาต</u>
1) บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศและบริการชุมสายอินเทอร์เน็ตแบบที่สองที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง	26 มิถุนายน 2558 เป็นต้นไป

ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม

<u>บริการ โทรคมนาคม</u>	<u>ระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต</u>
1) บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ (IDD)	6 กุมภาพันธ์ 2550 - 5 กุมภาพันธ์ 2570
2) บริการโทรศัพท์ประจำที่	2 กันยายน 2558 - 5 กุมภาพันธ์ 2570
3) บริการวงจรเช่าส่วนบุคคลระหว่างประเทศ	12 กรกฎาคม 2559 - 5 กุมภาพันธ์ 2570
4) บริการวงจรเช่าส่วนบุคคลภายในประเทศ	12 พฤษภาคม 2564 - 5 กุมภาพันธ์ 2570
5) บริการกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล ย่านความถี่ 2100 MHz	7 ธันวาคม 2555 - 6 ธันวาคม 2570
6) บริการกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล ย่านความถี่ 1800 MHz	16 ธันวาคม 2561 - 15 ธันวาคม 2576
7) บริการกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล ย่านความถี่ 900 MHz	16 ธันวาคม 2561 - 15 ธันวาคม 2576
8) บริการกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล ย่านความถี่ 26 GHz	24 กุมภาพันธ์ 2563 - 23 กุมภาพันธ์ 2578
9) บริการกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล ย่านความถี่ 700 MHz	24 ธันวาคม 2563 - 23 ธันวาคม 2578

ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ภายใต้การประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม

- ก) ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2555 และสิ้นสุด ณ วันที่ 6 ธันวาคม 2570) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 2.1 GHz ความถี่ช่วง 1920 - 1935 MHz คู่กับ 2110 - 2125 MHz ภายใต้ขอบเขตการให้บริการตามใบอนุญาตที่พระราชอาณาจักรไทย

- ข) ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2561 และสิ้นสุด ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2576) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 1800 MHz สำหรับแถบความกว้าง 2x5 MHz ความถี่ช่วง 1745 - 1750 MHz คู่กับ 1840 - 1845 MHz ภายใต้ขอบเขตการให้บริการตามใบอนุญาตทั่วราชอาณาจักรไทย
- ค) ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2561 และสิ้นสุด ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2576) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 900 MHz สำหรับแถบความกว้าง 2x5 MHz ความถี่ช่วง 890 - 895 MHz คู่กับ 935 - 940 MHz ภายใต้ขอบเขตการให้บริการตามใบอนุญาตทั่วราชอาณาจักรไทย โดย ดีแทค ไตรเนต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 40,728.48 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ภายใต้เงื่อนไขการชำระเงินตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคม ย่าน 890 - 895 MHz / 935 - 940 MHz ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2562 ดีแทค ไตรเนต ได้เข้าร่วมขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมย่าน 700 MHz ต่อสำนักงาน กสทช. และเป็นผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz จำนวน 1 ชุด รายละเอียดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวปรากฏรายละเอียดตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 1.2 จ) ส่งผลให้ ดีแทค ไตรเนต ได้รับสิทธิในการแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ออกเป็นสิบงวด งวดละเท่า ๆ กัน รวมทั้งต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขอื่นตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 4/2562 ลงวันที่ 11 เมษายน 2562 เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาการประกอบกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม

สืบเนื่องจาก ดีแทค ไตรเนต ได้รับสิทธิในการแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ตามที่กล่าวข้างต้นนั้น ผู้บริหารของ ดีแทค ไตรเนต ได้พิจารณารายละเอียดข้อมูลตลอดจนเนื้อหาของรายการที่เกี่ยวข้องในการได้มาซึ่งเงื่อนไขในการแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz แล้วเห็นว่าการได้มาซึ่งเงื่อนไขในการแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ดังกล่าวนี้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตและมีสิทธิในการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมย่าน 700 MHz ดังนั้น ดีแทค ไตรเนต จึงบันทึกผลต่างระหว่างมูลค่าปัจจุบันของเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ที่ต้องชำระตามเงื่อนไขการชำระเงินใหม่และเงื่อนไขเดิมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 700 MHz เมื่อ ดีแทค ไตรเนต ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ในเดือนธันวาคม 2563

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2565 ดีแทค ไตรเนต ได้ชำระเงินงวดที่ 5 ซึ่งคิดเป็นเงินจำนวน 4,072.85 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) สำหรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ข้างต้นแล้ว

- ง) ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 26 GHz จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2563 และสิ้นสุด ณ วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2578) เพื่อประกอบกิจการ โทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 26 GHz ในความถี่ช่วง 26.8 - 27.0 GHz ขนาดความกว้างของแถบคลื่นความถี่รวม 200 MHz ภายใต้ขอบเขตการให้บริการตามใบอนุญาตที่พระราชอาณาจักรไทย
- จ) ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม 2563 และสิ้นสุด ณ วันที่ 23 ธันวาคม 2578) เพื่อประกอบกิจการ โทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 700 MHz สำหรับแถบความถี่ 2x10 MHz ความถี่ช่วง 713 - 723 MHz คู่กับ 768 - 778 MHz ภายใต้ขอบเขตการให้บริการตามใบอนุญาตที่พระราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ ในการขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ดังกล่าว ดีแทค ไตรเน็ต ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติในเรื่องการเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 890-915 MHz / 935-960 MHz มาก่อน ตลอดจนมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการต่างๆตามประกาศ กสทช. เรื่อง การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการ โทรคมนาคมย่าน 703-733 MHz / 758-788 MHz ลงวันที่ 4 มิถุนายน 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (“ประกาศ กสทช.”) กำหนดไว้ด้วยเช่นกัน โดย ดีแทค ไตรเน็ต มีหน้าที่ต้องชำระเงินค่าคลื่นความถี่สำหรับการได้มาซึ่งใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 18,815 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)
- ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2566 ดีแทค ไตรเน็ต ได้ชำระเงินงวดที่ 3 ซึ่งคิดเป็นเงินจำนวน 1,881.5 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) สำหรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ข้างต้นแล้ว

1.3 ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection charge)

ในเดือนธันวาคม 2556 กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง การใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2556 (“ประกาศ กสทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย 2556”) มาแทนที่ประกาศ กสทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 โดยประกาศ กสทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย 2556 ยังคงกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมมีหน้าที่ให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของตนกับผู้รับใบอนุญาตรายอื่นอยู่เช่นเดิม

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสิทธิในการประกอบกิจการโทรคมนาคมของบริษัทฯ บนคลื่นความถี่ตามสัญญาสัมปทานของบริษัทฯ ได้สิ้นสุดลงแล้วเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2561 บริษัทฯ ได้ดำเนินการส่งหนังสือแจ้งต่อคู่สัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับบริษัทฯ ให้ทราบถึงการสิ้นสุดลงของสัญญาสัมปทาน และบอกเลิกสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมดังกล่าวแล้ว

ทั้งนี้ตามสัญญาสัมปทานของบริษัทฯ ที่ได้สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2561 นั้น บริษัทฯ ต้องจ่ายเงินผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) เป็นรายปีซึ่งคิดจากร้อยละของรายได้จากการให้บริการตามสัญญา และต้องไม่ต่ำกว่าผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำในแต่ละปี อย่างไรก็ตาม การเข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ทำให้การคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนภายหลังการเข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายยังไม่มี ความชัดเจน บริษัทฯ จึงคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนที่ต้องจ่ายให้แก่ กสท ตั้งแต่ปีสัมปทานที่ 17 เป็นต้นไป จากรายได้ที่ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย จนกว่าจะได้ข้อสรุปที่ชัดเจนในเรื่องนี้ อย่างไรก็ตาม กสท ได้โต้แย้งวิธีการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนในกรณีดังกล่าวของบริษัทฯ โดยได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 38 (จ))

ในส่วนของการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของ ดีแทค ไตรเน็ต นั้น ดีแทค ไตรเน็ต ได้ลงนามในสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับผู้รับใบอนุญาตรายอื่น ดังนี้

<u>ผู้ประกอบการ</u>	<u>ระยะเวลาการมีผลบังคับใช้</u>
ก) บริษัท ทู มูฟ จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ข) บริษัท ทู มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมูนิเคชั่น จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ค) บริษัท ทู ยูนิเวอร์แซล คอนเวอร์เจ้นซ์ จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ง) บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
จ) บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ฉ) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ช) บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ซ) บริษัท ทู อินเตอร์เนชั่นแนล คอมมูนิเคชั่น จำกัด	1 มกราคม 2557 เป็นต้นไป
ฌ) บริษัท โอทาโร เวิลด์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด	20 สิงหาคม 2561 เป็นต้นไป
ฎ) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”)	18 ธันวาคม 2562 เป็นต้นไป
ฏ) บริษัท แอมเน็กซ์ จำกัด	5 พฤษภาคม 2565 เป็นต้นไป

2. การควบรวมกิจการระหว่างบริษัทฯ และบริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (“True”) และเรื่องที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2565 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติการควบกิจการระหว่างบริษัทฯ และ True (“การควบบริษัท”) และอนุมัติให้บริษัทฯ เข้าทำสัญญาควบรวมกิจการกับ True (“สัญญาควบบริษัท”) เพื่อกำหนดข้อกำหนดและเงื่อนไขในการควบบริษัทดังกล่าว

การดำเนินการตามขั้นตอนที่สำคัญในการควบบริษัทข้างต้นนี้จะรวมถึงการจัดสรรหุ้นในบริษัทใหม่ที่เกิดจากการควบบริษัท (“บริษัทใหม่”) ให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ และ ผู้ถือหุ้นของ True ตามอัตราส่วน 1 หุ้นเดิมในบริษัทฯ ต่อ 6.13444 หุ้นในบริษัทใหม่ และ 1 หุ้นเดิมใน True ต่อ 0.60018 หุ้นในบริษัทใหม่ อัตราส่วนข้างต้นคำนวณโดยอ้างอิงจากทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้วของบริษัทใหม่จำนวน 138,208,403,204 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 34,552,100,801 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 4 บาท

นอกจากนั้น คณะกรรมการบริษัทฯ รับผิดชอบต่อบริษัท ชีทรีน โกลบอล จำกัด และบริษัท ชีทรีน เวนเจอร์ส เอสจี พีทีอี จำกัด (รวมเรียกว่า “ผู้ทำคำเสนอซื้อ”) ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่าง เทเลนอร์ เอเชีย พีทีอี แอลทีดี ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ และบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ โฮลดิ้ง จำกัด ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของ True จะทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ทั้งหมดของบริษัทฯ โดยสมัครใจแบบมีเงื่อนไขก่อนการทำคำเสนอซื้อ (“การทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์โดยสมัครใจ”) โดยการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์โดยสมัครใจดังกล่าวจะเกิดขึ้นต่อเมื่อเงื่อนไขการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์โดยสมัครใจ (“เงื่อนไขบังคับก่อน”) ได้ดำเนินการสำเร็จครบถ้วนภายใน 1 ปี แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ทำคำเสนอซื้อได้ยื่นประกาศปฏิเสธการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์โดยสมัครใจ เนื่องจากเงื่อนไขบังคับก่อนยังไม่สำเร็จครบถ้วนภายในกรอบเวลา 1 ปี

นอกจากนี้ บริษัทฯ มีหน้าที่ในการจัดให้มีผู้รับซื้อหุ้นจากผู้ถือหุ้นที่คัดค้านการควบบริษัทข้างต้น (“ผู้ถือหุ้นที่คัดค้าน”) ในที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2565 (“ที่ประชุมวิสามัญฯ”) ในราคาซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยครั้งสุดท้ายก่อนวันที่ที่ประชุมวิสามัญฯ ซึ่งเท่ากับ 50.50 บาทต่อหุ้น (ราคาซื้อขายหุ้นล่าสุดในวันที่ 1 เมษายน 2565) โดยที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ข้างต้นได้อนุมัติการดำเนินการให้บริษัท ชีทรีน เวนเจอร์ โฮลดิ้งส์ จำกัด และ บริษัท ชีทรีน อินเวสเมนต์ เอสจี พีทีอี จำกัด (“ผู้ซื้อ”) ซึ่งแสดงความประสงค์ที่จะซื้อหุ้นจากผู้ถือหุ้นที่คัดค้านเป็นผู้รับซื้อหุ้นตามข้อกำหนดและเงื่อนไขการรับซื้อหุ้น และเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2566 บริษัทฯ ได้แจ้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดให้ตั้งแต่วันที่ 27 มกราคม 2566 จนถึงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2566 ผู้ซื้อจะดำเนินการรับซื้อหุ้นจากผู้ถือหุ้นที่คัดค้านที่ไม่ประสงค์ถือหุ้นต่อภายใต้ข้อกำหนดและเงื่อนไขการรับซื้อหุ้นดังกล่าว

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2565 ที่ประชุมวิสามัญของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ มีมติอนุมัติการควบบริษัทข้างต้น และมีมติอนุมัติการลดทุนจดทะเบียนของบริษัทฯ จำนวน 8,539,260 บาท จากทุนจดทะเบียนเดิมจำนวน 4,744,161,260 บาท เป็นทุนจดทะเบียนใหม่จำนวน 4,735,622,000 บาท โดยการตัดหุ้นที่ยังมิได้นำออกจำหน่ายจำนวน 4,269,630 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 2 บาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ดำเนินการจดทะเบียนการลดทุนดังกล่าวกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 11 เมษายน 2565

ทั้งนี้ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) มีมติเกี่ยวกับการควบบริษัทระหว่างบริษัทฯ กับ True โดยรับทราบการควบบริษัท และกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ในการควบรวม และในวันที่ 25 ตุลาคม 2565 บริษัทฯ ได้รับเอกสารการพิจารณาอย่างเป็นทางการจาก กสทช. เกี่ยวกับมติและรายละเอียดเงื่อนไขต่างๆ ในการควบรวมบริษัท

ในวันที่ 12 มกราคม 2566 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2566 มีมติให้จัดประชุมผู้ถือหุ้นร่วมระหว่างผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ และผู้ถือหุ้นของ True ครั้งที่ 2 ในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2566 เพื่อพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการควบบริษัทตามบทบัญญัติของมาตรา 148 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 (รวมทั้งที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม) และมีมติให้ (1) หยุดพักการซื้อขายหุ้นของบริษัทฯ เป็นระยะเวลา 9 วันทำการ โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2566 ถึงวันที่ 2 มีนาคม 2566 เพื่อเตรียมการเกี่ยวกับการจัดสรรหุ้นของบริษัทใหม่ให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ และ True รวมถึงการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และ (2) กำหนดให้วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2566 เป็นวันปิดสมุดทะเบียนพักการโอนหุ้นเพื่อรวบรวมรายชื่อผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิได้รับการจัดสรรหุ้นของบริษัทใหม่ ทั้งนี้ หากการควบบริษัทข้างต้นสำเร็จ สิ้นทรัพย์ หนี้สิน สิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบของทั้ง 2 บริษัท จะโอนไปยังบริษัทที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ปัจจุบันบริษัทฯ และ True อยู่ระหว่างการดำเนินการร่วมกันเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขเกี่ยวกับการควบบริษัทที่กำหนดโดย กสทช. และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ การจัดทำงบการเงิน การแสดงรายการและการวัดมูลค่ารายการในงบการเงิน รวมถึงการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์และการดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัทยังคงดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่อง (ซึ่งรวมถึงการพิจารณาการใช้ประโยชน์ของผลขาดทุนทางภาษีของบริษัทฯตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 28) จนกว่าการตกลง การดำเนินการและการปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขเกี่ยวกับการควบบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นและขั้นตอนตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะแล้วเสร็จครบถ้วนสมบูรณ์

3. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

- 3.1 งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยแสดงรายการในงบการเงินตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯ ใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลมาจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้น โดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

3.2 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

- ก) งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) และบริษัทย่อย (ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “บริษัทย่อย”) (รวมเรียกว่า “กลุ่มบริษัท”) ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะของธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	อัตราร้อยละที่ถือหุ้น	
			2565 ร้อยละ	2564 ร้อยละ
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัทฯ โดยตรง				
บริษัท เวิลด์โฟน ซ็อป จำกัด	อยู่ระหว่างการแบ่งทรัพย์สินชำระแก่เจ้าหนี้	ไทย	100	100
บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	บริหารสินทรัพย์	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด	ให้บริการโทรคมนาคม	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด	อยู่ระหว่างการชำระบัญชี	ไทย	100	100
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด				
บริษัท ดีแทค แอ็คเซอเรท จำกัด	ลงทุนและให้การสนับสนุนแก่บริษัท start-up ในการพัฒนาแอปพลิเคชันต่างๆ	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด	อยู่ระหว่างการชำระบัญชี	ไทย	100	100
บริษัท เทลแอสเสท จำกัด	ให้เช่าเครื่องมือและอุปกรณ์โทรคมนาคม	ไทย	100	100

- ข) บริษัทฯจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทฯมีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้
- ค) บริษัทฯนำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทฯมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทฯสิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น
- ง) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัทฯ
- จ) ยอดคงค้างระหว่างกลุ่มบริษัท รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญของกลุ่มบริษัท ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินของบริษัทฯกับส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยได้ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว

3.3 บริษัทฯจัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุน

4. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

4.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงจำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2565 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้งานมาตรฐาน

การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มบริษัท

ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทได้มีการถือปฏิบัติตามข้อยกเว้นชั่วคราวตามการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน สำหรับรายการที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง ซึ่งรวมถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงกระแสเงินสดตามสัญญา หรือความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงไปใช้อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงอื่นแทน

การนำข้อยกเว้นชั่วคราวดังกล่าวมาถือปฏิบัติไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มบริษัท

4.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2566

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงหลายฉบับ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2566 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินบางฉบับมีการให้ข้อผ่อนปรนในทางปฏิบัติหรือข้อยกเว้นชั่วคราวกับผู้ใช้งานมาตรฐาน

ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทเชื่อว่าการปรับปรุงมาตรฐานนี้จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มบริษัท

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

5.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้รับล่วงหน้าจากการให้บริการโทรศัพท์ระบบเติมเงิน (Prepaid)

รายได้รับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์ระบบเติมเงินเป็นมูลค่าของค่าบริการโทรศัพท์ที่ตามบัตรเติมเงินที่บริษัทฯ ได้ขายไปแล้ว โดยจะทยอยรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้ว หรือ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการให้บริการตามที่ระบุในบัตรเติมเงิน แล้วแต่ว่าอย่างไรจะเกิดขึ้นก่อน

รายได้รับล่วงหน้าจากการให้บริการโทรศัพท์ระบบจ่ายรายเดือน (Postpaid)

รายได้รับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์ระบบจ่ายรายเดือนเป็นมูลค่าของค่าบริการโทรศัพท์รายเดือน (monthly fee) ที่ลูกค้ายังใช้บริการไม่หมดและสามารถยกยอดไปใช้ในงวดถัดไป

รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์

รายได้จากการให้บริการเสียง

รายได้จากการให้บริการเสียง รวมถึงการบริการโทรศัพท์ในประเทศ โทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศและการบริการข้ามแดนอัตโนมัติ ถือเป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้ว

รายได้จากการให้บริการส่งผ่านข้อมูลระหว่างประเทศและบริการอินเทอร์เน็ต

รายได้จากการให้บริการส่งผ่านข้อมูลระหว่างประเทศและบริการอินเทอร์เน็ตถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างตามระยะเวลาของการให้บริการและตามอัตราที่ตกลงร่วมกัน

ส่วนลดมักจะให้ในรูปแบบของส่วนลดเงินสด หรือในรูปแบบของสินค้าหรือบริการที่บริษัทฯ ส่งมอบให้โดยไม่คิดมูลค่า ส่วนลดดังกล่าวจะบันทึกอย่างมีระบบตลอดระยะเวลาที่ได้รับส่วนลด ส่วนลดเงินสดหรือสินค้าที่ส่งมอบให้โดยไม่คิดมูลค่าบันทึกเป็นส่วนหักจากรายได้

ในกรณีที่ให้ส่วนลดตามแผนที่กำหนดขึ้น เช่น แผนการส่งเสริมการขายเพื่อรักษากลุ่มลูกค้า (loyalty programs) หากบริษัทฯ มีประสบการณ์ในอดีตที่สามารถใช้อ้างอิงในการประมาณการส่วนลดที่น่าเชื่อถือได้ มูลค่าส่วนลดที่บันทึกต้องไม่เกินมูลค่าประมาณการที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจริง มูลค่าและระยะเวลาของส่วนลดมักต้องประมาณขึ้น โดยใช้เทคนิคการประมาณการ และมีการปรับผลต่างในงวดที่มีการเปลี่ยนแปลงประมาณการหรือเมื่อทราบจำนวนที่เกิดขึ้นจริง

ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา

กลุ่มบริษัทบันทึกค่านายหน้าที่ยจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้าเป็นสินทรัพย์และตัดเป็นค่าใช้จ่ายอย่างเป็นระบบตามประมาณการระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากลูกค้า ซึ่งพิจารณาจากประสบการณ์ในอดีตของกลุ่มบริษัทเกี่ยวกับอัตราการคงอยู่ของลูกค้า ตลอดจนสอดคล้องกับรูปแบบการรับรู้รายได้ตามสัญญา และจะบันทึกค่าเพื่อผลขาดทุนจากการค้อยค่าของสินทรัพย์ เมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่าสิ่งตอบแทนที่จะได้รับหักด้วยต้นทุนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่ระยะเวลาของการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่จะรับรู้สำหรับต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญามีระยะเวลาหนึ่งงวดหรือสั้นกว่ากิจการจะบันทึกต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญาดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

รายได้และต้นทุนค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

รายได้จากการเชื่อมต่อโครงข่ายซึ่งเป็นรายได้ที่กลุ่มบริษัทได้รับจากผู้รับใบอนุญาตรายอื่นซึ่งเกิดจากการเรียกเข้าจากโครงข่ายของผู้รับใบอนุญาตรายอื่นมายังโครงข่ายของบริษัทฯ โดยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างในอัตราเรียกเก็บที่ระบุไว้ในสัญญา

ต้นทุนค่าเชื่อมต่อโครงข่ายที่ต้องจ่ายให้กับผู้รับใบอนุญาตรายอื่นเป็นต้นทุนการให้บริการจากการเรียกออกผ่านโครงข่ายของกลุ่มบริษัทไปยังโครงข่ายของผู้รับใบอนุญาตรายอื่นรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้างในอัตราเรียกเก็บที่ระบุไว้ในสัญญา

รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์และหุเลขหมาย

รายได้จากการขายสินค้ำรับรู้เมื่อกลุ่มบริษัทได้โอนอำนาจควบคุมในสินค้ำให้แก่ลูกค้าแล้ว รายได้จากการขายแสดงมูลค่าตามราคาในใบกำกับสินค้ำโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับสินค้ำที่ได้ส่งมอบหลังจากหักส่วนลดแล้ว

ในกรณีที่มีการขายสินค้ำพร้อมการให้บริการ (Multiple element arrangements) องค์ประกอบของรายได้จะปันส่วนตามสัดส่วนให้กับสินค้ำที่ส่งมอบและภาระที่ต้องปฏิบัติในการให้บริการที่รวมอยู่ในสัญญาโดยให้ความสัมพันธ์กับราคาขายแบบเอกเทศของสินค้ำหรือบริการที่แตกต่างกันตามข้อผูกพันตามสัญญา

รายได้ที่รับรู้แล้วแต่ยังไม่ถึงกำหนดเรียกชำระตามสัญญาแสดงไว้เป็น “สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา” ในงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งจะจัดประเภทเป็นลูกหนี้อื่นเมื่อกิจการมีสิทธิที่จะได้รับชำระโดยปราศจากเงื่อนไข

จำนวนเงินที่กิจการได้รับหรือมีสิทธิได้รับจากลูกค้าแต่ยังมีภาระที่ต้องปฏิบัติให้กับลูกค้าแสดงไว้เป็น “หนี้สินที่เกิดจากสัญญา” ในงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ปฏิบัติตามภาระที่ระบุไว้ในสัญญาเสร็จสิ้น

รายได้จากการใช้โครงข่ายโทรคมนาคม

รายได้จากการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมเป็นรายได้ที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้รับใบอนุญาตรายอื่นซึ่งเกิดจากการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของกลุ่มบริษัท โดยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างในอัตราตามที่ระบุในสัญญา

รายได้จากการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม

รายได้จากการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเป็นรายได้ที่กลุ่มบริษัทได้รับจากผู้รับใบอนุญาตโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นซึ่งเกิดจากการอนุญาตให้ใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมของกลุ่มบริษัท โดยกลุ่มบริษัทรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างในอัตราตามที่ระบุในสัญญา

รายได้จากการดำเนินงานอื่น

กิจการรับรู้รายได้จากการดำเนินงานอื่น เมื่อกิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากผลสำเร็จของรายการนั้น รายได้แสดงไว้โดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม

ดอกเบี้ยรับ

รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้างด้วยวิธีดอกเบี้ยที่แท้จริง โดยจะนำมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นของสินทรัพย์ทางการเงินมาคูณกับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ยกเว้นสินทรัพย์ทางการเงินที่เกิดการด้อยค่าด้านเครดิตในภายหลัง ที่จะนำมูลค่าตามบัญชีสุทธิของสินทรัพย์ทางการเงิน (สุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น) มาคูณกับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

เงินปันผลรับ

เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อบริษัทมีสิทธิในการรับเงินปันผล

ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนทางการเงินจากหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายคำนวณ โดยใช้วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงและรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

5.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดหมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มา และไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

5.3 สินค้าคงเหลือ

สินค้านคงเหลือเป็นสินค้าสำเร็จรูปซึ่งแสดงมูลค่าตามราคาทุน (ตามวิธีต้นทุนถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก) หรือมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับแล้วแต่อย่างไรก็ตามต่ำกว่า

5.4 เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

- ก) เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย
- ข) เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

5.5 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์/ค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี) ราคาทุนดังกล่าวประกอบด้วย ราคาซื้อและต้นทุนที่เกี่ยวข้องอื่น เพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมถือเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ดังต่อไปนี้

อาคารและส่วนปรับปรุงสำนักงาน	5 - 20 ปี
ส่วนปรับปรุง	5 - 12 ปี
อุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่	3 - 20 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคารสถานีรับส่งสัญญาณ	20 ปี
เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน	5 ปี
เครื่องมือและอุปกรณ์	3 ปี และ 5 ปี
อุปกรณ์สื่อโฆษณาและอุปกรณ์สื่อสาร	2 - 5 ปี
สินทรัพย์ถาวรอื่น	5 ปี

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน อาคารระหว่างก่อสร้าง งานระหว่างก่อสร้างและอุปกรณ์ระหว่างติดตั้ง

กลุ่มบริษัทตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ออกจากบัญชี เมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์กับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น) จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อกลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

5.6 ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืมของเงินกู้ที่ใช้ในการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่ต้องใช้ระยะเวลานาน ในการทำให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้หรือขาย ได้ถูกนำไปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์เกินกว่าสินทรัพย์นั้น จะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามที่มุ่งประสงค์ ส่วนต้นทุนการกู้ยืมอื่นถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วยดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมนั้น

5.7 สัญญาเช่า

ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า กลุ่มบริษัทจะประเมินว่าสัญญาเป็นสัญญาเช่าหรือประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่ โดยสัญญาจะเป็นสัญญาเช่าหรือประกอบด้วยสัญญาเช่า ถ้าสัญญานั้นมีการให้สิทธิในการควบคุมการใช้สินทรัพย์ที่ระบุได้สำหรับช่วงเวลาหนึ่งเพื่อการแลกเปลี่ยนกับสิ่งตอบแทน

กลุ่มบริษัทประเมินอายุสัญญาเช่าตามระยะเวลาที่บอกเลิกไม่ได้ที่ระบุในสัญญาเช่าหรือตามระยะเวลาที่เหลืออยู่ของสัญญาเช่าที่มีผลอยู่ โดยรวมระยะเวลาตามสิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่าหากมีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะใช้สิทธิเลือกนั้นและระยะเวลาตามสิทธิเลือกในการยกเลิกสัญญาเช่าหากมีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะไม่ใช้สิทธิเลือกนั้น ทั้งนี้พิจารณาถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยี และ/หรือ การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่ออายุของสัญญาเช่าดังกล่าว เป็นต้น

5.7.1 กลุ่มบริษัทในฐานะผู้เช่า

กลุ่มบริษัทใช้วิธีการบัญชีเดียวสำหรับการรับรู้รายการและการวัดมูลค่าสัญญาเช่าทุกสัญญา เว้นแต่สัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าที่สินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล (วันที่สินทรัพย์อ้างอิงพร้อมใช้งาน) กลุ่มบริษัทบันทึกสินทรัพย์สิทธิการใช้ซึ่งแสดงสิทธิในการใช้สินทรัพย์อ้างอิงและหนี้สินตามสัญญาเช่าตามการจ่ายชำระตามสัญญาเช่า

ก) สินทรัพย์สิทธิการใช้

สินทรัพย์สิทธิการใช้วัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม ผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม และปรับปรุงด้วยการวัดมูลค่าของหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่ ราคาทุนของสินทรัพย์สิทธิการใช้ประกอบด้วยจำนวนเงินของหนี้สินตามสัญญาเช่าจากการรับรู้เริ่มแรก ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกที่เกิดขึ้น จำนวนเงินที่จ่ายชำระตามสัญญาเช่า ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผลหรือก่อนวันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล และหักด้วยสิ่งจูงใจตามสัญญาเช่าที่ได้รับ

ราคาทุนของสินทรัพย์สิทธิการใช้รวมถึงประมาณการต้นทุนที่จะเกิดขึ้นสำหรับผู้เช่าในการรีโอและขนย้ายสินทรัพย์อ้างอิง การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์อ้างอิงหรือการบูรณะสินทรัพย์อ้างอิงให้อยู่ในสภาพตามที่กำหนดไว้ในข้อตกลงและเงื่อนไขของสัญญาเช่า

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุของสัญญาเช่าหรืออายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์สิทธิการใช้แต่ละประเภทแล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า ดังนี้

ที่ดินที่ตั้งเสาโทรคมนาคม	3 ปี บวกอายุของสัญญาที่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญา
พื้นที่เสาสถานีรับส่งสัญญาณภายใต้สัญญากับ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”)	8 ปี หรือระยะเวลาที่เหลือของสัญญา
อาคารสำนักงาน	3 ปี
สำนักงานบริการลูกค้า	3 ปี บวกอายุของสัญญาที่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญา
ยานพาหนะ	2 - 3 ปี
พื้นที่เสาสถานีรับส่งสัญญาณภายใต้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมและโครงข่ายโทรคมนาคม	1 ปีหรือ 3 ปี บวกอายุของสัญญาที่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญา

ข) สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ

สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการ โทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลย่าน 700 MHz 900 MHz 1800 MHz 2.1 GHz และ 26.0 GHz บันทึกโดยมูลค่าเทียบเท่าเงินสดตามมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่จะจ่ายชำระ ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ต้องจ่ายชำระกับมูลค่าเทียบเท่าเงินสดบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทางการเงินตามระยะเวลาการชำระค่าธรรมเนียมการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุของใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ

ค) **หนี้สินตามสัญญาเช่า**

หนี้สินตามสัญญาเช่าวัดมูลค่าด้วยมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าตลอดอายุสัญญาเช่า จำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าประกอบด้วยค่าเช่าคงที่หักด้วยสิ่งจูงใจตามสัญญาเช่า จำนวนเงินที่คาดว่าจะจ่ายภายใต้การรับประกันมูลค่าคงเหลือ รวมถึงราคาใช้สิทธิของสิทธิเลือกซื้อซึ่งมีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่กลุ่มบริษัทจะใช้สิทธินั้น และการจ่ายค่าปรับเพื่อการยกเลิกสัญญาเช่า หากข้อกำหนดของสัญญาเช่าแสดงให้เห็นว่ากลุ่มบริษัทจะใช้สิทธิในการยกเลิกสัญญาเช่า กลุ่มบริษัทบันทึกค่าเช่าผันแปรที่ไม่ขึ้นอยู่กับดัชนีหรืออัตราเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เหตุการณ์หรือเงื่อนไขซึ่งเกี่ยวข้องกับการจ่ายชำระหนี้ได้เกิดขึ้น

กลุ่มบริษัทคิดลดมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าโดยใช้อัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่ม ณ วันที่สัญญาเช่ามีผล หากอัตราดอกเบี้ยตามนโยบายของหนี้สินสัญญาเช่านั้นไม่สามารถกำหนดได้ ทั้งนี้อัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่มอ้างอิงจากอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลปรับด้วยค่าความเสี่ยงที่เหมาะสมตามระยะเวลาของสัญญาเช่านั้น หลังจากวันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินตามสัญญาเช่าจะเพิ่มขึ้นจากดอกเบี้ยของหนี้สินตามสัญญาเช่า และลดลงจากการจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่า นอกจากนี้ มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินตามสัญญาเช่าจะถูกจัดมูลค่าใหม่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอายุสัญญาเช่า การเปลี่ยนแปลงการจ่ายชำระตามสัญญาเช่า หรือการเปลี่ยนแปลงในการประเมินสิทธิเลือกซื้อสินทรัพย์อ้างอิง

ง) **สัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ**

สัญญาเช่าที่มีอายุสัญญาเช่า 12 เดือนหรือน้อยกว่านับตั้งแต่วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล หรือสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

จ) **รายการขายและเช่ากลับคืน**

กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้ที่เกิดจากการเช่ากลับคืนตามสัดส่วนของมูลค่าตามบัญชีเดิมของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการใช้สินทรัพย์ที่ยังคงอยู่กับกลุ่มบริษัท โดยกลุ่มบริษัทจะรับรู้เฉพาะจำนวนเงินของผลกำไรหรือขาดทุนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิที่โอนไปยังผู้ให้เช่า

หากมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนสำหรับการขายสินทรัพย์ต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ กลุ่มบริษัทจะปรับปรุงส่วนต่างโดยถือเป็นการจ่ายล่วงหน้าของการจ่ายชำระตามสัญญาเช่าเพื่อวัดมูลค่าจำนวนเงินที่ได้รับจากการขายให้เป็นมูลค่ายุติธรรม

5.7.2 กลุ่มบริษัทในฐานะผู้ให้เช่า

กรณีสัญญาเช่าเงินทุน

สัญญาเช่าที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าเงินทุน ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล กลุ่มบริษัทบันทึกสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าเงินทุนเป็นลูกหนี้ด้วยจำนวนที่เท่ากับเงินลงทุนสุทธิตามสัญญาเช่า กล่าวคือ ผลรวมของมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่จะได้รับตามสัญญาเช่าและมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์อ้างอิงที่ไม่ได้รับการประกัน หลังจากนั้นจะรับรู้รายได้ทางการเงินตลอดอายุสัญญาเช่าในรูปแบบที่สะท้อนถึงอัตราผลตอบแทนรายงวดคงที่ของเงินลงทุนสุทธิตามสัญญาเช่า

กรณีสัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน กลุ่มบริษัทบันทึกจำนวนเงินที่ได้รับตามสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นรายได้ในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกที่เกิดขึ้นจากการได้มาซึ่งสัญญาเช่าดำเนินงานรวมในมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์อ้างอิงและรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตลอดอายุสัญญาเช่า โดยใช้เกณฑ์เดียวกันกับรายได้จากสัญญาเช่า

สัญญาเช่าช่วง

ในกรณีที่กลุ่มบริษัทนำสินทรัพย์อ้างอิงไปให้บุคคลที่สามเช่าอีกทอดหนึ่งและสัญญาเช่าหลักระหว่างผู้ให้เช่าหลักและกลุ่มบริษัทยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ถือเป็นการเช่าช่วง กลุ่มบริษัทในฐานะผู้ให้เช่าช่วงจะต้องจัดประเภทสัญญาเช่าช่วงเป็นสัญญาเช่าเงินทุนหรือสัญญาเช่าดำเนินงาน โดยอ้างอิงถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้อันเกิดจากสัญญาเช่าหลัก แทนที่จะอ้างอิงถึงสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นสินทรัพย์หลักของสัญญาเช่า

ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการทำสัญญาตั้งแต่ 2 สัญญาขึ้นไปในเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันกับคู่สัญญาเดียวกัน ซึ่งสัญญาเหล่านั้นประกอบด้วยสัญญาเช่าและมีการต่อรองรับกันด้วยวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์โดยรวม กลุ่มบริษัทจะรวมสัญญาเหล่านั้นในการพิจารณาและปฏิบัติกับสัญญาเหล่านั้นเป็นสัญญาหนึ่งเดียว

5.8 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และค่าตัดจำหน่าย

กลุ่มบริษัทบันทึกต้นทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากการรวมธุรกิจตามมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ ณ วันที่ซื้อธุรกิจ ส่วนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากการอื่น บริษัทจะบันทึกต้นทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์นั้นตามราคาทุน

ภายหลังการรับรู้รายการเริ่มแรก สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี) ของสินทรัพย์นั้น

กลุ่มบริษัทตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้น และจะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า กลุ่มบริษัทจะทบทวนระยะเวลาการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็นอย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์จำกัดของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนแต่ละประเภท

5.9 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ หรือถูกบริษัทฯ ควบคุม ไม่ว่าจะเป็น โดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลที่มีสิทธิออกเสียง โดยทางตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อบริษัทฯ ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทฯ ที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทฯ

5.10 การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงิน

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะทำการประเมินการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ สินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้องหรือสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่นของกลุ่มบริษัทหากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า กลุ่มบริษัทรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า ในการประเมินมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ กลุ่มบริษัทประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์และคำนวณคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบัน โดยใช้อัตราคิดลดก่อนภาษีที่สะท้อนถึงการประเมินความเสี่ยงในสภาพตลาดปัจจุบันของเงินสดตามระยะเวลาและความเสี่ยงซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสินทรัพย์ที่กำลังพิจารณาอยู่ ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย กลุ่มบริษัทใช้แบบจำลองการประเมินมูลค่าที่ดีที่สุดซึ่งเหมาะสมกับสินทรัพย์ซึ่งสะท้อนถึงจำนวนเงินที่กิจการสามารถจะได้มาจากการจำหน่ายสินทรัพย์หักด้วยต้นทุนในการจำหน่ายโดยการจำหน่ายนั้น ผู้ซื้อและผู้ขายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยนและสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

กลุ่มบริษัทจะรับรู้รายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

หากในการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่าผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่รับรู้ในงวดก่อนได้หมดไปหรือลดลง กลุ่มบริษัทจะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้น และจะกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้ในงวดก่อนก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้กำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนภายหลังจากการรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าครั้งล่าสุด โดยมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าต้องไม่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชีที่ควรจะเป็นหากกิจการไม่เคยรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในงวดก่อนๆ กลุ่มบริษัทจะบันทึกกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์โดยรับรู้ไปยังส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

5.11 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างหน้าที่กลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

กลุ่มบริษัทจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ณ ทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ก่อนข้างหน้าที่กลุ่มบริษัทจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

กลุ่มบริษัทจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

5.12 ผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

กลุ่มบริษัทและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสม และเงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สิทธิประโยชน์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจาก สิทธิประโยชน์ของกลุ่มบริษัท เงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิด รายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน

กลุ่มบริษัทมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งกลุ่มบริษัทถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน

กลุ่มบริษัทคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลด แต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระ ผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial gains and losses) สำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ต้นทุนบริการในอดีตจะถูกรับรู้ทั้งจำนวนในกำไรหรือขาดทุนทันทีที่มีการแก้ไขโครงการหรือลดขนาด โครงการ หรือเมื่อกิจการรับรู้ต้นทุนการปรับโครงสร้างที่เกี่ยวข้อง

5.13 เงินตราต่างประเทศ

กลุ่มบริษัทแสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ที่เกิดรายการ สิทธิประโยชน์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยน ได้รวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

5.14 ประมาณการหนี้สิน

กลุ่มบริษัทจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากลุ่มบริษัทจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดเปลื้องภาระผูกพันนั้น และกลุ่มบริษัทสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

5.15 เครื่องมือทางการเงิน

กลุ่มบริษัทรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกของสินทรัพย์ทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม และบวกด้วยต้นทุนการทำรายการเฉพาะในกรณีที่เป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน อย่างไรก็ตาม สำหรับลูกหนี้การค้าที่ไม่มีองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดหาเงินที่มีนัยสำคัญ กลุ่มบริษัทจะรับรู้สินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวด้วยราคาของรายการ ตามที่กล่าวไว้ในนโยบายการบัญชีเรื่องการรับรู้รายได้

การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน

กลุ่มบริษัทจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่รับรู้รายการเริ่มแรก เป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน โดยพิจารณาจากแผนธุรกิจของกิจการในการจัดการสินทรัพย์ทางการเงิน และลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงินด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย เมื่อกลุ่มบริษัทถือครองสินทรัพย์ทางการเงินนั้นเพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญา และเงื่อนไขตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินก่อให้เกิดกระแสเงินสดที่เป็นการรับชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่ระบุไว้เท่านั้น

สินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าววัดมูลค่าในภายหลังโดยใช้วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงและต้องมีการประเมินการด้อยค่า ทั้งนี้ ผลกำไรและขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการตัดรายการ การเปลี่ยนแปลง หรือการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวจะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน จะแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม โดยรับรู้การเปลี่ยนแปลงสุทธิของมูลค่ายุติธรรมซึ่งรวมถึงดอกเบี้ยรับในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ทั้งนี้ สินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าว หมายความว่ารวมถึง ตราสารอนุพันธ์ เงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อค้า เงินลงทุนในตราสารทุนซึ่งกลุ่มบริษัทไม่ได้เลือกจัดประเภทให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และสินทรัพย์ทางการเงินที่มีกระแสเงินสดที่ไม่ได้รับชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ย

เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทจดทะเบียนถือเป็นรายได้อื่นในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าของหนี้สินทางการเงิน

ยกเว้นหนี้สินตราสารอนุพันธ์ กลุ่มบริษัทรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกสำหรับหนี้สินทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนการทำรายการ และจัดประเภทหนี้สินทางการเงินเป็นหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย โดยใช้วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริง ทั้งนี้ ผลกำไรและขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการตัดรายการหนี้สินทางการเงินและการตัดจำหน่ายตามวิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงจะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน โดยการคำนวณมูลค่าราคาทุนตัดจำหน่ายคำนึงถึงค่าธรรมเนียมหรือต้นทุนที่ถือเป็นส่วนหนึ่งของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงนั้นด้วย ทั้งนี้ ค่าตัดจำหน่ายตามวิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงแสดงเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนทางการเงินในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

กลุ่มบริษัทอาจเลือกวัดมูลค่าหนี้สินทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน เพื่อเป็นการขจัดหรือลดความไม่สอดคล้องของการรับรู้รายการอย่างมีนัยสำคัญ

การรับรู้และการตัดรายการของเครื่องมือทางการเงิน

กลุ่มบริษัทรับรู้หรือตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินในวันที่เข้าทำรายการ ซึ่งเป็นวันที่กลุ่มบริษัทมีข้อผูกมัดที่จะซื้อหรือขายสินทรัพย์นั้นสำหรับการซื้อหรือการขายสินทรัพย์ทางการเงินตามปกติ

สินทรัพย์ทางการเงินจะถูกตัดรายการออกจากบัญชี เมื่อสิทธิที่จะได้รับกระแสเงินสดของสินทรัพย์นั้นได้สิ้นสุดลง หรือได้มีการโอนสิทธิที่จะได้รับกระแสเงินสดของสินทรัพย์นั้น รวมถึงได้มีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนเกือบทั้งหมดของสินทรัพย์นั้น หรือมีการโอนการควบคุมในสินทรัพย์นั้น

กลุ่มบริษัทตัดรายการหนี้สินทางการเงินก็ต่อเมื่อได้มีการปฏิบัติตามภาระผูกพันของหนี้สินนั้นแล้ว มีการยกเลิกภาระผูกพันนั้น หรือมีการสิ้นสุดลงของภาระผูกพันนั้น ในกรณีที่มีการเปลี่ยนหนี้สินทางการเงินที่มีอยู่ให้เป็นหนี้สินใหม่จากผู้ให้กู้รายเดียวกันซึ่งมีข้อกำหนดที่แตกต่างกันอย่างมากระหว่างข้อกำหนดของหนี้สินที่มีอยู่อย่างเป็นสาระสำคัญ จะถือว่าเป็นการตัดรายการหนี้สินเดิมและรับรู้หนี้สินใหม่ โดยรับรู้ผลแตกต่างของมูลค่าตามบัญชีดังกล่าวในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

การด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน

กลุ่มบริษัทรับรู้ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของตราสารหนี้ทั้งหมดที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นคำนวณจากผลต่างของกระแสเงินสดที่จะครบกำหนดชำระตามสัญญา กับกระแสเงินสดทั้งหมดที่กลุ่มบริษัทคาดว่าจะได้รับชำระ และคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง โดยประมาณของสินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่ได้มา

ในกรณีที่ความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์ไม่ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับตั้งแต่การรับรู้รายการเริ่มแรก กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากการผิดสัญญาที่อาจจะเกิดขึ้น ใน 12 เดือนข้างหน้า ในขณะที่หากความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับตั้งแต่การรับรู้รายการเริ่มแรก กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าผลขาดทุนด้วยจำนวนเงินที่เท่ากับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่เหลืออยู่ของเครื่องมือทางการเงิน

กลุ่มบริษัทพิจารณาว่าความเสี่ยงด้านเครดิตจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อมีการค้างชำระการจ่ายเงินตามสัญญาเกินกว่า 30 วัน และพิจารณาว่าสินทรัพย์ทางการเงินนั้นมีการด้อยค่าด้านเครดิตหรือมีการผิดสัญญา เมื่อมีการค้างชำระการจ่ายเงินตามสัญญาเกินกว่า 90 วัน (ระยะเวลาการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าโดยปกติมีระยะเวลา 20 วัน ถึง 90 วัน) อย่างไรก็ตาม ในบางกรณี กลุ่มบริษัทอาจพิจารณาว่าสินทรัพย์ทางการเงินนั้นมีการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างมีนัยสำคัญและมีการผิดสัญญา โดยพิจารณาจากข้อมูลภายในหรือข้อมูลภายนอกอื่น เช่น อันดับความน่าเชื่อถือด้านเครดิตของผู้ออกตราสาร

กลุ่มบริษัทใช้วิธีการอย่างง่ายในการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นสำหรับลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา ดังนั้น ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจึงไม่มีการติดตามการเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงทางด้านเครดิต แต่จะรับรู้ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุของลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา

การคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นข้างต้นอ้างอิงจากข้อมูลผลขาดทุนด้านเครดิตจากประสบการณ์ในอดีต ปรับปรุงด้วยข้อมูลการคาดการณ์ไปในอนาคตเกี่ยวกับลูกหนี้หนี้และสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ

สินทรัพย์ทางการเงินจะถูกตัดจำหน่ายออกจากบัญชี เมื่อกิจการคาดว่าจะไม่ได้รับคืนกระแสเงินสดตามสัญญาอีกต่อไป

การหักกลบของเครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินจะนำมาหักกลบกัน และแสดงด้วยยอดสุทธิในงบแสดงฐานะการเงิน ก็ต่อเมื่อกิจการมีสิทธิบังคับใช้ได้ตามกฎหมายอยู่แล้วในการหักกลบจำนวนเงินที่รับรู้ และกิจการมีความตั้งใจที่จะชำระด้วยยอดสุทธิ หรือตั้งใจที่จะรับสินทรัพย์และชำระหนี้สินพร้อมกัน

5.16 ตราสารอนุพันธ์และการบัญชีป้องกันความเสี่ยง

กลุ่มบริษัทใช้ตราสารอนุพันธ์ คือ สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทรับรู้มูลค่าเริ่มแรกของตราสารอนุพันธ์ด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ทำสัญญา และวัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรม โดยรับรู้การเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมในภายหลังซึ่งรวมถึงดอกเบี้ยรับในส่วนของกำไรหรือขาดทุน ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทแสดงตราสารอนุพันธ์เป็นสินทรัพย์ทางการเงินเมื่อมีมูลค่ายุติธรรมมากกว่าศูนย์ และแสดงเป็นหนี้สินทางการเงินเมื่อมีมูลค่ายุติธรรมน้อยกว่าศูนย์

กลุ่มบริษัทแสดงตราสารอนุพันธ์ที่มีอายุสัญญาคงเหลือมากกว่า 12 เดือนและยังไม่ถึงกำหนดชำระภายใน 12 เดือน เป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น หรือหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น และแสดงตราสารอนุพันธ์อื่นเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน หรือหนี้สินหมุนเวียน

การบัญชีป้องกันความเสี่ยง

เพื่อวัตถุประสงค์ของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง กลุ่มบริษัทจัดประเภทของการป้องกันความเสี่ยง ดังนี้

- การป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม ในกรณีที่มีการป้องกันความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่รับรู้ในบัญชี หรือสัญญาผูกมัดที่ยังไม่ได้รับรู้
- การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด ในกรณีที่มีการป้องกันความเสี่ยงจากการผันผวนของกระแสเงินสด ซึ่งเกิดจากความเสียหายเฉพาะของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่รับรู้ในบัญชีหรือรายการที่คาดการณ์ไว้ที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในระดับสูงมากที่จะเกิดขึ้น หรือความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในสัญญาผูกมัดที่ยังไม่ได้รับรู้

ณ วันที่เริ่มกำหนดความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยง กลุ่มบริษัทต้องมีการกำหนดและจัดทำเอกสารอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงซึ่งจะใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยง และวัตถุประสงค์และกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงในการดำเนินการป้องกันความเสี่ยง

รายละเอียดของเอกสารดังกล่าวซึ่งได้จัดทำตั้งแต่วันเริ่มต้นการป้องกันความเสี่ยงและได้ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง กล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง รายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง ลักษณะของความเสียหายที่จะป้องกัน และวิธีที่กลุ่มบริษัทใช้ในการประเมินประสิทธิผลของความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยง ซึ่งรวมถึงการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของความไม่มีประสิทธิผล และวิธีกำหนดอัตราส่วนการป้องกันความเสี่ยง

ความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงจะเข้าเงื่อนไขของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง เมื่อเป็นไปตามข้อกำหนดของการประเมินประสิทธิผลในการป้องกันความเสี่ยงทุกข้อต่อไปนี้

- มีความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจระหว่างรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง และเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง
- ผลกระทบของความเสียหายด้านเครดิตไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่เป็นผลมาจากความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจนั้น

- อัตราส่วนการป้องกันความเสี่ยงของความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวเท่ากับอัตราส่วน
ของปริมาณของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงซึ่งกิจการทำการป้องกันความเสี่ยงจริง ต่อปริมาณของ
เครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงซึ่งกิจการได้ใช้ป้องกันความเสี่ยงจริง

กลุ่มบริษัทบันทึกรายการป้องกันความเสี่ยงที่เข้าเงื่อนไขของการบัญชีป้องกันความเสี่ยงทุกข้อ ดังนี้

การบัญชีป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน
ส่วนการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงที่ป้องกัน
จะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงนั้น พร้อมกับรับรู้ในส่วนของ
กำไรหรือขาดทุน

สำหรับการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับรายการที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย
การปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีของรายการนั้นจะถูกตัดจำหน่ายเข้าส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดระยะเวลา
ที่เหลืออยู่ของการป้องกันความเสี่ยงด้วยวิธีดอกเบี้ยที่แท้จริง ทั้งนี้ การตัดจำหน่ายนั้นอาจเริ่มต้นทันทีที่
มีการปรับปรุงเกิดขึ้น หรือก่อนที่จะยุติการปรับปรุงการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของรายการที่มีการ
ป้องกันความเสี่ยง หากมีการตัดรายการของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงนั้น กลุ่มบริษัทจะรับรู้
ส่วนของมูลค่ายุติธรรมที่ยังไม่ได้ตัดจำหน่ายเข้าส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

5.17 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอน
หนี้สินให้ผู้อื่น โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วม
ในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า กลุ่มบริษัทใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรม
ของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่า
ยุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่
สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ กลุ่มบริษัทจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิค
การประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับ
สินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงิน
แบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

- ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง
- ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือ
ทางอ้อม
- ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

6. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงินผลที่เกิดขึ้นจริงจึงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการทางบัญชีที่สำคัญได้แก่

รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

การระบุภาระที่ต้องปฏิบัติ

ในการระบุภาระที่ต้องปฏิบัติในการส่งมอบสินค้าหรือบริการให้กับลูกค้า ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาที่ทำกับลูกค้าเพื่อพิจารณาว่าสินค้าหรือบริการแต่ละรายการถือเป็นภาระที่แยกจากกันหรือไม่ กล่าวคือ กิจการจะบันทึกสินค้าหรือบริการแต่ละรายการแยกจากกัน ก็ต่อเมื่อสินค้าหรือบริการดังกล่าวสามารถระบุได้ว่าแยกจากสินค้าหรือบริการอื่นในสัญญา และลูกค้าได้รับประโยชน์จากสินค้าหรือบริการนั้น

การกำหนดจังหวะเวลาของการรับรู้รายได้

ในการกำหนดจังหวะเวลาของการรับรู้รายได้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาที่ทำกับลูกค้าเพื่อพิจารณาว่าภาระที่ต้องปฏิบัตินั้นเสร็จสิ้นตลอดช่วงเวลาหนึ่งหรือเสร็จสิ้น ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ กิจการจะรับรู้รายได้ตลอดช่วงเวลาหนึ่ง เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

- ลูกค้าได้รับและใช้ประโยชน์จากผลของการปฏิบัติงานของกิจการ ในขณะที่กิจการปฏิบัติงาน
- การปฏิบัติงานของกิจการก่อให้เกิดสินทรัพย์ที่ลูกค้าควบคุมในขณะที่สร้างสินทรัพย์ดังกล่าว หรือ
- การปฏิบัติงานของกิจการไม่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ที่กิจการสามารถนำไปใช้ประโยชน์อื่นได้ และกิจการมีสิทธิในการรับชำระสำหรับการปฏิบัติงานที่เสร็จสิ้นถึงปัจจุบัน

ในกรณีที่ไม่มีเงื่อนไขข้างต้น กิจการจะรับรู้รายได้ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินว่าภาระที่ต้องปฏิบัตินั้นได้เสร็จสิ้นลงเมื่อใด

ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา

ในการบันทึกการขายที่เกิดขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาเป็นสินทรัพย์ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินว่ารายจ่ายดังกล่าวเป็นต้นทุนส่วนเพิ่มในการได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้าหรือไม่ รวมถึงการกำหนดวิธีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ดังกล่าว

การรับรู้และการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน

ในการพิจารณาการรับรู้หรือการตัดบัญชีสินทรัพย์และหนี้สิน ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวแล้วหรือไม่ โดยใช้ดุลยพินิจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ดีที่สุดที่รับรู้ได้ในสถานะปัจจุบัน

สัญญาเช่า

การกำหนดอายุสัญญาเช่าที่มีสิทธิการเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่าหรือยกเลิกสัญญาเช่า - กลุ่มบริษัทในฐานะผู้เช่า

ในการกำหนดอายุสัญญาเช่า ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินว่ากลุ่มบริษัทมีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่าหรือยกเลิกสัญญาเช่า โดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่ทำให้เกิดสิ่งจูงใจในทางเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มบริษัทในการใช้สิทธิเลือกนั้น ภายหลังจากวันที่สัญญาเช่ามีผล กลุ่มบริษัทจะประเมินอายุสัญญาเช่าใหม่หากมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่มีนัยสำคัญซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมและส่งผลต่อความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะใช้สิทธิเลือก

การจัดประเภทของสัญญาเช่า - กลุ่มบริษัทในฐานะผู้ให้เช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าเงินทุน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา

ในการประมาณค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างค้างและสถานะเศรษฐกิจที่คาดการณ์ไว้ของกลุ่มลูกค้าที่มีความเสี่ยงด้านเครดิตที่คล้ายคลึงกัน เป็นต้น ทั้งนี้ ข้อมูลผลขาดทุนด้านเครดิตจากประสบการณ์ในอดีตและการคาดการณ์สถานะเศรษฐกิจของกลุ่มบริษัทอาจไม่ได้บ่งบอกถึงการผิดสัญญาของลูกค้าที่เกิดขึ้นจริงในอนาคต

มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน ที่ไม่มีการซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาราคาได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยใช้เทคนิคและแบบจำลองการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทางด้านเครดิต สภาพคล่อง ข้อมูลความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณ อาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน และการเปิดเผยลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ค่าเสื่อมราคาของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์สิทธิการใช้ และค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ตลอดจนสินทรัพย์สิทธิการใช้ และค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งาน (ถ้ามี) และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารจะต้องพิจารณาการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์สิทธิการใช้ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนหากมีข้อบ่งชี้ และบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น

ข้อบ่งชี้ดังกล่าวรวมถึงการลดลงอย่างมีนัยสำคัญของมูลค่าตลาดหรือมูลค่าที่ได้รับจากการใช้ประโยชน์ ในอนาคตของสินทรัพย์ การเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญของกลยุทธ์ทางธุรกิจของกิจการที่มีผลกระทบต่อการใช้สินทรัพย์นั้นในอนาคต แนวโน้มในทางลบของภาวะอุตสาหกรรมและสภาพเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง การสูญเสียส่วนแบ่งตลาดที่สำคัญของกิจการ รวมถึง ภาวะเบี้ยบ่าข้อบังคับที่สำคัญหรือคำตัดสินของศาลที่มีผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจ เป็นต้น

การทดสอบการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์สิทธิการใช้ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์หรือหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด รวมทั้งการเลือกอัตราคิดลดที่เหมาะสมในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดนั้น ๆ ทั้งนี้ กระแสเงินสดประมาณการบนพื้นฐานของข้อมูลการดำเนินงานที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน ซึ่งฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับข้อสมมติฐานเกี่ยวกับสถานะตลาดในอนาคต รวมถึงรายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสินทรัพย์หรือหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดนั้น โดยประมาณการกระแสเงินสดดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงได้เนื่องจาก ภาวะการแข่งขัน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของรายได้ โครงสร้างต้นทุน การเปลี่ยนแปลงของอัตราคิดลด ภาวะอุตสาหกรรมและภาวะตลาดที่เกี่ยวข้อง

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งคำนวณขึ้นจากผลแตกต่างชั่วคราว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์หรือหนี้สินกับราคาตามบัญชีของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีจากการดำเนินงานในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทควรรีู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่าง ๆ ในการประมาณการ เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราสมรรถนะและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในเชิงประชากรศาสตร์ เป็นต้น ในการกำหนดอัตราคิดลด ฝ่ายบริหารได้พิจารณาถึงอัตราดอกเบี้ยที่สะท้อนถึงสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ส่วนอัตราสมรรถนะใช้ข้อมูลตารางอัตราสมรรถนะที่เปิดเผยทั่วไปในประเทศ อย่างไรก็ตาม ผลประโยชน์หลังการเลิกจ้างงานที่เกิดขึ้นจริงนั้นอาจแตกต่างไปจากที่ประมาณไว้

สำรองค่าใช้จ่ายการรื้อถอน

สำรองค่าใช้จ่ายการรื้อถอนอุปกรณ์ โครงข่ายที่ติดตั้งบนพื้นที่เช่าประมาณการจากมูลค่าปัจจุบันของประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจริงตามข้อมูลในอดีต โดยบันทึกเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์สิทธิการใช้และตัดจำหน่ายตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายการรื้อถอนที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณไว้

ข้อพิพาททางการค้า คดีฟ้องร้อง การปฏิบัติตามกฎระเบียบ/ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมโทรคมนาคม และความไม่แน่นอนในการตีความภาษีอากร

กลุ่มบริษัทมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากข้อพิพาททางการค้า คดีฟ้องร้อง การถูกเรียกร้องค่าเสียหายจากการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมโทรคมนาคม และความไม่แน่นอนจากการตีความด้านภาษีอากร

ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของรายการต่างๆดังกล่าว ซึ่งรวมถึงการประเมินระดับของความน่าจะเป็นที่จะเกิดผลเสียหายและความสามารถในการประมาณการผลเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม การเปลี่ยนแปลงในปีต่างๆที่ใช้ประกอบการประเมินของผู้บริหารและสถานการณ์ต่างๆที่ไม่คาดว่าจะเกิดขึ้นอาจส่งผลให้ผลที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างไปจากที่ได้มีการประมาณการไว้ อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ฝ่ายบริหารเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายที่มีนัยสำคัญเกิดขึ้น กลุ่มบริษัทจะไม่ได้บันทึกประมาณการหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

7. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
เงินสด	3,704	4,650	3,704	4,650
เงินฝากธนาคาร	5,648,195	3,570,838	1,266,830	1,250,805
รวม	<u>5,651,899</u>	<u>3,575,488</u>	<u>1,270,534</u>	<u>1,255,455</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.01 ถึง ร้อยละ 0.55 ต่อปี (2564: ร้อยละ 0.01 ถึงร้อยละ 0.375 ต่อปี)

8. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
<u>ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 9)</u>				
ลูกหนี้การค้ากิจการที่เกี่ยวข้องกัน	164,974	291,087	3,909,475	1,844,233
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	<u>164,974</u>	<u>291,087</u>	<u>3,909,475</u>	<u>1,844,233</u>
<u>ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน</u>				
ลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์	5,759,815	5,499,516	103	136
ลูกหนี้การค้าผู้ให้บริการโทรศัพท์ ในต่างประเทศ	209,605	155,175	2,879	3,495
ลูกหนี้การค้าจากการขาย E-Refill เครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	906,874	928,526	126,616	263,705
ลูกหนี้การค้าอื่น	3,919,707	3,913,299	15,187	10,949
รวม	<u>10,796,001</u>	<u>10,496,516</u>	<u>144,785</u>	<u>278,285</u>
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะ เกิดขึ้น	<u>(1,225,191)</u>	<u>(1,054,072)</u>	<u>(89,586)</u>	<u>(91,607)</u>
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	<u>9,570,810</u>	<u>9,442,444</u>	<u>55,199</u>	<u>186,678</u>
รวมลูกหนี้การค้า - สุทธิ	<u>9,735,784</u>	<u>9,733,531</u>	<u>3,964,674</u>	<u>2,030,911</u>
<u>ลูกหนี้อื่น</u>				
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 9)	1,996	7,114	5,962,421	1,774,522
อื่น ๆ	604,146	509,371	130	416
รวม	<u>606,142</u>	<u>516,485</u>	<u>5,962,551</u>	<u>1,774,938</u>
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	<u>(93)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
รวมลูกหนี้อื่น - สุทธิ	<u>606,049</u>	<u>516,485</u>	<u>5,962,551</u>	<u>1,774,938</u>
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	<u>10,341,833</u>	<u>10,250,016</u>	<u>9,927,225</u>	<u>3,805,849</u>

การเปลี่ยนแปลงของบัญชีค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น
มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
ยอดคงเหลือต้นปี	1,054,072	1,387,263	91,607	94,504
สำรองผลขาดทุนด้านเครดิต ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	1,621,244	1,298,617	8	89
ตัดจำหน่าย	(1,421,918)	(1,629,233)	-	(1,111)
จำนวนที่ได้รับคืน	(28,114)	(2,575)	(2,029)	(1,875)
ยอดคงเหลือปลายปี	1,225,284	1,054,072	89,586	91,607

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 แยกตามอายุหนี้
คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	134,903	198,012	3,371,834	1,229,392
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	29,841	46,791	32,673	614,781
1 เดือน ถึง 3 เดือน	-	20,170	94,635	60
3 เดือน ถึง 6 เดือน	-	25,926	410,310	-
มากกว่า 6 เดือน	230	188	23	-
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	164,974	291,087	3,909,475	1,844,233

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 แยกตามอายุหนี้ คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	<u>2565</u>	<u>2564</u>	<u>2565</u>	<u>2564</u>
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	3,686,389	3,491,326	-	-
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	648,373	724,320	-	-
1 เดือน ถึง 3 เดือน	317,955	297,178	-	-
3 เดือน ถึง 6 เดือน	403,981	321,511	-	-
มากกว่า 6 เดือน	703,117	665,181	103	136
รวม	5,759,815	5,499,516	103	136
หัก: ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(1,105,092)	(932,756)	(103)	(103)
ลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์ - สุทธิ	<u>4,654,723</u>	<u>4,566,760</u>	<u>-</u>	<u>33</u>

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าอื่นกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	<u>2565</u>	<u>2564</u>	<u>2565</u>	<u>2564</u>
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	4,846,612	4,840,927	54,394	185,131
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	66,003	29,239	56	881
1 เดือน ถึง 3 เดือน	15,291	18,525	200	152
3 เดือน ถึง 6 เดือน	5,796	2,632	69	-
มากกว่า 6 เดือน	102,484	105,677	89,963	91,985
รวม	5,036,186	4,997,000	144,682	278,149
หัก: ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(120,099)	(121,316)	(89,483)	(91,504)
ลูกหนี้การค้าอื่นกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	<u>4,916,087</u>	<u>4,875,684</u>	<u>55,199</u>	<u>186,645</u>

กลุ่มบริษัทได้เข้าทำสัญญาซื้อขายลูกหนี้แบบไม่มีสิทธิไถ่เบี่ยกับสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง เพื่อขายลดลูกหนี้การค้าจากการขายเครื่องโทรศัพท์โดยมีรายละเอียดอัตราลดและเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่ระบุในสัญญา

9. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามสัญญาที่ตกลงกันระหว่างบริษัทฯ และบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย บริษัทร่วมและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

	(หน่วย: ล้านบาท)					
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ			นโยบายการกำหนดราคา
	2565	2564	2565	2564		
รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)						
ค่าบริการรับ	-	-	9,707	10,751	ราคาตามสัญญา	
ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	-	-	647	672	ราคาตามสัญญา	
ดอกเบี้ยรับ	-	-	99	95	ราคาตามสัญญา	
ซื้อสินค้า	-	-	9	6	ราคาที่ตกลงร่วมกัน	
ขายทรัพย์สิน	-	-	5	2	ราคาที่ตกลงร่วมกัน	
ซื้อทรัพย์สิน	-	-	51	-	ราคาที่ตกลงร่วมกัน	
รายการธุรกิจกับบริษัทร่วม: บริษัท ยูไนเต็ด คิสทรีวิชั่น บิซิเนส จำกัด						
ขายสินค้า	769	1,016	737	987	ราคาขายหักอัตรากำไรจำนวนหนึ่ง/ ราคาตามสัญญา	
ค่าบริการจ่าย	40	54	40	54	ราคาตามสัญญา	
รายการธุรกิจกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันอื่น						
ค่าบริการรับจากการให้บริการโทรศัพท์						
ในต่างประเทศ	17	6	-	-	ราคาตามสัญญา	
ค่าบริการรับ	124	213	10	10	ราคาตามสัญญา	
รายได้จากการขายสิทธิการ						
ให้บริการเติมเงิน	23	64	23	64	ราคาตามสัญญา	
ขายสินค้า	1	1	-	-	ราคาที่ตกลงร่วมกัน	
ค่าบริการจ่าย	2,060	2,544	712	957	ราคาตามสัญญา	
ค่าจ้างติดตั้งอุปกรณ์สถานีรับส่ง						
สัญญาถาวร	325	545	-	-	ราคาตามสัญญา	
ซื้อสินค้า	22	38	-	-	ราคาที่ตกลงร่วมกัน	
ซื้อทรัพย์สิน	39	19	-	-	ราคาที่ตกลงร่วมกัน	

บริษัทฯ เข้าทำสัญญาดำเนินการบริหารจัดการกับบริษัทย่อย โดยบริษัทย่อยจะจ่ายค่าตอบแทนตามที่กำหนดในสัญญา ทั้งนี้ค่าบริการการจัดการรับดังกล่าวได้รวมอยู่ในการเปิดเผยข้อมูลรายการธุรกิจกับบริษัทย่อยข้างต้นแล้ว

ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯ และกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 มีรายละเอียดดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 8)				
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	-	-	3,765,695	1,668,586
บริษัทร่วม (หมายเหตุ 9.1)	149,045	180,994	142,289	170,464
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	15,929	110,093	1,491	5,183
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	164,974	291,087	3,909,475	1,844,233
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	-	-	5,960,447	1,767,692
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	1,996	7,114	1,974	6,830
รวมลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,996	7,114	5,962,421	1,774,522
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	166,970	298,201	9,871,896	3,618,755
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย				
บริษัทย่อย (หมายเหตุ 9.2)	-	-	15,000,000	16,500,000
รวมเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	-	-	15,000,000	16,500,000
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 18)				
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	-	-	104,348	26,722
บริษัทร่วม	9,687	9,753	8,256	9,650
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	416,540	542,623	160	392
รวมเจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	426,227	552,376	112,764	36,764
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	-	-	3,385,421	848,288
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	203,685	301,867	145,815	143,945
รวมเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	203,685	301,867	3,531,236	992,233
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	629,912	854,243	3,644,000	1,028,997

ลักษณะความสัมพันธ์กับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

⁽¹⁾ มีผู้ถือหุ้นใหญ่ร่วมกัน

⁽²⁾ มีกรรมการร่วมกัน

- 9.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 ลูกหนี้การค้า - บริษัทร่วมมีอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระไม่เกิน 1 เดือน
- 9.2 เงินให้กู้ยืมจำนวน 15,000 ล้านบาท (2564: 16,500 ล้านบาท) เป็นเงินให้กู้ยืมแก่ ดีแทค ไตรเน็ต (บริษัทย่อย) เพื่อใช้ในการดำเนินงาน โดยมีอัตราดอกเบี้ยเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำเฉลี่ยบวกด้วยส่วนเพิ่มจำนวนหนึ่ง และมีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถาม อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ไม่คาดว่าจะมีการเรียกชำระคืนเงินให้กู้ยืมดังกล่าวภายใน 1 ปี บริษัทฯ จึงจัดประเภทเงินให้กู้ยืมดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในงบการเงิน

ยอดคงค้างของเงินให้กู้ยืมระหว่างกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 และการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

เงินให้กู้ยืม	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดคงเหลือ
	ณ วันที่			ณ วันที่
31 ธันวาคม 2564	ระหว่างปี	ระหว่างปี	31 ธันวาคม 2565	
บริษัทย่อย				
บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด	16,500,000	500,000	(2,000,000)	15,000,000
	16,500,000	500,000	(2,000,000)	15,000,000

9.3 ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานของกรรมการและผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม / งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564
ผลประโยชน์ระยะสั้น	154,400	117,678
ผลประโยชน์หลังออกจากงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	3,976	4,632
รวม	158,376	122,310

10. สินค้าคงเหลือ

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม					
	ราคาทุน		รายการปรับลดราคาทุนเป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ		สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	
	2565	2564	2565	2564	2565	2564
สินค้าสำเร็จรูป	1,142,379	1,340,014	(24,586)	(33,253)	1,117,793	1,306,761
รวม	1,142,379	1,340,014	(24,586)	(33,253)	1,117,793	1,306,761

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ราคาทุน		รายการปรับลดราคาทุนเป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ		สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	
	2565	2564	2565	2564	2565	2564
สินค้าสำเร็จรูป	1,752	6,665	-	-	1,752	6,665
รวม	1,752	6,665	-	-	1,752	6,665

ในระหว่างปีปัจจุบัน กลุ่มบริษัทบันทึกการปรับลดราคาทุนของสินค้าคงเหลือให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นจำนวน 111 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: ไม่มี) (2564: 137 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: ไม่มี)) โดยแสดงเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขาย และมีการกลับรายการปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือเป็นจำนวน 120 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: 0.1 ล้านบาท) (2564: 118 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: 0.1 ล้านบาท)) โดยนำไปหักจากมูลค่าของสินค้าคงเหลือที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างปี

11. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
ภาษีมูลค่าเพิ่มค้างพัก	1,044,905	1,801,140	73,764	70,769
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าและค่าใช้จ่ายรอดักจ่าย	1,091,455	1,178,873	137,361	137,237
ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระ ภายในหนึ่งปี	165,925	147,561	-	-
อื่น ๆ	152,107	171,093	23,170	13,379
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2,454,392	3,298,667	234,295	221,385

12. เงินลงทุนในบริษัทร่วม

12.1 รายละเอียดของบริษัทร่วม

บริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	(หน่วย: พันบาท)					
			สัดส่วนเงินลงทุน		งบการเงินรวม			
			2565 ร้อยละ	2564 ร้อยละ	ราคาทุน		มูลค่าตามบัญชีตาม วิธีส่วนได้เสีย	
บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซซิเนส จำกัด	จัดจำหน่ายซิมการ์ด บัตรเติมเงินและ อุปกรณ์เสริมต่าง ๆ	ไทย	25	25	50,000	50,000	221,647	228,054

บริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	(หน่วย: พันบาท)							
			สัดส่วนเงินลงทุน		งบการเงินเฉพาะกิจการ					
			2565 ร้อยละ	2564 ร้อยละ	ราคาทุน		ค่าต่อการด้อยค่าของ เงินลงทุน		มูลค่าตามบัญชี ตามวิธีราคาทุน - สุทธิ	
บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซซิเนส จำกัด	จัดจำหน่ายซิมการ์ด บัตรเติมเงินและ อุปกรณ์เสริมต่าง ๆ	ไทย	25	25	50,000	50,000	-	-	50,000	50,000

12.2 ส่วนแบ่งขาดทุนและเงินปันผลรับ

ในระหว่างปี บริษัทฯรับรู้ส่วนแบ่งขาดทุนจากการลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวมและรับรู้เงินปันผลจากบริษัทร่วมดังกล่าวในงบการเงินเฉพาะกิจการ ดังนี้

บริษัท	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมในระหว่างปี		เงินปันผลที่บริษัทฯรับระหว่างปี	
	2565	2564	2565	2564
บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซซิเนส จำกัด	(6,408)	(5,245)	-	-

(หน่วย: พันบาท)

12.3 ข้อมูลทางการเงินของบริษัทร่วม

ข้อมูลทางการเงินตามที่แสดงอยู่ในงบการเงินที่จัดทำโดยฝ่ายบริหารของบริษัทร่วม โดยสรุป (2564: งบการเงินที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีแล้ว 2565: งบการเงินที่จัดทำโดยฝ่ายบริหารของบริษัทร่วม) ดังนี้

บริษัท	ทุนเรียกชำระ ณ วันที่ 31 ธันวาคม		สินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม		หนี้สินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม		รายได้รวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		ขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2565	2564	2565	2564	2565	2564	2565	2564	2565	2564
	บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซซิเนส จำกัด	200	200	1,070	1,130	183	217	78	87	(26)

(หน่วย: ล้านบาท)

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

	งบการเงินเฉพาะกิจการ											
	ทุนชำระแล้ว		สัดส่วนเงินลงทุน		เงินลงทุนที่ราคาทุน		ค่าถือการด้อยค่า		สุทธิ		เงินปันผลระหว่างปี	
	2565	2564	2565	2564	2565	2564	2565	2564	2565	2564	2565	2564
	ล้านบาท	ล้านบาท	ร้อยละ	ร้อยละ	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัทฯ												
บริษัท เวกส์โพน ซ้อป จำกัด	450	450	100	100	450,000	450,000	(450,000)	(450,000)	-	-	-	-
บริษัท มหาก หรือทอรี่ส์ จำกัด	1	1	100	100	1,000	1,000	-	-	1,000	1,000	-	-
บริษัท ดีเทค ไครเน็ด จำกัด	1,160	1,160	100	100	1,270,000	1,270,000	-	-	1,270,000	1,270,000	-	-
บริษัท ดีเทค บรอดแบนด์ จำกัด*	175	175	100	100	175,000	175,000	-	-	175,000	175,000	-	-
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัท ดีเทค ไครเน็ด จำกัด												
บริษัท ดีเทค แอ็กซ์เพรท จำกัด	15	15	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัท ดีเทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด*	26	26	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัท เทนเอกเซล จำกัด	75	75	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย - สุทธิ					1,896,000	1,896,000	(450,000)	(450,000)	1,446,000	1,446,000	-	-

* อยู่ระหว่างการชำระบัญชี

14. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

งบการเงินรวม

(หน่วย: พันบาท)

รายการ	ที่ดิน		อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร		ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า		อุปกรณ์ใช้ใน การดำเนินงาน		เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ เครื่องใช้สำนักงาน		เครื่องมือและ อุปกรณ์		อุปกรณ์สื่อ โฆษณาและ อุปกรณ์สื่อสาร		อื่นๆ	รวม
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุงอาคาร	ส่วนปรับปรุง สิทธิการเช่า	ให้บริการ	ส่วนปรับปรุง อาคาร - สถานี รับส่งสัญญาณ	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ เครื่องใช้ สำนักงาน	เครื่องมือและ อุปกรณ์	อุปกรณ์สื่อ โฆษณาและ อุปกรณ์สื่อสาร	งานระหว่างทำ	อื่นๆ	รวม					
ราคาทุน																
1 มกราคม 2564	991,832	1,652,998	1,384,212	90,083,385	213,011	916,728	6,946,839	192,898	5,583,863	263,123	108,228,889					
ซื้อเพิ่ม	-	-	-	168,928	-	-	139	5,221	12,831,278	-	13,005,566					
จำหน่ายตัดจำหน่าย โอนเข้า (ออก)	-	(12,622)	(196,814)	(1,292,759)	-	(20,896)	(74,078)	(63,387)	(18,325)	(5,141)	(1,684,022)					
31 ธันวาคม 2564	991,832	1,645,684	1,308,395	13,431,688	213,011	25,763	314,990	51,693	(13,950,439)	-	119,550,433					
ค่าเสื่อมราคาสะสม																
1 มกราคม 2564	-	1,453,397	1,089,923	46,340,069	209,967	848,344	6,533,264	122,232	-	179,430	56,776,626					
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	37,217	155,266	10,000,621	2,636	33,086	266,440	60,897	-	250	10,556,413					
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่ายตัดจำหน่าย	-	(12,354)	(191,723)	(1,283,532)	-	(19,694)	(73,592)	(61,414)	-	(4,828)	(1,647,137)					
31 ธันวาคม 2564	-	1,478,260	1,053,466	55,057,158	212,603	861,736	6,726,112	121,715	-	174,852	65,685,902					
ค่าเผื่อการตัดค่า																
1 มกราคม 2564	3,000	-	-	-	-	-	-	-	19,294	82,975	105,269					
ค่าเผื่อการตัดค่าสำหรับปี (กลับรายการ)	-	-	-	-	-	-	-	81	(12,497)	-	(12,416)					
31 ธันวาคม 2564	3,000	-	-	-	-	-	-	81	6,797	82,975	92,853					
มูลค่าสุทธิตามบัญชี																
1 มกราคม 2564	988,832	199,601	294,289	43,743,316	3,044	68,384	413,575	70,666	5,564,569	718	51,346,994					
31 ธันวาคม 2564	988,832	167,424	254,929	47,334,084	408	59,859	461,778	64,629	4,439,580	155	53,771,678					
ค่าเสื่อมราคาตัดสำหรับปีซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน																
ปี 2563																10,894,873
ปี 2564																10,556,413

งบการเงินรวม

(หน่วย: พันบาท)

รายการ	อาคารและ		ส่วนปรับปรุง		ส่วนปรับปรุง		อุปกรณ์ใช้ในงาน		เครื่องตกแต่ง		อุปกรณ์สื่อ		รวม
	ที่ดิน	อาคาร	ส่วนปรับปรุง	อาคาร	ส่วนปรับปรุง	อาคาร	ส่วนปรับปรุง	เครื่องมือและ	เครื่องตกแต่ง	อุปกรณ์สื่อ	งานระหว่างทำ	อื่นๆ	
ราคาทุน													
1 มกราคม 2565	991,832	1,645,684	1,308,395	1,053,466	102,391,242	213,011	921,595	7,187,890	186,425	4,446,377	257,982	119,550,433	
ซื้อเพิ่ม	-	-	3,211	-	-	-	1,200	598	-	10,277,198	-	10,282,207	
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(70,250)	-	(1,405,831)	-	(78,728)	(816,454)	(40,531)	(548,502)	(4)	(2,960,300)	
โอนเข้า (ออก)	-	11,158	40,892	-	10,757,349	-	54,879	96,954	65,527	(11,026,759)	-	-	
31 ธันวาคม 2565	991,832	1,656,842	1,282,248	1,053,466	111,742,760	213,011	898,946	6,468,988	211,421	3,148,314	257,978	126,872,340	
ค่าเสื่อมราคาสะสม													
1 มกราคม 2565	-	1,478,259	1,053,466	1,053,466	55,057,158	212,603	861,736	6,726,112	121,715	-	174,853	65,685,902	
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	30,308	102,054	-	10,264,223	334	31,207	177,941	62,808	-	52	10,668,927	
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(57,039)	-	(1,312,835)	-	(77,262)	(815,642)	(40,261)	-	(4)	(2,303,043)	
31 ธันวาคม 2565	-	1,508,567	1,098,481	1,053,466	64,008,546	212,937	815,681	6,088,411	144,262	-	174,901	74,051,786	
ค่าเผื่อการตัดค่า													
1 มกราคม 2565	3,000	-	-	-	-	-	-	-	81	6,797	82,975	92,853	
ค่าเผื่อการตัดค่าสำหรับปี (กลับรายการ)	-	-	-	-	-	-	-	-	(81)	(6,797)	-	(6,878)	
31 ธันวาคม 2565	3,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	82,975	85,975	
มูลค่าสุทธิตามบัญชี													
1 มกราคม 2565	988,832	167,425	254,929	1,053,466	47,334,084	408	59,859	461,778	64,629	4,439,580	154	53,771,678	
31 ธันวาคม 2565	988,832	148,275	183,767	1,053,466	47,734,214	74	83,265	380,577	67,159	3,148,314	102	52,734,579	
ค่าเสื่อมราคาถ้ามีปีซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน													
ปี 2564												10,556,413	
ปี 2565												10,668,927	

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 กลุ่มบริษัทมีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้ว มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการตัดค่าของ
 บริษัทฯ ดังกล่าวมีจำนวน 33,631 ล้านบาท (2564: 29,037 ล้านบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ

(หน่วย: พันบาท)

	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	ส่วนปรับปรุง สิทธิการเช่า	อุปกรณ์ใช้ใน การค้าเป็นงาน เพื่อการ ให้บริการ	ส่วนปรับปรุง อาคาร - สกนีย์ รับส่งสัญญาณ	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ เครื่องใช้ สำนักงาน	เครื่องมือและ อุปกรณ์	อุปกรณ์สื่อ โฆษณาและ อุปกรณ์สื่อสาร	งานระหว่างทำ	อื่นๆ	รวม
ราคาทุน											
1 มกราคม 2564	1,082,230	1,652,546	648,257	1,702,220	93,979	718,137	5,451,884	21,644	74,682	142,674	11,588,253
ซื้อเพิ่ม	-	-	-	-	-	-	-	1,118	150,308	-	151,426
จำหน่ายตัดจำหน่าย	-	(12,622)	(176,655)	(231,441)	-	(17,520)	(72,819)	(4,390)	-	(4,341)	(519,788)
โอนเข้า (ออก)	-	5,308	101,671	47,375	-	14,653	2,748	2,643	(174,398)	-	-
31 ธันวาคม 2564	1,082,230	1,645,232	573,273	1,518,154	93,979	715,270	5,381,813	21,015	50,592	138,333	11,219,891
ค่าเสื่อมราคาสะสม											
1 มกราคม 2564	-	1,452,944	598,795	1,473,075	90,935	697,589	5,395,831	18,281	-	59,695	9,787,145
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	37,217	49,625	114,062	2,656	8,965	32,824	3,290	-	1	248,620
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่ายตัดจำหน่าย	-	(12,354)	(176,592)	(222,516)	-	(17,501)	(72,346)	(3,870)	-	(4,341)	(509,520)
31 ธันวาคม 2564	-	1,477,807	471,828	1,364,621	93,571	689,053	5,356,309	17,701	-	55,355	9,526,245
ค่าเผื่อการตัดค่า											
1 มกราคม 2564	3,000	-	-	-	-	-	-	-	7,752	82,975	93,727
ค่าเผื่อการตัดค่าสำหรับปี (กลับรายการ)	-	-	-	-	-	-	-	-	(955)	-	(955)
31 ธันวาคม 2564	3,000	-	-	-	-	-	-	-	6,797	82,975	92,772
มูลค่าสุทธิตามบัญชี											
1 มกราคม 2564	1,079,230	199,602	49,462	229,145	3,044	20,548	56,053	3,363	66,930	4	1,707,381
31 ธันวาคม 2564	1,079,230	167,425	101,445	153,533	408	26,217	25,504	3,314	43,795	3	1,600,874
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน											
ปี 2563											332,121
ปี 2564											248,620

งบการเงินเฉพาะกิจการ

(หน่วย: พันบาท)

	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	ส่วนปรับปรุง สิทธิการเช่า	อุปกรณ์ใช้ใน การดำเนินงาน เพื่อการ ให้บริการ	ส่วนปรับปรุง อาคาร - ส่วนที่ รับส่งสัญญาณ	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ เครื่องใช้ สำนักงาน	เครื่องมือและ อุปกรณ์	อุปกรณ์สื่อ โฆษณาและ อุปกรณ์สื่อสาร	งานระหว่างทำ	อื่นๆ	รวม
รายการ											
1 มกราคม 2565	1,082,230	1,645,232	573,273	1,518,154	93,979	715,270	5,381,813	21,015	50,592	138,333	11,219,891
ซื้อเพิ่ม	-	-	-	51,558	-	-	-	-	55,555	-	106,913
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(7,483)	-	-	(72,739)	(807,389)	(8,654)	(6,917)	(4)	(903,186)
โอนเข้า (ออก)	-	11,158	23,866	-	-	34,095	26,213	322	(95,654)	-	-
31 ธันวาคม 2565	1,082,230	1,656,390	589,656	1,569,512	93,979	676,626	4,600,637	12,683	3,576	138,329	10,423,618
ค่าเสื่อมราคาสะสม											
1 มกราคม 2565	-	1,477,807	471,828	1,364,621	93,571	689,053	5,356,309	17,701	-	55,355	9,526,245
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	30,308	29,424	71,914	334	13,473	23,544	2,290	-	1	171,288
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(4,095)	-	-	(71,528)	(806,601)	(8,464)	-	(4)	(890,692)
31 ธันวาคม 2565	-	1,508,115	497,157	1,436,535	93,905	630,998	4,573,252	11,527	-	55,352	8,806,841
ค่าเผื่อการตัดย่ำ											
1 มกราคม 2565	3,000	-	-	-	-	-	-	-	6,797	82,975	92,772
ค่าเผื่อการตัดย่ำสำหรับปี (กลับรายการ)	-	-	-	-	-	-	-	-	(6,797)	-	(6,797)
31 ธันวาคม 2565	3,000	-	-	-	-	-	-	-	-	82,975	85,975
มูลค่าสุทธิตามบัญชี											
1 มกราคม 2565	1,079,230	167,425	101,445	153,533	408	26,217	25,504	3,314	43,795	3	1,600,874
31 ธันวาคม 2565	1,079,230	148,275	92,499	132,977	74	45,628	27,385	1,156	3,576	2	1,530,802
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน											
ปี 2564											248,620
ปี 2565											171,289

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 บริษัทฯ มีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้ว มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการตัดย่ำของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวน 8,524 ล้านบาท (2564: 9,009 ล้านบาท)

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทรับรู้ผลเสียหายที่เกิดจากเหตุการณ์เพลิงไหม้คลังสินค้าแห่งหนึ่งมูลค่าประมาณ 544 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: ไม่มี) ในกำไรหรือขาดทุน ปัจจุบันกลุ่มบริษัทได้รับค่าสินไหมทดแทนความเสียหายดังกล่าวบางส่วนจากบริษัทประกันภัย

ในระหว่างปี 2565 กลุ่มบริษัทได้เปลี่ยนแปลงประมาณการอายุการให้ประโยชน์ของอุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่ ซึ่งผู้บริหารของกลุ่มบริษัทเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ดังกล่าวมีความเหมาะสมยิ่งขึ้นเพราะอายุการให้ประโยชน์ดังกล่าวสอดคล้องกับประโยชน์ที่กลุ่มบริษัทคาดว่าจะได้รับจากการใช้งานสินทรัพย์ดังกล่าว ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทได้ใช้วิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป จึงไม่มีการปรับปรุงย้อนหลังงบการเงิน ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงประมาณการดังกล่าวส่งผลให้ค่าเสื่อมราคาลดลงสำหรับงวดปี 2565 จำนวน 586 ล้านบาท และสำหรับปีถัดไปจำนวน 2,972 ล้านบาท

กลุ่มบริษัทได้ทำการประเมินการด้อยค่าของเครื่องมือและอุปกรณ์รวมถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 15 และสินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้องในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 23.1 ที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่ของกลุ่มบริษัทโดยเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าตามบัญชีและมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดดังกล่าว โดยกลุ่มบริษัทพิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดจากมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ โดยประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับนั้นอ้างอิงจากประมาณการทางการเงินซึ่งได้รับอนุมัติจากฝ่ายบริหารภายใต้สมมติฐานในเรื่องระยะเวลาของการดำเนินงานของบริษัทย่อยตามขอบเขตใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และใบอนุญาตในการประกอบกิจการของบริษัทย่อยที่เกี่ยวข้อง และคิดลดกระแสเงินสดดังกล่าวเป็นมูลค่าปัจจุบันด้วยอัตราคิดลดซึ่งเป็นอัตราก่อนภาษีที่สะท้อนถึงความเสี่ยงของกลุ่มบริษัท

15. สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 แสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)
	<u>งบการเงินรวม</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565:	
ราคาทุน	75,189,923
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	(23,206,455)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	<u>51,983,468</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564:	
ราคาทุน	75,189,923
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	(18,153,744)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	<u>57,036,179</u>

การกระทบบยอดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สิทธิการใ้ - ต้นทุนการใ้รับใบอนุญาตใ้ใช้คลื่นความถี่
ในงบการเงินรวมสำหรับปี 2565 และ 2564 แสดงใ้ดังนั้

	(หน่วย: พันบาท)
	งบการเงินรวม
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม 2564	62,104,579
ค่าเสื่อมราคา	(5,068,400)
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564	57,036,179
ค่าเสื่อมราคา	(5,052,711)
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565	51,983,468

สินทรัพย์สิทธิการใ้ - ต้นทุนการใ้รับใบอนุญาตใ้ใช้คลื่นความถี่ เป็นต้นทุนใ้ใ้ได้มาซึ่งใบอนุญาต
เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 1.2
ใบอนุญาตใ้ใช้คลื่นความถี่ภายใต้การประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม

16. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 แสดงใ้ดังนั้

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ซอฟต์แวร์ คอมพิวเตอร์	ระหว่าง การพัฒนา	รวม	ซอฟต์แวร์ คอมพิวเตอร์	ระหว่าง การพัฒนา	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565:						
ราคาทุน	17,596,355	240,144	17,836,499	10,152,677	190	10,152,867
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(15,700,567)	-	(15,700,567)	(10,125,177)	-	(10,125,177)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	1,895,788	240,144	2,135,932	27,500	190	27,690
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564:						
ราคาทุน	16,421,579	141,835	16,563,414	10,147,541	-	10,147,541
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(14,502,567)	-	(14,502,567)	(10,047,809)	-	(10,047,809)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	1,919,012	141,835	2,060,847	99,732	-	99,732

การกระทบยอดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสำหรับปี 2565 และ 2564 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	2,060,847	1,772,369	99,732	212,053
ซื้อซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	1,276,483	1,312,572	8,724	15,253
ค่าตัดจำหน่าย	(1,201,398)	(1,024,094)	(80,766)	(127,574)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	2,135,932	2,060,847	27,690	99,732

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 กลุ่มบริษัทฯ มีซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดจำหน่ายหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมของสินทรัพย์มีจำนวนเงินประมาณ 14,213 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: 10,090 ล้านบาท) (2564: 13,010 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: 9,875 ล้านบาท))

17. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
เงินมัดจำ	566,906	582,247	260,415	311,449
ภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย	3,206,882	3,434,786	620,956	1,451,152
ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา - สุทธิ				
จากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	223,646	190,579	-	-
อื่น ๆ	261	390	261	390
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	3,997,695	4,208,002	881,632	1,762,991

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 กลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการขอคืนภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่ายจำนวน 2,170 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: 466 ล้านบาท) (2564: 2,000 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: 998 ล้านบาท)) จากกรมสรรพากร ทั้งนี้จำนวนเงินที่ได้รับคืนขึ้นอยู่กับผลของการตรวจสอบภาษีดังกล่าว

ในระหว่างปี 2565 บริษัทย่อยบันทึกต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญาเพิ่มขึ้นจำนวน 228 ล้านบาท (2564: 175 ล้านบาท) และตัดจำหน่ายจำนวน 177 ล้านบาท (2564: 181 ล้านบาท)

18. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 9)	426,227	552,376	112,764	36,764
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	16,992,134	20,390,431	6,551,496	6,603,342
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 9)	203,685	301,867	3,531,236	992,233
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	1,211,380	1,406,445	355,705	495,762
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	2,985,082	3,314,442	1,399,448	1,804,632
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	21,818,508	25,965,561	11,950,649	9,932,733

19. เงินกู้ยืมระยะสั้น

การเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะสั้นของบริษัทย่อยข้างต้นมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564	เพิ่มขึ้น ระหว่างปี	ลดลง ระหว่างปี	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565
เงินกู้ยืมของบริษัทย่อยจากสถาบันการเงินในประเทศ	-	10,000	(7,000)	3,000
	-	10,000	(7,000)	3,000

เงินกู้ยืมระยะสั้นของบริษัทย่อย

ในปี 2561 บริษัทย่อยเข้าทำสัญญาเงินกู้แบบหมุนเวียนกับสถาบันการเงินหลายแห่งเป็นระยะเวลา 3 ปี โดยสาระสำคัญของวงเงินสินเชื่อดังกล่าวมีดังนี้

วงเงินสินเชื่อ	:	21,000 ล้านบาท
อัตราดอกเบี้ย	:	BIBOR บวกส่วนเพิ่ม (ส่วนเพิ่มเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา)
กำหนดชำระดอกเบี้ย	:	1 เดือน 3 เดือน หรือ 6 เดือน ตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกัน

กำหนดชำระคืนเงินต้น : วันสุดท้ายของวันครบกำหนดการชำระดอกเบี้ยเงินกู้แต่ละงวด
 สิทธิในการต่ออายุสัญญา : บริษัทย่อยมีสิทธิขยายระยะเวลาของสัญญาด้วยเงื่อนไขเดิมทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ
 กับการพิจารณาของสถาบันการเงิน

เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2565 และวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2565 บริษัทย่อยได้ใช้สิทธิในการต่ออายุสัญญาเงินกู้แบบ
 หมุนเวียนนี้กับสถาบันการเงินสองแห่งในวงเงินจำนวนรวม 8,000 ล้านบาทเป็นระยะเวลา 2 ปี ที่อัตรา
 ดอกเบี้ย THOR แบบทบต้นบวกส่วนเพิ่มตามที่ระบุในสัญญา และ BIBOR บวกส่วนเพิ่มตามที่ระบุใน
 สัญญา

ภายใต้สัญญาสินเชื่อกู้ยืมข้างต้นระบุให้กลุ่มบริษัทต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ในสัญญา เช่น
 การรักษาอัตราส่วนทางการเงินให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในสัญญาและการนำสินทรัพย์ไปเป็น
 หลักประกัน การห้ามให้กู้ยืมหรือค้ำประกัน ยกเว้นภายใต้เงื่อนไขบางประการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 กลุ่มบริษัทมีวงเงินกู้ยืมตามสัญญาเงินกู้แบบหมุนเวียนนี้ที่ยังไม่ได้เบิกใช้จำนวน
 5,000 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2564: ไม่มี)

ต่อมาเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2566 บริษัทย่อยได้ยกเลิกสัญญาเงินกู้ยืมแบบหมุนเวียนข้างต้นกับสถาบัน
 การเงินแห่งหนึ่งจำนวน 4,000 ล้านบาท และได้เข้าทำสัญญาเงินกู้ยืมระยะสั้นฉบับใหม่กับสถาบันการเงิน
 แห่งเดิมวงเงิน 2,000 ล้านบาท โดยมีอัตราดอกเบี้ยลอยตัวตามที่กำหนดในสัญญา ส่งผลให้กลุ่มบริษัท
 มีวงเงินกู้ยืมตามสัญญาเงินกู้ที่สามารถเบิกใช้ได้คงเหลือจำนวน 3,000 ล้านบาทภายหลังวันที่สิ้นงวดในง
 การเงิน

20. เงินกู้ยืมระยะยาว

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2565	2564
เงินกู้ยืมของบริษัทย่อยจากสถาบันการเงินในประเทศ	8,300	15,000
หัก: ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอดักบัญชี	(38)	(18)
เงินกู้ยืมของบริษัทย่อยจากสถาบันการเงินในประเทศ - สุทธิ	8,262	14,982
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	(4,995)
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	8,262	9,987

การเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะยาวของบริษัทย่อยข้างต้นมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564		ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565	
		เพิ่มขึ้นระหว่างปี	ลดลงระหว่างปี	
เงินกู้ยืมของบริษัทย่อยจากสถาบันการเงินในประเทศ	15,000	3,300	(10,000)	8,300
หัก: ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอดักบัญชี	(18)	(33)	13	(38)
	<u>14,982</u>	<u>3,267</u>	<u>(9,987)</u>	<u>8,262</u>

เงินกู้ยืมระยะยาวของบริษัทย่อย

- 1) ในเดือนธันวาคม 2562 บริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาสินเชื่อกับสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง โดยสาระสำคัญของวงเงินสินเชื่อมีดังนี้

วงเงินสินเชื่อ	: 15,000 ล้านบาท
อัตราดอกเบี้ย	: BIBOR บวกส่วนเพิ่ม (ส่วนเพิ่มเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา)
กำหนดชำระดอกเบี้ย	: ทุก 3 เดือน หรือทุก 6 เดือน ตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกัน
กำหนดชำระคืนเงินต้น	: ตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา

- 2) ในเดือนธันวาคม 2564 บริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาสินเชื่อกับสถาบันการเงินหลายแห่ง โดยสาระสำคัญของวงเงินสินเชื่อมีดังนี้

วงเงินสินเชื่อ	: 13,000 ล้านบาท (ปรับลดวงเงินเหลือ 5,200 ล้านบาทในเดือนธันวาคม 2565)
อัตราดอกเบี้ย	: THOR แบบทบต้นบวกส่วนเพิ่ม (ส่วนเพิ่มเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา)
กำหนดชำระดอกเบี้ย	: ทุก 3 เดือน หรือตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกัน
กำหนดชำระคืนเงินต้น	: ตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา

ภายใต้สัญญาสินเชื่อเงินกู้ยืมข้างต้นระบุให้กลุ่มบริษัทต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ในสัญญา เช่น การรักษ้อัตราส่วนทางการเงินให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในสัญญาและการนำสินทรัพย์ไปเป็นหลักประกัน การห้ามให้กู้ยืมหรือค้ำประกัน ยกเว้นภายใต้เงื่อนไขบางประการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 กลุ่มบริษัทมีวงเงินกู้ยืมตามสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวที่สามารถเบิกใช้ได้จำนวน 4,500 ล้านบาท (2564: 13,000 ล้านบาท)

21. หุ้นกู้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	
	2565	2564
หุ้นกู้	50,371	43,500
หัก: ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอตัดบัญชี	(37)	(25)
บวก: มูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้ (เฉพาะส่วนของดอกเบี้ยที่ใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยง)	(35)	647
หุ้นกู้ - สุทธิ	50,299	44,122
หัก: หุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(5,955)	(3,030)
หุ้นกู้ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	44,344	41,092

การเปลี่ยนแปลงของบัญชีหุ้นกู้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565 มีรายละเอียดดังนี้

	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)		อายุหุ้นกู้	(หน่วย: ล้านบาท)		
				ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2565	บวก: ออกหุ้นกู้เพิ่ม	หัก: จ่ายคืนหุ้นกู้
บริษัทย่อย						
หุ้นกู้จำนวน 3,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2558)	3.52	7 ปี	3,000	-	(3,000)	-
หุ้นกู้จำนวน 6,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2558)	3.98	10 ปี	6,000	-	-	6,000
หุ้นกู้จำนวน 1,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2559)	3.01	7 ปี	1,500	-	-	1,500
หุ้นกู้จำนวน 1,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2559)	3.19	10 ปี	1,000	-	-	1,000
หุ้นกู้จำนวน 500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2560)	3.65	7 ปี	500	-	-	500
หุ้นกู้จำนวน 5,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2560)	4.04	10 ปี	5,000	-	-	5,000
หุ้นกู้จำนวน 2,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2560)	3.58	10 ปี	2,000	-	-	2,000
หุ้นกู้จำนวน 2,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2560)	3.78	12 ปี	2,500	-	-	2,500
หุ้นกู้จำนวน 1,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2562)	2.84	5 ปี	1,500	-	-	1,500

	อัตรา ดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	อายุ หุ้นกู้	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2565	บวก: ออก หุ้นกู้เพิ่ม	หัก: จ่ายคืน หุ้นกู้	(หน่วย: ล้านบาท) ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565
หุ้นกู้จำนวน 500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2562)	3.13	7 ปี	500	-	-	500
หุ้นกู้จำนวน 3,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2562)	3.50	9 ปี	3,000	-	-	3,000
หุ้นกู้จำนวน 4,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563)	2.02	3 ปี	4,500	-	-	4,500
หุ้นกู้จำนวน 2,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563)	2.53	5 ปี	2,000	-	-	2,000
หุ้นกู้จำนวน 1,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563)	2.98	7 ปี	1,000	-	-	1,000
หุ้นกู้จำนวน 2,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563)	3.50	10 ปี	2,500	-	-	2,500
หุ้นกู้จำนวน 1,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2564)	1.02	3 ปี	1,000	-	-	1,000
หุ้นกู้จำนวน 1,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2564)	1.50	5 ปี	1,500	-	-	1,500
หุ้นกู้จำนวน 2,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2564)	2.10	7 ปี	2,000	-	-	2,000
หุ้นกู้จำนวน 2,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2564)	2.66	10 ปี	2,500	-	-	2,500
หุ้นกู้จำนวน 3,882 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2565)	3.01	1.5 ปี	-	3,882	-	3,882
หุ้นกู้จำนวน 2,302 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2565)	3.50	3 ปี	-	2,302	-	2,302
หุ้นกู้จำนวน 1,557 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2565)	4.00	5 ปี	-	1,557	-	1,557
หุ้นกู้จำนวน 958 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2565)	4.20	7 ปี	-	958	-	958
หุ้นกู้จำนวน 1,172 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2565)	4.46	9 ปี	-	1,172	-	1,172
รวม			43,500	9,871	(3,000)	50,371

หุ้นกู้ของบริษัทย่อยข้างต้นเป็นหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือ ประเภทไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีประกัน และมีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้
เสนอขายให้แก่ผู้ลงทุนสถาบันและ/หรือผู้ลงทุนรายใหญ่

บริษัทย่อยได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยกับสถาบันการเงินสำหรับหุ้นกู้ข้างต้นนี้บางส่วน โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 15,000 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2564: 22,000 ล้านบาท) การทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยข้างต้นเป็นการแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยคงที่เป็นอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัวบวกด้วยส่วนเพิ่มจำนวนหนึ่งตามที่ระบุในสัญญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้เฉพาะส่วนของดอกเบี้ยโดยกลุ่มบริษัท เลือกลงใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงกับรายการดังกล่าว ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม ข้อ 33.1

หุ้นกู้ดังกล่าวข้างต้นระบุให้บริษัทย่อยต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ออกหุ้นกู้และผู้ถือหุ้นกู้ เช่น ข้อจำกัดเกี่ยวกับการนำสินทรัพย์ไปเป็นหลักประกัน และการห้ามให้กู้ยืมหรือค้ำประกัน ยกเว้นภายใต้เงื่อนไขบางประการ

22. สාරองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
สාරองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนต้นปี	1,591,949	2,064,194	150,159	197,437
ลดลงจากรายจ่ายที่เกิดขึ้น	(8,101)	(71,481)	(1,629)	(60,524)
เพิ่มขึ้น (ลดลง) ในระหว่างปี	(424,820)	(400,764)	(10,212)	13,246
สාරองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนปลายปี	1,159,028	1,591,949	138,318	150,159
หัก: ส่วนที่สัญญาสิ้นสุดภายในหนึ่งปี	(40,430)	(39,968)	(13,374)	(13,313)
สාරองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน - สุทธิจาก ส่วนที่สัญญาสิ้นสุดภายใน 1 ปี	1,118,598	1,551,981	124,944	136,846

สාරองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนโดยส่วนใหญ่เป็นประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนอุปกรณ์โครงข่ายที่ติดตั้งบนพื้นที่เช่า

23. สัญญาเช่า

กลุ่มบริษัทเข้าทำสัญญาเช่าที่เกี่ยวข้องกับการเช่าอาคารสำนักงาน การเช่ายานพาหนะ การเช่าที่ดินที่ตั้งเสาโทรคมนาคม พื้นที่เสาโทรคมนาคม อุปกรณ์เพื่อใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่ และอื่น ๆ

23.1 สินทรัพย์สิทธิการใช้

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สิทธิการใช้ตามสัญญาเช่าที่ดิน อาคาร สิทธิการเช่าและอุปกรณ์และการเคลื่อนไหวสำหรับปี 2565 และ 2564 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม					
	ที่ดินที่ตั้ง เสาโทรคมนาคม	อาคารและส่วน ปรับปรุงอาคาร	พื้นที่เสาและ อุปกรณ์ใช้ในการ ดำเนินงานเพื่อ การให้บริการ โทรคมนาคม เคลื่อนที่	สิทธิการเช่า	อื่นๆ	รวม
ราคาทุน						
1 มกราคม 2564	9,616,327	2,206,558	17,960,445	123,470	90,909	29,997,709
เพิ่มขึ้น/พิจารณาสัญญาใหม่ เปลี่ยนแปลงเงื่อนไข/ยกเลิก สัญญา/ตัดจำหน่าย	1,177,466	574,069	2,436,684	-	33,048	4,221,267
	(1,059,856)	(768,830)	(3,306,276)	(17,118)	(21,070)	(5,173,150)
31 ธันวาคม 2564	9,733,937	2,011,797	17,090,853	106,352	102,887	29,045,826
เพิ่มขึ้น/พิจารณาสัญญาใหม่ เปลี่ยนแปลงเงื่อนไข/ยกเลิก สัญญา/ตัดจำหน่าย	1,096,402	394,318	1,260,363	-	37,649	2,788,732
	(1,216,205)	(337,701)	(3,675,871)	(449)	(49,721)	(5,279,947)
31 ธันวาคม 2565	9,614,134	2,068,414	14,675,345	105,903	90,815	26,554,611
ค่าเสื่อมราคาสะสม						
1 มกราคม 2564	2,475,326	1,067,812	4,866,222	97,220	34,360	8,540,940
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1,581,160	569,953	3,624,817	15,462	38,188	5,829,580
ค่าเสื่อมราคา - เปลี่ยนแปลง เงื่อนไข/ยกเลิกสัญญา/ ตัดจำหน่าย	(474,064)	(729,861)	(1,503,393)	(17,064)	(19,788)	(2,744,170)
31 ธันวาคม 2564	3,582,422	907,904	6,987,646	95,618	52,760	11,626,350
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1,622,643	565,606	3,289,524	1,434	32,187	5,511,394
ค่าเสื่อมราคา - เปลี่ยนแปลง เงื่อนไข/ยกเลิกสัญญา/ ตัดจำหน่าย	(610,937)	(272,180)	(2,880,435)	(449)	(49,721)	(3,813,722)
31 ธันวาคม 2565	4,594,128	1,201,330	7,396,735	96,603	35,226	13,324,022
มูลค่าสุทธิตามบัญชี						
31 ธันวาคม 2564	6,151,515	1,103,893	10,103,207	10,734	50,127	17,419,476
31 ธันวาคม 2565	5,020,006	867,084	7,278,610	9,300	55,589	13,230,589

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				รวม
	ที่ดินที่ตั้ง เสาโทรคมนาคม	อาคารและส่วน ปรับปรุงอาคาร	สิทธิการเช่า	อื่นๆ	
ราคาทุน					
1 มกราคม 2564	200,750	1,413,650	26,713	68,948	1,710,061
เพิ่มขึ้น	44,643	109,440	-	33,047	187,130
เปลี่ยนแปลงเงื่อนไข/ตัดจำหน่าย	(78,520)	(359,072)	(12,234)	(20,265)	(470,091)
31 ธันวาคม 2564	166,873	1,164,018	14,479	81,730	1,427,100
เพิ่มขึ้น	19,698	1,659	-	2,985	24,342
เปลี่ยนแปลงเงื่อนไข/ ยกเลิกสัญญา/ตัดจำหน่าย	(33,928)	(104,694)	-	(28,565)	(167,187)
31 ธันวาคม 2565	152,643	1,060,983	14,479	56,150	1,284,255
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
1 มกราคม 2564	68,267	660,346	26,245	32,504	787,362
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	35,328	253,970	282	26,907	316,487
ค่าเสื่อมราคา - เปลี่ยนแปลง เงื่อนไข/ตัดจำหน่าย	(44,274)	(339,435)	(12,234)	(19,392)	(415,335)
31 ธันวาคม 2564	59,321	574,881	14,293	40,019	688,514
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	33,449	237,013	31	21,826	292,319
ค่าเสื่อมราคา - เปลี่ยนแปลง เงื่อนไข/ยกเลิกสัญญา/ ตัดจำหน่าย	(30,617)	(39,172)	-	(28,565)	(98,354)
31 ธันวาคม 2565	62,153	772,722	14,324	33,280	882,479
มูลค่าสุทธิตามบัญชี					
31 ธันวาคม 2564	107,552	589,137	186	41,711	738,586
31 ธันวาคม 2565	90,490	288,261	155	22,870	401,776

23.2 หนี้สินตามสัญญาเช่า

มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินตามสัญญาเช่าและการเคลื่อนไหวสำหรับปี 2565 และ 2564 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
ณ วันที่ 1 มกราคม	19,082,510	22,483,335	633,733	850,484
เพิ่มขึ้น/พิจารณาสัญญาเช่าใหม่	3,171,283	4,544,877	30,660	163,748
เพิ่มขึ้นจากดอกเบี้ย	547,239	713,795	8,855	13,120
เงินจ่ายชำระ	(6,301,416)	(6,701,457)	(252,342)	(341,706)
ลดลงจากการยกเลิกสัญญา	(1,216,300)	(1,958,040)	(65,632)	(51,913)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	15,283,316	19,082,510	355,274	633,733
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี	(5,270,968)	(5,599,437)	(258,712)	(260,664)
หนี้สินตามสัญญาเช่า - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี	10,012,348	13,483,073	96,562	373,069

ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับสัญญาเช่าที่รับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 ประกอบด้วย ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์การใช้ตามทีกล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 23.1 ดอกเบี้ยจ่ายจากหนี้สินตามสัญญาเช่าตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 23.2 และ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับสัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 36.1

กลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดจ่ายทั้งหมดของสัญญาเช่าจำนวน 6,405 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: 275 ล้านบาท) (2564: 6,799 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: 357 ล้านบาท)) ซึ่งรวมถึงกระแสเงินสดจ่ายของสัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมูลค่าต่ำ

23.3 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า

ในระหว่างปี 2561 บริษัทฯ และ ดีแทค ไตรเนต ได้เข้าทำสัญญาระงับข้อพิพาทและให้บริการเกี่ยวกับเสาโทรคมนาคมกับ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) ภายใต้สัญญาดังกล่าว บริษัทฯ ได้โอนกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้จัดหาตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุโทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท และบริษัทฯ ซึ่งอยู่ภายใต้ข้อพิพาทเรื่องกรรมสิทธิ์ โดย กสท ตกลงที่จะระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมทั้งหมด และให้ดีแทค ไตรเนต ใช้บริการพื้นที่เสาโทรคมนาคมเหล่านั้นเพื่อการดำเนินธุรกิจตามเงื่อนไขระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา ทั้งนี้ ดีแทค ไตรเนตจะให้ใช้พื้นที่ที่ดินที่ตั้งเสาโทรคมนาคมและให้บริการบำรุงรักษาเสาโทรคมนาคม และเรียกชำระค่าตอบแทนจาก กสท ตามรายละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา

มูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้ตามสัญญาเช่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม	
	2565	2564
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	5,014,771	6,289,840
หัก: ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(324,208)	(512,728)
รวม	4,690,563	5,777,112
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(1,269,381)	(1,240,815)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	3,421,182	4,536,297

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 บริษัทย่อยมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่า ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2565	2564
ภายใน 1 ปี	1,269	1,241
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	3,746	5,049
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	5,015	6,290

24. สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม/ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	604,496	645,122
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน:		
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	48,131	52,989
การลดขนาดโครงการ	-	(95,302)
ต้นทุนดอกเบี้ย	13,527	10,234

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม/ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	<u>2565</u>	<u>2564</u>
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:		
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์		
ประกันภัย		
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	(65,591)	(48,833)
ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์	20,648	46,793
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(15,608)	(6,507)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	<u>605,603</u>	<u>604,496</u>

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนรับรู้ในค่าใช้จ่ายในการบริหารทั้งหมด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 บริษัทฯ คาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปี ข้างหน้าเป็นจำนวนประมาณ 18 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: จำนวน 18 ล้านบาท) (2564: 33 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 33 ล้านบาท))

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 ระยะเวลาเฉลี่ยตวงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของบริษัทฯ ประมาณ 11 ปี (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 11 ปี) (2564: 11 ปี (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 11 ปี))

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ร้อยละต่อปี)

	งบการเงินรวม/ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	<u>2565</u>	<u>2564</u>
อัตราคิดลด	3.3	2.3
อัตราการขึ้นเงินเดือน	4	4
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน	0 - 17.5	0 - 17.5

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม / งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2565		2564	
	เพิ่มขึ้น 0.5%	ลดลง 0.5%	เพิ่มขึ้น 0.5%	ลดลง 0.5%
อัตราคิดลด	(30)	32	(32)	34
อัตราการขึ้นเงินเดือน	31	(30)	34	(32)
	เพิ่มขึ้น 10%	ลดลง 10%	เพิ่มขึ้น 10%	ลดลง 10%
อัตราการลาออกโดยสมัครใจของพนักงาน	(25)	27	(3)	3

25. เงินปันผล

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น (บาท)
เงินปันผลประจำปีประกาศจ่ายจาก ผลการดำเนินงานปี 2564	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2565	2,486	1.05
เงินปันผลระหว่างกาลประกาศจ่ายจาก ผลการดำเนินงานของงวดวันที่ 1 มกราคม 2565 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2565	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2565	2,013	0.85
		<u>4,499</u>	
เงินปันผลประจำปีประกาศจ่ายจาก ผลการดำเนินงานปี 2563	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2564	5,020	2.12
เงินปันผลระหว่างกาลประกาศจ่ายจาก ผลการดำเนินงานของงวดวันที่ 1 มกราคม 2564 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2564	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2564	2,486	1.05
		<u>7,506</u>	

26. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการค่าใช้จ่ายตามลักษณะประกอบด้วยรายการค่าใช้จ่ายที่สำคัญดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
เงินเดือนและค่าแรงและ				
ผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	3,214,447	3,360,212	3,183,044	3,332,562
ค่าเสื่อมราคา	10,668,927	10,556,413	171,289	248,620
ค่าตัดจำหน่าย	1,201,398	1,024,094	80,777	127,574
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์สิทธิการใช้	10,564,105	10,897,980	292,319	316,487
ค่าเช่าจ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน				
และค่าบริการ	237,740	258,176	39,724	8,867
ซื้อสินค้า	10,538,540	11,260,881	5,559	977
การเปลี่ยนแปลงในสินค้าสำเร็จรูป	197,635	(692,221)	4,913	1,157

27. ต้นทุนทางการเงิน

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยของหนี้สินทางการเงิน	2,472,622	2,277,035	15,311	11,855
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจากหนี้สินตาม				
สัญญาเช่า	547,239	713,795	8,855	13,120
หัก: ดอกเบี้ยรับจากลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	(185,701)	(222,977)	-	-
ดอกเบี้ยจ่ายสุทธิ - หนี้สินตามสัญญาเช่า	361,538	490,818	8,855	13,120
ตัดจำหน่ายต้นทุนทางการเงิน				
รอดบัญชี	22,765	27,255	-	-
ต้นทุนทางการเงินอื่น	34,093	34,501	-	-
รวมต้นทุนทางการเงิน	2,891,018	2,829,609	24,166	24,975

28. ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน:				
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	168,596	168,521	-	-
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้				
นิติบุคคลของปีก่อน	-	(209)	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี:				
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการ				
เกิดผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับ				
รายการผลแตกต่างชั่วคราว	586,762	423,893	1,232,630	1,246,524
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ใน				
งบกำไรขาดทุน	<u>755,358</u>	<u>592,205</u>	<u>1,232,630</u>	<u>1,246,524</u>

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม / งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุน		
จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	<u>8,989</u>	<u>408</u>

รายการกระทบยอดระหว่างกำไรทางบัญชีกับค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้มีดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	<u>3,874,515</u>	<u>3,948,138</u>	<u>6,151,943</u>	<u>6,237,752</u>
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	20%	20%	20%	20%
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	774,903	789,628	1,230,389	1,247,550
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	-	(209)	-	-

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
ผลกระทบทางภาษีสำหรับ:				
รายได้ที่ไม่รวมคิดภาษีเงินได้	(40)	(40)	(40)	(40)
ค่าใช้จ่ายต้องห้าม	56,396	52,336	4,718	3,663
รายจ่ายฝ่ายทุนที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น	(64,400)	(242,017)	(2,158)	(6,850)
ผลกระทบจากการปรับปรุงภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	(344)	(915)	(279)	2,201
อื่น ๆ	(11,157)	(6,578)	-	-
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุน	755,358	592,205	1,232,630	1,246,524

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2565	2564	2565	2564
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	245,056	210,815	17,917	18,322
ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าเงินลงทุน/ ผลขาดทุนในบริษัทย่อย	28,086	28,086	17,694	17,694
ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ	4,917	6,651	-	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	66,748	34,521	66,748	34,521
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	568,992	483,179	-	-
รายได้จากการจำหน่ายบัตรเติมเงิน	296,647	265,860	204	204
มูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้ที่ใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยง	-	129,308	-	-
มูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์	590	-	-	-
สัญญาเช่า	289,607	254,825	-	-
ขาดทุนสะสมทางภาษียกไป	2,333,808	3,079,410	788,690	2,028,862
อื่น ๆ	291,061	199,748	-	36,644
รวม	4,125,512	4,692,403	891,253	2,136,247
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
มูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้ที่ใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยง	(7,026)	-	-	-
มูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์	-	(153,662)	-	-
สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา	(103,988)	(51,758)	-	-
ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา	(77,914)	(67,628)	-	-
อื่น ๆ	(137,537)	(24,557)	(176)	(3,552)
รวม	(326,465)	(297,605)	(176)	(3,552)
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	3,799,047	4,394,798	891,077	2,132,695

รายละเอียดวันสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ของรายการขาดทุนสะสมทางภาษียกไปข้างต้น แสดงได้ ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	<u>2565</u>	<u>2564</u>	<u>2565</u>	<u>2564</u>
31 ธันวาคม 2565	-	523,258	-	523,258
31 ธันวาคม 2566	2,078,189	7,755,794	2,078,189	7,755,794
31 ธันวาคม 2567	3,490,014	3,490,014	1,865,259	1,865,259
31 ธันวาคม 2568	987,625	987,625	-	-
31 ธันวาคม 2569	1,812,236	2,640,360	-	-
31 ธันวาคม 2570	3,300,974	-	-	-
	<u>11,669,038</u>	<u>15,397,051</u>	<u>3,943,448</u>	<u>10,144,311</u>

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 กลุ่มบริษัทมีรายการผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีที่ยังไม่ได้ใช้จำนวน 1,425 ล้านบาท (เฉพาะบริษัท: 1,425 ล้านบาท) ซึ่งกลุ่มบริษัทไม่ได้บันทึกรายการดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี เนื่องจากกลุ่มบริษัทพิจารณาแล้วเห็นว่าอาจมีความไม่แน่นอนที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ข้างต้นมาใช้ประโยชน์ในอนาคตได้

29. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปี (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	<u>2565</u>	<u>2564</u>	<u>2565</u>	<u>2564</u>
กำไรสำหรับปี (พันบาท)	3,119,157	3,355,933	4,919,313	4,991,228
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (พันหุ้น)	2,367,811	2,367,811	2,367,811	2,367,811
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท/หุ้น)	1.32	1.42	2.08	2.11

30. ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 ประกอบด้วย

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	<u>2565</u>	<u>2564</u>	<u>2565</u>	<u>2564</u>
ค่าเสื่อมราคา				
อาคารและอุปกรณ์	10,668,927	10,556,413	171,288	248,620
สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	5,052,711	5,068,400	-	-
สินทรัพย์สิทธิการใช้	5,511,394	5,829,580	292,319	316,487
ค่าตัดจำหน่าย				
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	1,201,398	1,024,094	80,766	127,574
รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	<u>22,434,430</u>	<u>22,478,487</u>	<u>544,373</u>	<u>692,681</u>

31. กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย และ รายได้และรายจ่ายอื่นบางรายการ (EBITDA before other incomes and other expenses)

(หน่วย: พันบาท)

		งบการเงินรวม	
		2565	2564
กำไรสำหรับปี		3,119,157	3,355,933
บวก	: ต้นทุนทางการเงิน	2,891,018	2,829,609
	: ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	755,358	592,205
	: ค่าเสื่อมราคา	10,668,927	10,556,413
	: ค่าตัดจำหน่าย	1,201,398	1,024,094
	: ค่าเสื่อมราคา - สิทธิทรัพย์สินการเช่า	10,564,105	10,897,980
EBITDA		29,199,963	29,256,234
บวก (หัก)	: ดอกเบี้ยรับ	(20,636)	(12,256)
	: กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	(5,079)	(4,841)
	: ค่าใช้จ่ายอื่นเกี่ยวกับพนักงาน	13,428	99,708
	: ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	6,408	5,245
	: เงินปันผลรับจากเงินลงทุน	(6,107)	(244)
	: กำไรจากการขายเงินลงทุนอื่น	(1,247)	(21,017)
	: ค่าเผื่อการค้ำค่าและขาดทุนจากการจำหน่าย/ ตัดจำหน่ายอุปกรณ์ สิทธิทรัพย์สินการเช่า สิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนอื่น	572,865	480,647
	: (กำไร) ขาดทุนจากการวัดมูลค่าตราสารอนุพันธ์ และสถานะสุทธิจากการป้องกันความเสี่ยง	(3,884)	148,215
	: ค่าเผื่อการค้ำค่าเงินลงทุนอื่น	500	1,000
	: ค่าใช้จ่ายอื่น	95,055	36,484
กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย และรายได้และรายจ่ายอื่นบางรายการ (EBITDA before other incomes and other expenses)		29,851,266	29,989,175

32. การจัดประเภทการแสดงรายการใหม่ - องค์กรประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวม

ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทได้จัดประเภทการแสดงรายการใหม่ขององค์กรประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นอันเป็นรายการส่วนปรับปรุงจากการโอนสำรองตามกฎหมายและส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญเพื่อลดขาดทุนสะสมของบริษัทฯในอดีตในงบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นรวมที่เคยแสดงเป็นรายการแยกต่างหาก โดยจัดประเภทการแสดงรายการใหม่ไปแสดงร่วมกับรายการกำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุนสะสม) เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดประเภทการแสดงรายการในงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการ การจัดประเภทการแสดงรายการใหม่นี้ไม่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในงบกำไรขาดทุนรวมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม รวมถึงไม่มีผลกระทบต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวมในงบแสดงฐานะการเงินรวมของกลุ่มบริษัท

รายละเอียดการจัดประเภทการแสดงรายการใหม่ดังกล่าวแสดงได้ดังนี้

		(หน่วย: ล้านบาท)			
		งบแสดงฐานะการเงินรวม			
		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564			
		การ จัดประ เภทการ	ตาม ที่จัดประ เภทการ		
		ตาม ที่รายงาน ไว้เดิม	แสดง รายการ ใหม่	แสดง รายการ ใหม่	
ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม					
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุนสะสม)	(10,881)	17,650	6,769		
องค์กรประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	17,650	(17,650)	-		
(หน่วย: ล้านบาท)					
		งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวม			
		ณ วันที่ 1 มกราคม 2565		ณ วันที่ 1 มกราคม 2564	
		การ จัดประ เภท	ตาม ที่จัดประ เภท		
		ตาม ที่	ตาม ที่		
		รายงาน ไว้เดิม	รายงาน ไว้เดิม	รายงาน ไว้เดิม	
		การ แสดง	การ แสดง	การ แสดง	การ แสดง
		รายการ ใหม่	รายการ ใหม่	รายการ ใหม่	รายการ ใหม่
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร					
(ขาดทุนสะสม)	(10,881)	17,650	6,769	(6,733)	17,650
องค์กรประกอบอื่นของ					
ส่วนของผู้ถือหุ้น	17,650	(17,650)	-	17,650	(17,650)

33. เครื่องมือทางการเงิน

33.1 ตราสารอนุพันธ์และการบัญชีป้องกันความเสี่ยง

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม	
	2565	2564
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์		
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	95,234	768,309
รวมสินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	95,234	768,309
หนี้สินตราสารอนุพันธ์		
หนี้สินตราสารอนุพันธ์ที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	17,319	-
หนี้สินตราสารอนุพันธ์ที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	80,865	-
รวมหนี้สินตราสารอนุพันธ์	98,184	-

ตราสารอนุพันธ์ที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง

กลุ่มบริษัทใช้สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเพื่อบริหารความเสี่ยงในการทำธุรกรรมบางส่วน โดยเข้าทำสัญญาดังกล่าวในช่วงเวลาที่สอดคล้องกับความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของรายการอ้างอิงซึ่งมีอายุสัญญาโดยทั่วไปตั้งแต่ 1 เดือนถึง 20 เดือน

ตราสารอนุพันธ์ที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 กลุ่มบริษัทมีสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยงซึ่งมีจำนวนเงินตามสัญญา 15,000 ล้านบาท (2564: 22,000 ล้านบาท) โดยกลุ่มบริษัทได้รับดอกเบี้ยคงที่ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 21 และจ่ายดอกเบี้ยในอัตราผันแปรที่อ้างอิงอัตรา THBFIX บวกส่วนเพิ่มหรือ THOR บวกส่วนเพิ่ม

รายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงนี้ถือว่ามีความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจกับเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงเนื่องจากสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยมีเงื่อนไขที่ตรงกันกับเงื่อนไขของหุ้นกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ (อันได้แก่ จำนวนเงินต้น วันครบกำหนด วันที่จ่ายชำระ และวันที่มีการปรับอัตราดอกเบี้ย) กลุ่มบริษัทได้กำหนดอัตราส่วนป้องกันความเสี่ยงไว้ที่ 1:1 เนื่องจากความเสี่ยงอ้างอิงของสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยเหมือนกับองค์ประกอบความเสี่ยงที่มีการป้องกัน

ความไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยง สามารถเกิดได้จากสาเหตุดังต่อไปนี้

- อัตราดอกเบี้ยที่ใช้ในการคิดลดรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงและเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงมีความแตกต่างกัน
- ช่วงเวลาในการเกิดกระแสเงินสดของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงและเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงมีความแตกต่างกัน

รายละเอียดของตราสารอนุพันธ์ (สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย) ที่กลุ่มบริษัทถือไว้เพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง แยกตามการครบกำหนดชำระ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 มีดังนี้

	น้อยกว่า 1 ปี		1-5 ปี		มากกว่า 5 ปี		รวม	
	2565	2564	2565	2564	2565	2564	2565	2564
จำนวนเงินตามสัญญา (ล้านบาท)	6,000	3,000	7,500	12,500	1,500	6,500	15,000	22,000
อัตราดอกเบี้ยลอยตัว (ร้อยละ)	2.14-2.15	1.58-1.61	2.12-3.10	1.52-1.80	2.55-2.56	1.95-2.00	2.12-3.10	1.52-2.00

ผลกระทบของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงต้องบ่งแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 แสดงได้ดังนี้

	จำนวนเงินตามสัญญา		มูลค่าตามบัญชี		บรรทัดที่แสดงรายการในงบแสดงฐานะการเงิน	การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมซึ่งใช้วัดความไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยง	
	2565	2564	2565	2564		2565	2564
	สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	1,500,000	3,000,000	6,239		55,424	สินทรัพย์ทางการเงิน หมุนเวียนอื่น
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	6,000,000	19,000,000	88,995	712,885	สินทรัพย์ทางการเงิน ไม่หมุนเวียนอื่น	(623,890)	(592,786)
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	4,500,000	-	(36,074)	-	หนี้สินทางการเงิน หมุนเวียนอื่น	(36,074)	-
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	3,000,000	-	(44,791)	-	หนี้สินทางการเงิน ไม่หมุนเวียนอื่น	(44,791)	-

ผลกระทบของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงต้องบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 แสดงได้ดังนี้

	มูลค่าตามบัญชี		ยอดสะสมของการปรับปรุงมูลค่า		บรรทัดที่แสดงรายการในงบแสดงฐานะการเงิน	การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมซึ่งใช้วัดความไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยง	
	2565	2564	2565	2564		2565	2564
	หุ้นกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่	5,967,624	3,030,259	(29,835)		30,505	หุ้นกู้ - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี
หุ้นกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่	8,991,770	19,607,514	(5,293)	616,033	หุ้นกู้ - สุกจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	621,326	(572,713)

ทั้งนี้ ส่วนที่ไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยงที่รับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนมีจำนวนที่ไม่เป็นสาระสำคัญ

ผลกระทบของการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่กำหนดจากธุรกรรมการกู้ยืมแบบไม่มีหลักประกันระหว่างธนาคาร (InterBank Offered Rates - IBORs) ของเครื่องมือทางการเงินซึ่งจะมีการแทนที่หรือปฏิรูป กลุ่มบริษัทคาดว่า การปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงนี้จะส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงและการใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงของกลุ่มบริษัท ดังนั้น กลุ่มบริษัทจึงได้ถือปฏิบัติตามข้อยกเว้นชั่วคราวที่ทำให้กิจการสามารถใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงต่อไปได้ในช่วงเวลาที่มีความไม่แน่นอนนี้ กล่าวคือ ข้อยกเว้นชั่วคราวได้ระบุว่าการพิจารณาว่ารายการที่คาดการณ์มีความเป็นไปได้ก่อนข้างแนในระดับสูงมากสำหรับการป้องกันความเสี่ยงหรือไม่นั้น ให้กิจการสันนิษฐานว่าอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงซึ่งการป้องกันความเสี่ยงได้อย่างยิ่งอยู่นั้นไม่ได้รับการเปลี่ยนแปลงจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง

ความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงซึ่งได้รับผลกระทบจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงอาจทำให้เกิดส่วนที่ไม่มีประสิทธิภาพจากการคาดการณ์ของผู้ร่วมตลาดเมื่อมีการเปลี่ยนจากอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่ใช้อยู่ไปเป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงอื่น กลุ่มบริษัทได้ดำเนินการจัดการเปลี่ยนไปใช้อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงอื่น โดยดำเนินการแก้ไขสัญญาเกี่ยวกับสัญญาแล้วบางส่วน

33.2 วัตถุประสงค์และนโยบายการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของกลุ่มบริษัทประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้า และลูกหนี้อื่น ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า สินทรัพย์ทางการเงินอื่น เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เงินกู้ยืมระยะสั้น เงินกู้ยืมระยะยาว หุ้นกู้ ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ค้างจ่าย หนี้สินตามสัญญาเช่าและ หนี้สินทางการเงินอื่น กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านเครดิต

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงด้านเครดิตที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้การค้า สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา เงินฝากกับ ธนาคาร และเครื่องมือทางการเงินอื่น ๆ โดยจำนวนเงินสูงสุดที่กลุ่มบริษัทอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อ คือมูลค่าตามบัญชีที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่ง ได้เปิดเผยไว้ในหัวข้อความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (ยกเว้นตราสารอนุพันธ์)

ลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา

กลุ่มบริษัทบริหารความเสี่ยง โดยใช้นโยบายและขั้นตอนในการควบคุมการให้สินเชื่ออย่างเหมาะสม จึงไม่คาดว่าจะเกิดผลขาดทุนทางการเงินที่มีสาระสำคัญ นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทมีการติดตามยอดคงค้างของ ลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญาอย่างสม่ำเสมอ และการขายสินค้าให้ตัวแทนจำหน่ายรายใหญ่จะ มีการประกันสินเชื่อจากธนาคาร อีกทั้ง การให้สินเชื่อของกลุ่มบริษัทไม่มีการกระจุกตัวเนื่องจากกลุ่มบริษัท มีฐานลูกค้าที่หลากหลายและมีจำนวนมากราย

กลุ่มบริษัทพิจารณาการด้อยค่าทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน โดยมีการแบ่งกลุ่มลูกค้าที่มีรูปแบบของ ความเสี่ยงด้านเครดิตที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และคำนวณหาอัตราการจัดสำรองของผลขาดทุนด้าน เครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระสำหรับแต่ละกลุ่มนั้นๆ การคำนวณผลขาดทุนจากการด้อยค่าด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นคำนึงถึงข้อมูลที่มีความสมเหตุสมผล และสามารถสนับสนุนได้ที่มีอยู่ ณ วันที่รายงานเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอดีต สภาพการณ์ปัจจุบันและการ คาดการณ์สถานะเศรษฐกิจในอนาคต โดยทั่วไป กลุ่มบริษัทจะตัดจำหน่ายลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นออก จากบัญชีตามนโยบายของกลุ่มบริษัทโดยพิจารณาตามความเหมาะสม

เครื่องมือทางการเงินและเงินฝากธนาคาร

กลุ่มบริษัทบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตที่เกี่ยวข้องกับยอดคงเหลือกับธนาคารและสถาบันการเงินตาม นโยบายของกลุ่มบริษัท โดยจะลงทุนกับคู่สัญญาที่ได้รับการอนุมัติแล้วเท่านั้นและอยู่ในวงเงินสินเชื่อ ที่กำหนดให้กับคู่สัญญาแต่ละราย โดยวงเงินสินเชื่ออาจมีการปรับปรุงในระหว่างปี การกำหนดวงเงิน ดังกล่าวเป็นการช่วยลดความเสี่ยงของการกระจุกตัวและลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากผิดนัดชำระ ของคู่สัญญา

ความเสี่ยงด้านตลาด

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอันเกี่ยวเนื่องกับลูกหนี้/เจ้าหนี้การค้า ผู้ให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศและเจ้าหนี้จากการซื้ออุปกรณ์เป็นเงินตราต่างประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม			อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2565	2564	สกุลเงิน	2565	2564
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)		(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
<u>สินทรัพย์ทางการเงิน</u>					
เงินฝากธนาคาร	1.09	2.31	เหรียญสหรัฐอเมริกา	34.2946	33.1533
ลูกหนี้การค้าบริษัทอื่นๆ	4.53	3.30	เอสดีอาร์	46.3147	47.0166
	0.80	0.40	เหรียญสหรัฐอเมริกา	34.2946	33.1533
	0.01	0.01	ยูโร	36.3344	37.4022
ลูกหนี้การค้ากิจการที่เกี่ยวข้องกัน	0.08	0.36	เอสดีอาร์	46.3147	47.0166
	0.20	2.50	เหรียญสหรัฐอเมริกา	34.2946	33.1533
<u>หนี้สินทางการเงิน</u>					
เจ้าหนี้การค้า	5.03	6.41	เหรียญสหรัฐอเมริกา	34.7335	33.5929
	0.10	0.10	ยูโร	37.2053	38.2813
	16.20	2.70	โครนเนอร์เวย์	3.5343	3.8454
	0.01	0.01	สหราชอาณาจักร	42.1004	45.5492
	0.43	0.24	เหรียญสิงคโปร์	26.0167	25.0254
	1.60	1.33	เอสดีอาร์	46.3147	47.0166
	0.03	-	ฟรังก์สวิส	37.7834	36.9045
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	34.37	27.04	โครนเนอร์เวย์	3.5343	3.8454
	0.11	0.03	เอสดีอาร์	46.3147	47.0166
	0.01	0.01	ยูโร	37.2053	38.2813
	0.38	-	เหรียญสิงคโปร์	26.0167	25.0254
	8.34	-	ตากาบังคลาเทศ	0.3367	0.3919
	1.83	1.44	เหรียญสหรัฐอเมริกา	34.7335	33.5929
รวมสินทรัพย์ (หนี้สิน) สุทธิ	(4.77)	(2.64)	เหรียญสหรัฐอเมริกา		
	(0.10)	(0.10)	ยูโร		
	(0.01)	(0.01)	สหราชอาณาจักร		
	2.90	2.30	เอสดีอาร์		

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม			อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
2565	2564	สกุลเงิน	2565	2564
(ล้านบาท)	(ล้านบาท)		(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
(50.57)	(29.74)	โครนอร์เวย์		
(0.81)	(0.24)	เหรียญสิงคโปร์		
(0.03)	-	ฟรังก์สวิส		
(8.34)	-	ตากาบังคลาเทศ		

การวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน

กลุ่มบริษัทไม่มีผลกระทบต่อกำไรก่อนภาษีอย่างเป็นทางการสำคัญจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยอันเนื่องมาจากเงินฝากธนาคาร ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าสินทรัพย์ทางการเงินอื่น เงินกู้ยืมระยะสั้น เงินกู้ยืมระยะยาว หุ้นกู้ ด้้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ค้างจ่าย หนี้สินตามสัญญาเช่าและหนี้สินทางการเงินอื่น สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินของกลุ่มบริษัทส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดหรืออัตราดอกเบี้ยคงที่ที่ใกล้เคียงกับอัตราตลาด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่สำคัญ (ซึ่งบางส่วนอยู่ภายใต้ตราสารอนุพันธ์ตามที่กล่าวรายละเอียดไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 21) สามารถจัดตามประเภทอัตราดอกเบี้ย ได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565					อัตราดอกเบี้ย
	หมายเหตุ	อัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามราคาตลาด	อัตราดอกเบี้ยคงที่	ไม่มีอัตราดอกเบี้ย	รวม	
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	7	565	5,005	82	5,652	0.01% - 0.55%
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	8	-	-	10,342	10,342	-
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	23.3	-	4,691	-	4,691	3.64%
สินทรัพย์ทางการเงินอื่น		95	-	39	134	-

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565

รายการ	หมายเหตุ	อัตราดอกเบี้ย			รวม	อัตราดอกเบี้ย
		ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	คงที่	ไม่มี อัตราดอกเบี้ย		
หนี้สินทางการเงิน						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	18	-	-	21,819	21,819	-
เงินกู้ยืมระยะสั้น	19	3,000	-	-	3,000	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	20	8,262	-	-	8,262	-
หุ้นกู้	21	-	50,299	-	50,299	1.02% - 4.46%
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้ คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย		-	30,566	-	30,566	1.79% - 3.13%
หนี้สินตามสัญญาเช่า	23.2	-	15,283	-	15,283	1.20% - 4.43%
หนี้สินทางการเงินอื่น		81	-	17	98	-

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564

รายการ	หมายเหตุ	อัตราดอกเบี้ย			รวม	อัตราดอกเบี้ย
		ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	คงที่	ไม่มี อัตราดอกเบี้ย		
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	7	772	2,757	46	3,575	0.01% - 0.375 %
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	8	-	-	10,250	10,250	-
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	23.3	-	5,777	-	5,777	3.64%
สินทรัพย์ทางการเงินอื่น		768	-	42	810	-
หนี้สินทางการเงิน						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	18	-	-	25,966	25,966	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	20	14,982	-	-	14,982	-
หุ้นกู้	21	-	44,122	-	44,122	1.02 % - 4.04%
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้ คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย		-	35,245	-	35,245	1.79% - 3.13%
หนี้สินตามสัญญาเช่า	23.2	-	19,083	-	19,083	0.77% - 3.84%

การวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย

ผลกระทบต่อกำไรก่อนภาษีของกลุ่มบริษัทจากการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นอย่างสมเหตุสมผลของอัตราดอกเบี้ยของตราสารอนุพันธ์ เงินกู้ยืมระยะสั้น และเงินกู้ยืมระยะยาวที่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 โดยใช้สมมติฐานว่าจำนวนเงินของเครื่องมือทางการเงินข้างต้น และตัวแปรอื่นทั้งหมดคงที่ตลอด 1 ปี และยังถือเสมือนว่าอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดของเครื่องมือทางการเงินข้างต้น ไม่ได้มีอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดไว้แล้ว ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นจึงมีผลกระทบต่อดอกเบี้ยที่ต้องชำระตลอด 12 เดือนเต็ม ซึ่งแสดงได้ดังนี้

สกุลเงิน	2565		2564	
	เพิ่มขึ้น / ลดลง	ผลกระทบต่อ	เพิ่มขึ้น / ลดลง	ผลกระทบต่อ
		กำไรก่อนภาษี		กำไรก่อนภาษี
	(ร้อยละ)	(พันบาท)	(ร้อยละ)	(พันบาท)
บาท	+0.25	(65,750)	+0.25	(92,500)
	-0.25	65,750	-0.25	92,500

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 กลุ่มบริษัทมีหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยประมาณร้อยละ 18 ที่จะครบกำหนดชำระภายในหนึ่งปีเมื่อเทียบกับมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินดังกล่าวที่แสดงอยู่ในงบการเงิน (2564: ร้อยละ 16) กลุ่มบริษัทได้ประเมินการกระจุกตัวของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการกู้ยืมเงินเพื่อนำไปชำระหนี้สินเดิมและได้ข้อสรุปว่าความเสี่ยงดังกล่าวอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มบริษัทมีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งของเงินทุนที่หลากหลายอย่างเพียงพอ

รายละเอียดการครบกำหนดชำระของหนี้สินทางการเงินที่ไม่ใช่ตราสารอนุพันธ์ของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 ซึ่งพิจารณาจากกระแสเงินสดตามสัญญาที่ยังไม่คิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันสามารถแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

		งบการเงินรวม				
		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565				
หมายเหตุ	เมื่อทวงถาม	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม	
รายการที่ไม่ใช่ตราสารอนุพันธ์						
18	13,098,892	8,655,564	64,052	-	21,818,508	
	-	3,020,175	-	-	3,020,175	
	-	161,600	8,467,316	-	8,628,916	
	-	7,617,659	34,124,948	15,784,363	57,526,970	
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้						
	-	5,564,800	22,259,200	5,275,200	33,099,200	
	-	5,587,385	10,312,272	305,808	16,205,465	
	13,098,892	30,607,183	75,227,788	21,365,371	140,299,234	

(หน่วย: พันบาท)

		งบการเงินเฉพาะกิจการ				
		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565				
หมายเหตุ	เมื่อทวงถาม	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม	
รายการที่ไม่ใช่ตราสารอนุพันธ์						
18	7,461,477	4,477,398	11,774	-	11,950,649	
	-	262,165	97,542	2,110	361,817	
	7,461,477	4,739,563	109,316	2,110	12,312,466	

(หน่วย: พันบาท)

		งบการเงินรวม				
		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564				
หมายเหตุ	เมื่อทวงถาม	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม	
รายการที่ไม่ใช่ตราสารอนุพันธ์						
18	8,999,293	16,966,268	-	-	25,965,561	
	-	5,225,121	10,202,693	-	15,427,814	
	-	4,371,050	24,213,025	21,962,400	50,546,475	
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้						
	-	5,564,800	22,259,200	10,840,000	38,664,000	
	-	6,009,371	14,013,801	525,385	20,548,557	
	8,999,293	38,136,610	70,688,719	33,327,785	151,152,407	

(หน่วย: พันบาท)

		งบการเงินเฉพาะกิจการ				
		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564				
		ไม่เกิน		มากกว่า		
หมายเหตุ	เมื่อทวงถาม	1 ปี	1 - 5 ปี	5 ปี	รวม	
รายการที่ไม่ใช่ตราสารอนุพันธ์						
เข้านี้การค้าและเข้านี้อื่น	18	8,061,061	1,871,672	-	-	9,932,733
หนี้สินตามสัญญาเช่า		-	268,554	376,224	6,977	651,755
รวมรายการที่ไม่ใช่ตราสารอนุพันธ์		8,061,061	2,140,226	376,224	6,977	10,584,488

33.3 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

เนื่องจากสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินบางส่วนจัดอยู่ในประเภทระยะสั้นหรือมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราตลาดและเงินกู้ยืมสกุลเงินบาทที่มีอัตราดอกเบี้ยขึ้นลงตามอัตราตลาด ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ จึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินดังกล่าวใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

มูลค่าตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 31 ธันวาคม 2564 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

		งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565			
		มูลค่าตามบัญชี			มูลค่ายุติธรรม
		ผ่านกำไรหรือ		ราคาทุน	
หมายเหตุ	ขาดทุน	ตัดจำหน่าย	รวม		
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		-	5,651,899	5,651,899	5,651,899
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น		-	10,341,833	10,341,833	10,341,833
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า		-	4,690,563	4,690,563	4,690,563
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น					
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่					
กำหนดให้เป็นเครื่องมือ					
ที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	33.1	6,239	-	6,239	6,239

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565

หมายเหตุ	มูลค่าตามบัญชี			มูลค่ายุติธรรม
	มูลค่ายุติธรรม ผ่านกำไรหรือ ขาดทุน	ราคาทุน		รวม
		ตัดจำหน่าย	รวม	
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น				
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่ กำหนดให้เป็นเครื่องมือ ที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	33.1	88,995	-	88,995
- เงินลงทุนในตราสารทุนของ บริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน		38,533	-	38,533
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน		133,767	20,684,295	20,818,062
หนี้สินทางการเงิน				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น		-	21,818,508	21,818,508
เงินกู้ยืมระยะสั้น		-	3,000,000	3,000,000
เงินกู้ยืมระยะยาว		-	8,261,984	8,261,984
หุ้นกู้	33.1	14,959,394	35,339,518	50,298,912
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาต ให้ใช้คลื่นความถี่ ค้างจ่าย		-	30,566,144	30,566,144
หนี้สินทางการเงินหมุนเวียนอื่น				
- หนี้สินตราสารอนุพันธ์ที่ กำหนดให้เป็นเครื่องมือ ที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	33.1	36,074	-	36,074
- หนี้สินตราสารอนุพันธ์ที่ไม่ได้ กำหนดให้เป็นเครื่องมือ ที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	33.1	12,012	-	12,012
หนี้สินทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น				
- หนี้สินตราสารอนุพันธ์ที่ กำหนดให้เป็นเครื่องมือ ที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	33.1	44,791	-	44,791
- หนี้สินตราสารอนุพันธ์ที่ไม่ได้ กำหนดให้เป็นเครื่องมือ ที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	33.1	5,307	-	5,307
หนี้สินตามสัญญาเช่า		-	15,283,316	15,283,316
รวมหนี้สินทางการเงิน		15,057,578	114,269,470	129,327,048

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564

หมายเหตุ	มูลค่าตามบัญชี			มูลค่ายุติธรรม
	มูลค่ายุติธรรม		รวม	
	ผ่านกำไรหรือ	ราคาทุน		
ขาดทุน	ตัดจำหน่าย			
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	3,575,488	3,575,488	3,575,488
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	10,250,016	10,250,016	10,250,016
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	-	5,777,112	5,777,112	5,777,112
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น				
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่ กำหนดให้เป็นเครื่องมือ ที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	33.1	55,424	-	55,424
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น				
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่ กำหนดให้เป็นเครื่องมือ ที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	33.1	712,885	-	712,885
- เงินลงทุนในตราสารทุนของ บริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน		41,522	-	41,522
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน		809,831	19,602,616	20,412,447
หนี้สินทางการเงิน				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	25,965,561	25,965,561	25,965,561
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	14,982,132	14,982,132	14,982,132
หุ้นกู้	33.1	22,637,774	21,483,838	44,121,612
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาต ให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย	-	35,245,052	35,245,052	35,245,052
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	19,082,510	19,082,510	19,082,510
รวมหนี้สินทางการเงิน		22,637,774	116,759,093	142,454,432

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565

	มูลค่าตามบัญชี			มูลค่ายุติธรรม
	มูลค่ายุติธรรมผ่าน	ราคาทุน	รวม	
	กำไรหรือขาดทุน	ตัดจำหน่าย		
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	1,270,534	1,270,534	1,270,534
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	9,927,225	9,927,225	9,927,225
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	-	15,000,000	15,000,000	15,000,000
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น				
- เงินลงทุนในตราสารทุนของ				
บริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	1,800	-	1,800	1,800
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	1,800	26,197,759	26,199,559	26,199,559
หนี้สินทางการเงิน				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	11,950,649	11,950,649	11,950,649
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	355,273	355,273	355,273
รวมหนี้สินทางการเงิน	-	12,305,922	12,305,922	12,305,922

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564

	มูลค่าตามบัญชี			มูลค่ายุติธรรม
	มูลค่ายุติธรรมผ่าน	ราคาทุน	รวม	
	กำไรหรือขาดทุน	ตัดจำหน่าย		
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	1,255,455	1,255,455	1,255,455
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	3,805,849	3,805,849	3,805,849
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	-	16,500,000	16,500,000	16,500,000
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น				
- เงินลงทุนในตราสารทุนของ				
บริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	1,800	-	1,800	1,800
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	1,800	21,561,304	21,563,104	21,563,104
หนี้สินทางการเงิน				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	9,932,733	9,932,733	9,932,733
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	633,733	633,733	633,733
รวมหนี้สินทางการเงิน	-	10,566,466	10,566,466	10,566,466

กลุ่มบริษัทที่มีการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์คำนวณโดยใช้เทคนิคการคิดลดกระแสเงินสดในอนาคตและจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่า ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินมูลค่าส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ในตลาดที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราผลตอบแทนของอัตราดอกเบี้ย เป็นต้น บริษัทย่อยได้คำนึงถึงผลกระทบของความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์
- มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียนคำนวณโดยประเมินและพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงในฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการที่ถูกลงทุน รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งสรุปได้ว่า ราคาทุนของเงินลงทุนในตราสารทุนดังกล่าวได้สะท้อนมูลค่ายุติธรรมแล้ว
- มูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้คำนวณโดยใช้การวิเคราะห์กระแสเงินสดคิดลด อัตราคิดลดที่กลุ่มบริษัทใช้เท่ากับอัตราผลตอบแทนของเครื่องมือทางการเงิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีเงื่อนไขลักษณะ และระยะเวลาที่เหลืออยู่เหมือนกับเครื่องมือทางการเงินที่บริษัทย่อยกำลังพิจารณาหามูลค่ายุติธรรม

ในระหว่างปีปัจจุบัน ไม่มีการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

34. ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมและหนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
ผ่านกำไรหรือขาดทุน				
- เงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	-	-	39	39
ตราสารอนุพันธ์				
- สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	95	-	95
หนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์				
- สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	81	-	81
- สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	17	-	17
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
หุ้นกู้	-	50,321	-	50,321

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564

	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
ผ่านกำไรหรือขาดทุน				
- เงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	-	-	42	42
ตราสารอนุพันธ์				
- สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	768	-	768
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
หุ้นกู้	-	47,179	-	47,179

35. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์หลักของกลุ่มบริษัทในการบริหารจัดการทุน คือ การจัดให้มีซึ่งโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมและการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มบริษัทบริหารจัดการสถานะของทุน โดยใช้อัตราส่วน Net Interest-Bearing Debt to EBITDA before other incomes and other expenses ในงบการเงินรวมเพื่อให้สอดคล้องกับเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 อัตราส่วนดังกล่าวเป็น 2.33:1 (2564: 2.35:1)

โครงสร้างเงินทุนของกลุ่มบริษัทฯ ประกอบด้วยหนี้สินที่รวมถึงเงินกู้ยืมระยะสั้น เงินกู้ยืมระยะยาว และหุ้นกู้ตามที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 19 ถึง 21 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดตามที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 7 และส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯตามที่แสดงในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 บริษัทฯ ไม่ได้เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ นโยบาย หรือกระบวนการในการบริหารจัดการทุน

36. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น

36.1 ภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงาน

กลุ่มบริษัทได้เข้าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าที่ดินและอาคารสำหรับติดตั้งสถานีรับส่งสัญญาณ และพื้นที่อาคารสำนักงานอายุของสัญญา มีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 1 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 กลุ่มบริษัทมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	
	2565	2564
จ่ายชำระ		
ภายใน 1 ปี	47	17

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 23.2 ในระหว่างปี 2565 กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับสัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำที่รับรู้แล้วในงบกำไรขาดทุนเป็นจำนวนเงิน 9 ล้านบาท และ 95 ล้านบาท ตามลำดับ (เฉพาะบริษัทฯ: ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำจำนวน 23 ล้านบาท) (2564: 7 ล้านบาท และ 90 ล้านบาท ตามลำดับ (เฉพาะบริษัทฯ: ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำจำนวน 15 ล้านบาท))

36.2 ภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุนตามสัญญาที่เกี่ยวข้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันรายจ่ายฝ่ายทุนซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวเนื่องกับการสั่งซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการให้บริการโทรคมนาคมเป็นจำนวน 1,229 ล้านบาท และ 1 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (2564: 2,402 ล้านบาท และ 1 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา) และเกี่ยวเนื่องกับการซื้ออุปกรณ์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทจำนวน 142 ล้านบาท และ 1 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (2564: 733 ล้านบาท 5 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา และ 1 ล้านเหรียญโครนเนอร์เวย์)

36.3 เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 เงินฝากธนาคารของบริษัทย่อยจำนวน 0.1 ล้านบาท ได้นำไปวางเป็นหลักประกันเพื่อค้ำประกันวงเงินสินเชื่อที่ได้รับจากธนาคาร

36.4 หนังสือค้ำประกันของธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 กลุ่มบริษัทมีหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในนามกลุ่มบริษัทเหลืออยู่เป็นจำนวนเงิน 38,053 ล้านบาท (2564: 44,006 ล้านบาท) ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับภาระผูกพันทางปฏิบัติบางประการตามปกติธุรกิจของกลุ่มบริษัท ซึ่งส่วนใหญ่ออกให้แก่ กสทช. เพื่อค้ำประกันการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ และออกให้แก่ ทีโอที (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) และ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) เพื่อค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 36.6 (ค) (ง) และ (จ)

36.5 สัญญาจ้างติดตั้งอุปกรณ์สถานีรับส่งสัญญาณและดำเนินการและบริหารเครือข่ายระบบสื่อสารสัญญาณ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันจากการว่าจ้างบริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน เป็นผู้ดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์สถานีรับส่งสัญญาณและออกแบบและวางแผนเชิงวิศวกรรมติดตั้ง และบริการซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครือข่ายระบบสื่อสารสัญญาณ โดยกลุ่มบริษัทต้องชำระค่าตอบแทนให้แก่บริษัทดังกล่าวตามอัตราที่ระบุในสัญญา

36.6 ภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาระยะยาวที่สำคัญ

- ก. กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาซื้อขายกับบริษัทแห่งหนึ่งโดยกลุ่มบริษัทจะได้รับสิทธิในการจัดจำหน่ายสินค้าอุปกรณ์และบริการต่าง ๆ สำหรับโทรศัพท์มือถือและแท็บเล็ตคอมพิวเตอร์ของบริษัทดังกล่าวในประเทศไทย โดยกลุ่มบริษัทตกลงที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญาและกลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันเกี่ยวกับการสั่งซื้อสินค้าขั้นต้นและรายจ่ายขั้นต้นในการจัดการขายและการตลาดภายใต้สัญญาซื้อขายดังกล่าว
- ข. กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาหลัก (Frame contract) เพื่อจัดซื้ออุปกรณ์โครงข่ายรวมถึงบริการต่างๆสำหรับระบบโครงข่ายวิทยุคมนาคมของกลุ่มบริษัท โดยราคาสินค้าและค่าบริการเป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา
- ค. เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2561 ดีแทค ไตรเนต ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ เข้าทำสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Roaming Agreement) กับ บริษัท ทีโอที จำกัด มหาชน (“ทีโอที”) (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) โดยตกลงใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศบนโครงข่ายย่าน 2300 MHz (โรมมิ่ง) ของ ทีโอที ซึ่งทีโอที ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz จากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ โดย ดีแทค ไตรเนต ต้องชำระค่าบริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (โรมมิ่ง) ให้แก่ ทีโอที ตามรายละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยมีระยะเวลาของสัญญาจนถึงวันที่ 3 สิงหาคม 2568 ทั้งนี้ ดีแทค ไตรเนต ได้วางหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารจำนวน 973 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2564: 951 ล้านบาท) เพื่อค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าว
- ง. เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2561 บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด (“เทเลแอสเสท”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ เข้าทำสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมกับ ทีโอที (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) โดย เทเลแอสเสท ตกลงรับจัดหา ติดตั้ง และบำรุงรักษาเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม (“อุปกรณ์โทรคมนาคมฯ”) และนำอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ดังกล่าวออกให้เช่าแก่ ทีโอที เพื่อให้ ทีโอที สามารถเช่าใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ดังกล่าวเพื่อให้บริการโทรคมนาคมบนโครงข่ายย่าน 2300 MHz เทเลแอสเสทจะได้รับค่าเช่าและค่าบริการตามรายละเอียดและเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยมีระยะเวลาของสัญญาจนถึงวันที่ 3 สิงหาคม 2568 ทั้งนี้ เทเลแอสเสท ได้วางหนังสือ

คำประกันที่ออกโดยธนาคารจำนวน 739 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2564: 699 ล้านบาท) เพื่อ
คำประกันการปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าว

- จ. เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2561 บริษัทฯ และ ดีแทค ไตรเนต เข้าทำสัญญาฉบับข้อพิพาทและให้บริการ
เกี่ยวกับเสาโทรคมนาคมกับ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) ภายใต้สัญญาดังกล่าว บริษัทฯ ได้โอน
กรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้จัดหาตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุ
โทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท และบริษัทฯ ซึ่งอยู่ภายใต้ข้อพิพาทเรื่องกรรมสิทธิ์
โดย กสท ตกลงที่จะระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมทั้งหมด และให้ดีแทค
ไตรเนต ใช้บริการพื้นที่เสาโทรคมนาคมเหล่านั้นเพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจเป็นระยะเวลาเริ่มต้น 8 ปี
โดยดีแทค ไตรเนตได้ชำระค่าตอบแทนให้แก่ กสท ตามรายละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา
ดังกล่าว โดย ดีแทค ไตรเนตจะเป็นผู้ให้บริการให้ใช้พื้นที่และบำรุงรักษาเสาโทรคมนาคม ทั้งนี้ ดีแทค
ไตรเนต ได้วางหนังสือคำประกันที่ออกโดยธนาคารรวมจำนวน 503 ล้านบาท สำหรับการปฏิบัติตาม
สัญญาการใช้บริการพื้นที่เสาโทรคมนาคมนี้

นอกจากนี้ ดีแทค ไตรเนต ได้เข้าใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมจาก กสท ภายใต้สัญญาการใช้อุปกรณ์
โทรคมนาคม โดยมีระยะเวลาการใช้บริการขั้นต่ำของแต่ละอุปกรณ์แตกต่างกันในช่วง 1 ถึง 3 ปี ขึ้นอยู่
กับประเภทและลักษณะการใช้งานของอุปกรณ์ โดยดีแทค ไตรเนตมีสิทธิในการขยายระยะเวลาได้อีก
คราวละ 1 ปี ดีแทค ไตรเนต ได้วางหนังสือคำประกันที่ออกโดยธนาคารเป็นจำนวน 120 ล้านบาท เพื่อ
คำประกันการปฏิบัติตามสัญญาการใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าว

- ฉ. เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2563 ดีแทค ไตรเนต เข้าทำสัญญาโอนกรรมสิทธิ์และให้บริการเกี่ยวกับเสา
โทรคมนาคมกับ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) โดย ดีแทค ไตรเนต ได้ตกลงขายและโอนกรรมสิทธิ์ในเสา
โทรคมนาคมจำนวนหนึ่งให้แก่ กสท เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพการให้บริการ
โทรคมนาคมในพื้นที่ที่ระบุไว้ในสัญญา ทั้งนี้ กสท ตกลงให้บริการเสาโทรคมนาคมดังกล่าวแก่ ดีแทค
ไตรเนตเป็นระยะเวลา 15 ปี โดยดีแทค ไตรเนต มีสิทธิต่อระยะเวลาการให้บริการเสาโทรคมนาคม
ออกไปอีกหนึ่งคราว ดีแทค ไตรเนต ตกลงชำระค่าบริการเสาโทรคมนาคมและค่าบริการบริหารพื้นที่
ที่ตั้งเสาโทรคมนาคม ตลอดจนค่าบำรุงรักษาและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามอัตราและเงื่อนไขที่กำหนด
ในสัญญา

36.7 คำสั่งเลขธิการ กสทช. กำหนดให้ ดีแทค ไตรเนต ชำระค่าปรับทางปกครองจากการไม่ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่

ในปี 2558 เลขธิการ กสทช. มีคำสั่งกำหนดค่าปรับทางปกครอง กรณีที่ ดีแทค ไตรเนต ไม่ปฏิบัติตาม
ประกาศ กทช. เรื่องหลักเกณฑ์บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่และเงื่อนไขแนวทางการโอนย้าย
ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (MNP Porting Process Manual) ระหว่างวันที่ 18 กันยายน 2558 ถึงวันที่
4 ตุลาคม 2558 จำนวน 21.1 ล้านบาท ซึ่งดีแทค ไตรเนต ได้ฟ้องขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำสั่ง
ดังกล่าว ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ต่อมา เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2563 ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับคำสั่งเลขานุการ กสทช. แจ้งว่าดีแทค ไตรเน็ต ยังคงไม่ปฏิบัติตามประกาศและเงื่อนไข กทช. ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง จึงมีคำสั่งกำหนดค่าปรับทางปกครอง แก่ดีแทค ไตรเน็ตนับตั้งแต่วันที่ 18 กันยายน 2558 ถึงวันที่ 18 กันยายน 2560 ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 ดีแทค ไตรเน็ต ได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวโดยขอให้ กสทช. และ เลขานุการ กสทช. ทบทวนคำสั่ง กำหนดค่าปรับอย่างต่อเนื่อง ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2563 ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับหนังสือจาก กสทช. แจ้งว่า กสทช. มีมติเปลี่ยนแปลงวันสิ้นสุดค่าปรับทางปกครอง โดยขอให้ดีแทค ไตรเน็ต ชำระค่าปรับทาง ปกครองนับแต่วันที่ 18 กันยายน 2558 จนถึงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2558 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 79 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2563 ดีแทค ไตรเน็ต ได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางขอให้เพิกถอน คำสั่งกำหนดค่าปรับดังกล่าว ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของดีแทค ไตรเน็ต ดีแทค ไตรเน็ต เชื่อว่า ดีแทค ไตรเน็ต ไม่มีหน้าที่ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองตามที่ กสทช. เรียกร้อง อย่างไรก็ตาม ดีแทค ไตรเน็ต ได้บันทึกสำรอง ค่าใช้จ่ายสำหรับค่าปรับทางปกครองดังกล่าวไว้ในบัญชีแล้ว

36.8 คำสั่งเลขานุการ กสทช. กำหนดให้ บริษัทฯ ชำระค่าปรับทางปกครองจากการไม่ปฏิบัติตามประกาศ กสทช. เรื่อง อัตราขั้นสูงของค่าบริการโทรคมนาคมสำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียงภายในประเทศ พ.ศ. 2555

ในปี 2557 เลขานุการ กสทช. มีคำสั่งกำหนดค่าปรับทางปกครอง กรณีที่บริษัทฯ ไม่ปฏิบัติตามประกาศ กสทช. เรื่อง อัตราขั้นสูงของค่าบริการโทรคมนาคมสำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียง ภายในประเทศฯ ตามข้อ 5 ให้ครบถ้วน นับแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 เป็นต้นไป เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2557 บริษัทฯ ได้อุทธรณ์ขอให้ กสทช. และเลขานุการ กสทช. ทบทวนและเพิกถอนคำสั่งกำหนดค่าปรับ ดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2563 บริษัทฯ ได้รับหนังสือจาก กสทช. แจ้งว่า กสทช. มีมติยืนตาม คำสั่งกำหนดค่าปรับทางปกครองของเลขานุการ กสทช. โดยขอให้บริษัทฯ ชำระค่าปรับทางปกครองนับแต่ วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 จนถึงวันที่ 25 สิงหาคม 2558 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 73 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ ได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำสั่ง กำหนดค่าปรับดังกล่าว

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ บริษัทฯ เชื่อว่า บริษัทฯ ไม่มีหน้าที่ต้องชำระค่าปรับ ทางปกครองตามที่ กสทช. กำหนด อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้บันทึกประมาณการค่าใช้จ่ายสำหรับค่าปรับ ทางปกครองดังกล่าวไว้ในบัญชีแล้ว

36.9 คำสั่งเลขานุการ กสทช. เรื่องการห้ามเรียกเก็บค่าบริการในกิจการโทรคมนาคมจากผู้ให้บริการในอัตราที่แตกต่างกันสำหรับบริการโทรคมนาคมลักษณะหรือประเภทเดียวกัน (“คำสั่งกทช. ที่ 19/2553”)

สืบเนื่องจากเรื่องที่เลขานุการ กสทช. มีจดหมายแจ้งให้ ดีแทค ไตรเน็ต ดำเนินการระงับการกระทำที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง กทช. ที่ 19/2553 โดยแจ้งว่าดีแทค ไตรเน็ต มีรายการส่งเสริมการขายบางรายการที่เข้าข่ายการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว โดยให้ดีแทค ไตรเน็ต ดำเนินการชี้แจงรายละเอียดและนำส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อสำนักงาน กสทช. ตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งดีแทค ไตรเน็ต ได้ดำเนินการแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2555 เลขานุการ กสทช. มีจดหมายแจ้งมายังดีแทค ไตรเน็ต ว่าระบบแจ้งเตือนที่ ดีแทค ไตรเน็ต จัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นการแจ้งให้ผู้ให้บริการได้ทราบถึงความแตกต่างระหว่างการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในโครงข่าย (On-Net) และการใช้บริการเคลื่อนที่ระหว่างโครงข่าย (Off-Net) ถือเป็น การดำเนินการตามนัยของมติที่ประชุม กสทช. ครั้งที่ 7/2561 แล้ว จึงไม่ถือว่าดีแทค ไตรเน็ต ดำเนินการฝ่าฝืนคำสั่ง กทช. ที่ 19/2553 ดังนั้น เลขานุการ กสทช. จึงยุติการดำเนินมาตรการบังคับทางปกครองกับดีแทค ไตรเน็ตในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง กทช. ที่ 19/2553

37. คดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างบริษัทฯ และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) (ปัจจุบัน (“เอ็นที”))

สืบเนื่องจาก กทช. (ปัจจุบันคือ กสทช.) ได้ออกประกาศ กทช. ว่าด้วยการเชื่อมต่อโครงข่ายเพื่อกำหนดหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมที่จะต้องยินยอมให้ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมรายอื่นเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมเข้ากับโครงข่ายโทรคมนาคมของตนเมื่อมีการร้องขอ เพื่อให้การสื่อสารข้ามโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นไปได้ด้วยดีและให้ผู้ให้เชื่อมต่อโครงข่ายมีสิทธิที่จะเรียกเก็บค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge) ในอัตราที่สะท้อนต้นทุน ซึ่งทีโอที ปฏิเสธไม่เข้าทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับบริษัทฯ ดังนั้น เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทฯ จึงได้ส่งจดหมายเรื่องการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมไปยังทีโอทีเพื่อแจ้งยกเลิกข้อเสนอของบริษัทฯตามที่บริษัทฯ ได้แสดงความประสงค์ที่จะชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ในอัตราที่สอดคล้องกับกฎหมายตามที่ทั้งสองฝ่ายจะได้มีการเจรจาตกลงกันโดยสุจริต และข้อเสนอที่ว่าบริษัทฯ จะนำส่งค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ให้แก่ทีโอทีในอัตราที่ ทีโอทีกำหนดในข้อเสนอการเชื่อมต่อโครงข่ายของทีโอที ซึ่ง กทช. ได้ให้ความเห็นชอบ พร้อมทั้งแจ้งยกเลิกข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมเดิมทั้งสองฉบับ (Access Charge) ดังนั้นบริษัทฯ จึงบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ในอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ในระหว่างวันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2550 ไว้ในงบการเงินจำนวน 1,973 ล้านบาท และตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทฯ ได้หยุดบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในงบการเงิน เพราะเห็นว่าภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมดังกล่าวได้สิ้นสุดลง ต่อมาในปี 2554 ทีโอทีได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลาง (คดีหมายเลขคำที่ 1097/2554) เรียกร้องให้ กสทช. และบริษัทฯ ร่วมกันชำระค่าเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงเชื่อมโยง

โครงการโทรคมนาคม รวมจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 245,638 ล้านบาท (คำนวณถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557) ทั้งนี้เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกฟ้องข้อเรียกร้องของทีโอที ตามที่กล่าวข้างต้น เนื่องจากหลักเกณฑ์การคิดค่าเชื่อมโยงโครงการโทรคมนาคมดังกล่าวสิ้นสุดผลแล้วและขัดต่อประกาศ กทช. ที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องไปดำเนินการคิดคำนวณค่าตอบแทนการใช้และเชื่อมต่อโครงการโทรคมนาคมตามขั้นตอนที่ระบุในประกาศ กทช. ดังกล่าวแทน ทั้งนี้เนื่องจากทีโอทีไม่ได้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงมีผลให้คดีดังกล่าวถึงที่สุดตามหนังสือยืนยันของศาลปกครองกลางลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2562

ขณะนี้บริษัทอยู่ในระหว่างการพิจารณาการคิดคำนวณค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงการโทรคมนาคมกับทีโอที ซึ่งยังไม่เสร็จสิ้นหรือมีข้อสรุปที่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เป็นไปตามหลักความระมัดระวังบริษัทจึงได้บันทึกสำรองค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ไว้ในบัญชีจำนวนหนึ่งตามที่เห็นว่าเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะมีคำพิพากษาของศาลปกครองกลางตามที่กล่าวข้างต้น บริษัทฯ ได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้ทีโอทีชำระค่าเชื่อมต่อโครงการโทรคมนาคมระหว่างวันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2556 รวมทั้งสิ้น 3 คดี ซึ่งต่อมาศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาทั้งสามคดีให้ทีโอทีชำระค่าเชื่อมต่อโครงการโทรคมนาคมให้แก่บริษัทฯ รวมทั้งหมดเป็นจำนวน 1,220 ล้านบาท ซึ่งใน 3 คดีนี้มี 1 คดีที่บริษัทฯ ฟ้องร้องเพื่อขอให้บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในฐานะผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ชำระค่าเชื่อมต่อโครงการโทรคมนาคมระหว่างวันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2553 แก่บริษัทฯ ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาให้บริษัทดังกล่าวชำระค่าเชื่อมต่อโครงการโทรคมนาคมให้แก่บริษัทฯ เป็นจำนวนเงิน 1,832 ล้านบาท ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

ต่อมาในไตรมาสที่ 4 ของปี 2564 กลุ่มบริษัทได้รับแจ้งจากศาลปกครองกลางว่า บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ยื่นฟ้องบริษัทฯ และดีแทค ไตรเน็ตต่อศาลปกครองกลาง โดยขอให้บริษัทฯ ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงการโทรคมนาคม (เดือนมกราคม 2554 ถึง ตุลาคม 2560) พร้อมดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินประมาณ 701 ล้านบาท และขอให้ดีแทค ไตรเน็ตชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงการโทรคมนาคม (เดือนพฤษภาคม 2556 ถึง ตุลาคม 2560) พร้อมดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงิน 1,037 ล้านบาท ปัจจุบันคดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายและอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ตลอดจนผลของคำพิพากษาของศาลปกครองกลางในคดีที่เกี่ยวข้องตามที่กล่าวในวรรคก่อน ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่า บริษัทฯ และดีแทค ไตรเน็ต ไม่มีหน้าที่ต้องชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงการโทรคมนาคมตามจำนวนที่บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ยื่นฟ้อง และเห็นว่า ผลกระทบของการฟ้องร้องของคดีที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าวนี้จะไม่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินของกลุ่มบริษัท

นอกจากคดีที่กล่าวข้างต้นแล้ว ตามที่ กทช. ได้มีคำชี้ขาดข้อพิพาทที่ 1/2550 เรื่องข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม โดยให้ทีโอทีเข้าเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) กับบริษัทฯ ซึ่งรวมถึงคำสั่งกำหนดค่าปรับทางปกครองนั้น ทีโอทีได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำชี้ขาดและคำสั่ง กทช. ดังกล่าว โดยภายหลังต่อมาศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกฟ้องข้อเรียกร้องของทีโอที เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2563 ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษายืนตามคำสั่งของศาลปกครองกลาง คดีจึงถึงที่สุด

38. คดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ (สัญญาสัมปทาน) ระหว่าง กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) และบริษัทฯ และคดีฟ้องร้องอื่นๆ

(ก) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท เกี่ยวกับการชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติม (ภาษีสรรพสามิต) ตามสัญญาสัมปทาน

ในปี 2551 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมในปีสัมปทานที่ 12 ถึงปีสัมปทานที่ 16 จำนวน 16,887 ล้านบาท รวมภาษีมูลค่าเพิ่มและเบี่ยปรับ รวมเป็นเงินจำนวนทั้งหมดประมาณ 23,164 ล้านบาท โดยคำเสนอข้อพิพาทของ กสท ดังกล่าวมิได้อ้างถึงสาเหตุที่บริษัทฯ นำส่งผลประโยชน์ตอบแทนไม่ครบถ้วน (บริษัทฯ คาดว่าจำนวนเงินที่เรียกร้องดังกล่าวเป็นเรื่องของเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่บริษัทฯ ได้ชำระให้แก่กรมสรรพสามิตไปและนำมาหักออกจากผลประโยชน์ตอบแทนที่จะต้องนำส่งให้แก่ กสท ตามมติของคณะรัฐมนตรีและตามหนังสือของ กสท)

ทั้งนี้ คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดในปี 2555 ให้บริษัทฯ ชะคดีและยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท ทั้งหมด ซึ่งต่อมา กสท ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าว โดยเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2559 ศาลปกครองกลางพิพากษาไม่เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการที่พิพาท อย่างไรก็ตาม กสท อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด ซึ่งเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2566 ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น ส่งผลให้คดีข้างต้นเป็นที่สิ้นสุด บริษัทฯ ไม่มีหน้าที่ต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติม รวมถึงภาษีมูลค่าเพิ่มและเบี่ยปรับจำนวนดังกล่าวให้แก่ กสท

อย่างไรก็ตาม ในปี 2560 บริษัทฯ ได้รับหนังสือแจ้งจาก กสท ให้บริษัทฯ ต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่มจากเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่บริษัทฯ หักออกจากผลประโยชน์ตอบแทนที่ต้องจ่ายให้ กสท เป็นเงินจำนวน 2,756 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยตามสัญญาโดยอ้างว่า บริษัทฯ มีหน้าที่ตามสัญญาสัมปทานในการชำระภาษีหรือค่าธรรมเนียมใด ๆ ตามกฎหมายที่เกิดจากสัญญาดังกล่าว ซึ่งจากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เห็นว่า บริษัทฯ ไม่มีหน้าที่ตามสัญญาสัมปทานที่ต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่มจากเงินค่าภาษีสรรพสามิตให้แก่ กสท โดยอ้างอิงจากผลของคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในคดีข้างต้น ดังนั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 บริษัทฯ มิได้บันทึกภาษีมูลค่าเพิ่มที่ กสท เรียกเก็บข้างต้นไว้ในงบการเงิน

- (๗) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท เกี่ยวกับการคิดผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมบางรายที่เข้ามาใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัทฯ หลังประกาศ กทท. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมมีผลใช้บังคับ

ในปี 2554 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เพื่อเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมในปีสัมปทานที่ 16 (16 กันยายน 2549 - 15 กันยายน 2550) ที่ขาดไปรวมทุกคดีเป็นจำนวนเงินประมาณ 4,026 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินที่ค้างชำระ เนื่องจากบริษัทฯ กำหนดผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท โดยการหักกลบระหว่างรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นและรายจ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บ แต่ กสท เรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนของรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นทั้งหมดโดยไม่ให้นำรายจ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บมาหักออก โดยเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ ได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้ยกคำร้องของ กสท สำหรับข้อเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมในปีสัมปทานที่ 16 ซึ่ง กสท ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดข้อพิพาทต่อศาลปกครองกลางแล้ว ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ในปี 2555 - 2558 กสท ได้ยื่นคำเสนอขอพิพาทต่อสถาบันอนุญาตโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมสำหรับปีสัมปทานที่ 17 ถึงปีสัมปทานปีที่ 20 เป็นจำนวน 3,860 ล้านบาท 3,340 ล้านบาท 3,667 ล้านบาท และ 3,914 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับในแต่ละปีสัมปทานตามลำดับ และในปี 2562 กสท ได้ยื่นคำเสนอขอพิพาทต่อสถาบันอนุญาตโตตุลาการเพิ่มเติมในเรื่องเดียวกันนี้ สำหรับปีสัมปทานที่ 21-27 เป็นจำนวน 15,879 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับ ซึ่งต่อมาในเดือนพฤษภาคม 2565 เอ็นที ได้ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการอนุญาตโตตุลาการขอแก้ไขต้นทุนเงินผลประโยชน์ตอบแทนในปีสัมปทานปีที่ 21-27 เป็นเงินจำนวน 16,407 ล้านบาทพร้อมเบี้ยปรับ คณะอนุญาโตตุลาการ ได้มีคำสั่งอนุญาตให้เอ็นทีเพิ่มทุนทรัพย์ในคดีพิพาทดังกล่าวได้

เมื่อวันที่ 26 และ 27 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ ได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 18 จำนวน 3,438 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ 7.5 ต่อปี และสำหรับปีสัมปทานที่ 17 จำนวน 3,957 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ 7.5 ต่อปี และเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563 บริษัทฯ ได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 20 จำนวน 4,346 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ 7.5 ต่อปี บริษัทฯ ไม่เห็นด้วยกับคำชี้ขาดดังกล่าวและได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการสำหรับข้อพิพาทผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมของปีสัมปทานที่ 17 ปีสัมปทานที่ 18 และปีสัมปทานที่ 20 ต่อศาลปกครองกลางแล้ว ต่อมา กสท หรือ เอ็นที ได้ยื่นคำขอให้ศาลปกครองกลางบังคับตามคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการสำหรับข้อพิพาทผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 17 ปีสัมปทานที่ 18 และปีสัมปทานที่ 20 ปัจจุบันคดีทั้งสามอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2564 บริษัทฯ ได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 19 จำนวน 3,666 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี บริษัทฯ ไม่เห็นด้วยกับคำชี้ขาดดังกล่าวและได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าวต่อศาลปกครองกลางแล้ว

อนึ่ง คำชี้ขาดในข้อพิพาทดังกล่าวมีผลทางกฎหมายเฉพาะข้อพิพาทเท่านั้น โดยไม่มีผลทางกฎหมายและผลผูกพันต่อข้อพิพาทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 บริษัทฯมิได้บันทึกผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมที่ กสทช. เรียกเก็บข้างต้น ไว้ในงบการเงิน จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯซึ่งได้พิจารณาคำชี้ขาดทั้งหมดและมีความเห็นสนับสนุนทางกฎหมายถึงข้อต่อสู้ทั้งประเด็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ฝ่ายบริหารของบริษัทฯเห็นว่าคำชี้ขาดข้อพิพาทสำหรับผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายปกครองและกฎเกณฑ์ของ กสทช. ที่เกี่ยวข้อง บริษัทฯไม่มีหน้าที่ต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมให้แก่ กสทช. ตามที่ กสทช. เรียกกร้อง ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้การพิจารณาของศาลปกครองกลางและกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ

- (ค) หนังสือ กสทช. ขอให้นำส่งเงินรายได้จากการให้บริการตามมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราวและคดีความที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2562 บริษัทฯนำส่งรายได้ขั้นต่ำจากการให้บริการในช่วงดำเนินการตามมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราวจำนวน 603 ล้านบาทต่อ กสทช. ตามข้อกำหนดของประกาศ กสทช. เรื่อง มาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราวในกรณีสิ้นสุดการอนุญาตสัมปทาน หรือสัญญาการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ พ.ศ. 2556 อย่างไรก็ตาม กสทช. ได้มีหนังสือแจ้งให้บริษัทฯ นำส่งรายได้ดังกล่าวเพิ่มเติมอีกพร้อมดอกผลจำนวน 264 ล้านบาท เนื่องจาก กสทช. ไม่เห็นชอบให้บริษัทฯ หักต้นทุนและค่าใช้จ่ายบางรายการออกจากรายได้ บริษัทฯไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวในปี 2563 บริษัทฯจึงฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางขอให้เพิกถอนคำสั่ง กสทช. ที่ให้บริษัทฯนำส่งรายได้เพิ่มเติมดังกล่าว

ต่อมาเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2563 บริษัทฯได้รับหนังสือจาก กสทช. แจ้งว่า กสทช. มีคำสั่งยกเลิกคำสั่ง กสทช. ข้างต้น เนื่องจากมีการคำนวณค่าใช้จ่ายที่คลาดเคลื่อน และ กสทช. ได้มีคำสั่งให้บริษัทฯ นำส่งรายได้ดังกล่าวเพิ่มเติมพร้อมดอกผลที่เกิดขึ้นเป็นจำนวน 134 ล้านบาทแก่ กสทช. บริษัทฯไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวเช่นกันจึงได้ดำเนินการยื่นคำร้องเพิ่มเติมขอแก้ไขคำฟ้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการคำนวณที่คลาดเคลื่อนดังกล่าวและขอให้ศาลรวมพิจารณาไปกับคำฟ้องเดิมที่เคยฟ้องร้องในเรื่องเดียวกันนี้ ปัจจุบันคืออยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2564 กสทช. ได้ยื่นฟ้องในเรื่องเดียวกันนี้ต่อศาลปกครองกลางเพื่อเรียกร้องให้บริษัทฯนำส่งรายได้ดังกล่าวเพิ่มเติมจำนวน 134 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ยื่นคำให้การต่อศาลปกครองกลางแล้ว ปัจจุบันคืออยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 บริษัทฯมิได้บันทึกเงินรายได้เพิ่มเติมที่ กสทช. เรียกเก็บข้างต้น ไว้ในงบการเงิน จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ บริษัทฯเชื่อว่า บริษัทฯได้นำส่งรายได้ครบถ้วนแล้วและไม่มีหน้าที่ต้องนำส่งรายได้เพิ่มเติมดังกล่าวแก่ กสทช.

(ง) คดีฟ้องร้องอื่นๆ

บริษัทฯ และคดีแพ่ง ไตรเนตมีคดีต่าง ๆ ที่ถูกฟ้องร้องอันเนื่องมาจากการจ้างแรงงานและสัญญาทางการค้าอื่น ๆ จำนวนรวมทั้งสิ้น 19 ล้านบาท ขณะนี้คดีทั้งหมดดังกล่าวอยู่ภายใต้การพิจารณาของศาล โดยฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าผลของข้อพิพาทและคดีฟ้องร้องดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะทางการเงินของบริษัทฯ

39. ความเสี่ยงจากข้อกำหนดและการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคมที่สำคัญบางประการ

39.1 การปฏิรูปกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการ โทรทัศน์และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ (เรียกโดยย่อว่า “กสทช.”) เป็นองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการ โทรคมนาคม รวมทั้งจัดสรรและบริหารคลื่นความถี่ โดยผลของ พรบ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการ โทรคมนาคม พ.ศ. 2553 โดย กสทช. มีอำนาจออกหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อกำกับดูแลการประกอบกิจการ โทรคมนาคม เช่น การกำหนดโครงสร้างและอัตราค่าบริการ การกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค เป็นต้น ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าว อาจมีผลกระทบต่อกลุ่มบริษัทในด้านต่าง ๆ ทั้งในเรื่องการดำเนินการตามกลยุทธ์ทางธุรกิจ การปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพตลาด ตลอดจนการดำเนินการภายใต้ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ที่มีต้นทุนการได้มาที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการประกอบกิจการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในปัจจุบัน และส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ทางธุรกิจในอนาคต รวมถึงการลงทุนเพิ่มเติมเพื่อที่จะสามารถใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ที่มีอยู่ในปัจจุบันให้เกิดประโยชน์สูงสุด

39.2 การแก้ไขสัญญาสัมปทานครั้งที่ 3

สัญญาสัมปทานของบริษัทฯ ได้รับการแก้ไขทั้งสิ้น 3 ครั้ง ซึ่งการแก้ไขสัญญาสัมปทานดังกล่าวได้ถูกหยิบยกขึ้นมาพิจารณาในประเด็นที่ว่า การแก้ไขสัญญาสัมปทานของบริษัทฯ ไม่ได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 (“พรบ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ”) ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นในเดือนพฤษภาคม 2550 ว่า การแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานทั้ง 3 ครั้งของบริษัทฯ นั้น ไม่ได้ดำเนินการให้ถูกต้องตาม พรบ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ และต่อมาได้ถูกพิจารณาโดยคณะกรรมการประสานงานตาม มาตรา 22 โดยมีความเห็นเบื้องต้นต่อกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่รับรองเฉพาะการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานครั้งที่ 3 ในประเด็นเรื่องการปรับลดผลประโยชน์ตอบแทน โดยในปี 2554 ได้มีการเสนอให้คณะรัฐมนตรีซึ่งมีอำนาจพิจารณาในเรื่องดังกล่าว

ในปัจจุบัน พรบ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ได้ถูกยกเลิกและมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 เพื่อบังคับใช้แทน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี จนถึงปัจจุบันยังไม่มี ความคืบหน้าในเรื่องดังกล่าวและบริษัทฯ ก็ไม่อาจทราบได้ว่ากฎหมายใหม่จะส่งผลกระทบต่อเช่นไรและ คณะรัฐมนตรีจะมีข้อสรุปหรือดุลพินิจอย่างไรในเรื่องนี้ ในขณะที่บริษัทฯ จึงยังไม่สามารถประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวได้

ทั้งนี้ด้วยผลของสัญญาฉบับข้อพิพาทระหว่าง กสท (ปัจจุบันคือ“เอ็นที”) บริษัทฯ และดีแทค ไตรเน็ต ความเสี่ยงที่จะถูกเรียกร้องให้ทบทวนการจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนในส่วนที่เกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติม สัญญาสัมปทานครั้งที่ 3 ให้กับ กสท จึงสิ้นสุดลง

39.3 ความเสี่ยงจากข้อกำหนดทางกฎหมายและนิติกรรมสัญญาเกี่ยวกับสัดส่วนการถือหุ้นของนักลงทุนต่างด้าว

การประกอบธุรกิจของบริษัทฯ อยู่ภายใต้ข้อจำกัดการถือหุ้นของคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 (“พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว”)

การฝ่าฝืนสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวอาจส่งผลให้มีการยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการ โทรคมนาคม หรือบอกเลิกสัญญาร่วมการทำงาน และส่งผลให้บริษัทฯ และ/หรือ บริษัทย่อยไม่สามารถ ประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

อย่างไรก็ตาม มาตรา 4 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว กำหนดว่าหากบริษัทใดมีหุ้นที่ถือโดย คนต่างด้าวไม่เกินร้อยละ 50 ของทุนทั้งหมดของบริษัท ให้ถือว่าบริษัทนั้นเป็นบริษัทไทย

จากข้อมูลบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ พบว่า บริษัทฯ มีหุ้นที่ถือโดยคนต่างด้าวไม่เกินร้อยละ 50 ของ ทุนทั้งหมดของบริษัทฯ ดังนั้น บริษัทฯ จึงถือเป็นบริษัทไทยและเมื่อเดือนกันยายน 2555 บริษัทฯ ได้รับ หนังสือยืนยันจากกระทรวงพาณิชย์ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบตามพรบ.นี้ ยืนยันว่าบริษัทฯ เป็น บริษัทไทยตามมาตรา 4 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

นอกจากนี้ บริษัทฯ เห็นว่ายังไม่มีความชัดเจนในเรื่องที่เกี่ยวกับการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติ ทำให้ บริษัทฯ อาจมีความเสี่ยงดังกล่าวในการประกอบกิจการของบริษัทฯ เนื่องจาก พรบ. การประกอบธุรกิจของ คนต่างด้าว แม้ว่าจะมีการใช้บังคับมากกว่า 20 ปี แต่ยังไม่มีความพิพากษาของศาลฎีกาหรือแนวปฏิบัติ ที่ชัดเจนของกระทรวงพาณิชย์ในเรื่องที่เกี่ยวกับการถือหุ้นแทนหรือ “นอมินี” (Nominee) ตามมาตรา 36 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เพื่อให้บริษัทฯ สามารถนำมาใช้ในการประเมินหรือคาดการณ์ ผลกระทบจากการใช้บังคับ หรือการตีความบทบัญญัติดังกล่าวที่อาจมีต่อกลุ่มบริษัทได้

จากปัญหาความไม่ชัดเจนในเรื่องการตีความและการใช้บังคับ พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ดังกล่าวทำให้เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2554 บริษัทแห่งหนึ่งได้ยื่นข้อกล่าวหากับสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ดำเนินคดีอาญากับบริษัทฯ (รวมทั้งกรรมการ ผู้ถือหุ้นบางรายของบริษัทฯ และกรรมการของผู้ถือหุ้นดังกล่าว) โดยกล่าวหาว่าบริษัทฯ ประกอบกิจการ โทรคมนาคมฝ่าฝืน พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และวันที่ 22 กันยายน 2554 ผู้ถือหุ้นรายย่อยของบริษัทฯ รายหนึ่ง (ซึ่งถือหุ้นบริษัทฯ จำนวน 100 หุ้น) ได้ยื่นฟ้องหน่วยงานของรัฐ ซึ่งรวมถึง กสทช. ต่อศาลปกครอง โดยกล่าวหาว่า บริษัทฯ เป็น “คนต่างด้าว” ตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

ในวันที่ 26 พฤศจิกายน 2558 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาว่าศาลไม่มีอำนาจในการเพิกถอนสิทธิในการประกอบกิจการของบริษัทฯ แต่อย่างไรก็ตาม ศาลปกครองได้มีคำสั่งให้ กสทช. ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด โดยให้พิจารณาว่าบริษัทฯ กระทำการฝ่าฝืนข้อห้ามหรือมีการกระทำที่ลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวหรือไม่ภายใน 90 วันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด บริษัทฯ และ กสทช. ได้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้คดีทั้งสองดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและศาลปกครองสูงสุด

เมื่อพิจารณาความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ แล้ว ฝ่ายบริหารเห็นว่าบริษัทฯ ไม่ได้เข้าข่ายเป็นบริษัทที่กระทำการฝ่าฝืนประกาศ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการ โทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2554 อันจะมีผลทำให้บริษัทฯ เสี่ยงสิทธิในการประกอบกิจการ

บริษัทฯ ยังคงเชื่อมั่นว่าบริษัทฯ มิได้เป็น “คนต่างด้าว” และได้ปฏิบัติตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวอย่างถูกต้องครบถ้วน อย่างไรก็ดี หากท้ายที่สุด บริษัทฯ ถูกตัดสิน (โดยคำพิพากษาของศาลฎีกาซึ่งถึงที่สุดแล้ว) ว่าไม่มีสถานะเป็นบริษัทไทยตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และ พรบ. การประกอบกิจการ โทรคมนาคม และเหตุดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไข อาจถือเป็นเหตุให้ กสทช. ยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการ โทรคมนาคมของกลุ่มบริษัทฯ ได้

39.4 ประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555

กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการ โดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555 (“ประกาศครอบงำกิจการ”) มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2555 ซึ่งกำหนดว่า “การครอบงำกิจการ” หมายถึง “การมีอำนาจควบคุมหรือมีอิทธิพลไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมโดยคนต่างด้าวในการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการ การดำเนินงาน การแต่งตั้งกรรมการ การแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูง อันอาจมีผลต่อการบริหารกิจการหรือการประกอบกิจการ โทรคมนาคมของผู้ขอรับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาต ทั้งนี้ โดย (ก) การถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมด (ข) การมีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือ (ค) การแต่งตั้งหรือการถอดถอนกรรมการตั้งแต่กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด”

บริษัทฯ เห็นว่า

- (ก) ณ วันที่ กสทช. มีประกาศครอบงำกิจการนั้น ประกาศครอบงำกิจการดังกล่าวไม่สามารถใช้บังคับกับ บริษัทฯ ที่เป็นผู้ได้รับสัมปทานอยู่ก่อน และได้รับการคุ้มครองตามมาตรา 305 (1) ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ประกอบกับวรรคแรกแห่งมาตรา 80 ของ พรบ. การประกอบ กิจการ โทรคมนาคมได้ เนื่องจากบริษัทฯ ไม่ใช่ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ โทรคมนาคมจาก กสทช. ซึ่งความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ก็สอดคล้องกับความเห็นของบริษัทฯ ดังกล่าว อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ก็ได้จัดทำและยื่นหนังสือกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำ กิจการ โดยคนต่างด้าวต่อ กสทช. ตามที่ประกาศครอบงำกิจการกำหนดเรียบร้อยแล้วจนถึงวันสิ้นสุด สัญญาสัมปทานของบริษัทฯ ในปี 2561 และปัจจุบันบริษัทฯ เป็นผู้รับใบอนุญาตการประกอบกิจการ โทรคมนาคมแบบที่หนึ่งจาก กสทช. เท่านั้น จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับของประกาศครอบงำกิจการ ดังกล่าวแล้ว
- (ข) สำหรับบริษัทย่อยของบริษัทฯ (กล่าวคือ ดีแทค ไตรเน็ต) ในฐานะผู้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ย่าน 700 MHz 900 MHz 1800 MHz 2.1 GHz และ 26 GHz และใบอนุญาตการประกอบกิจการ โทรคมนาคมแบบที่สาม ได้จัดทำและยื่นหนังสือกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการ ครอบงำกิจการ โดยคนต่างด้าวต่อ กสทช. ตามที่ประกาศครอบงำกิจการกำหนดแล้ว

อนึ่ง กสทช. อาจไม่เห็นพ้องด้วยกับความเห็นของบริษัทฯ ตามที่ระบุข้างต้น อย่างไรก็ดี สืบเนื่องจาก แนวทางคำอธิบายที่ กสทช. ชี้แจงในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเกี่ยวกับประกาศครอบงำกิจการ และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำนิยาม “การครอบงำกิจการ” ในปี 2555 นั้น บริษัทฯ เห็นว่า บริษัทฯ และ ดีแทค ไตรเน็ต ไม่เข้าข่ายเป็นบริษัทที่ถูกครอบงำกิจการ โดยคนต่างด้าว อย่างไรก็ดี ยังคงมีความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจน ของการบังคับใช้กฎหมายซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของกลุ่มบริษัท

40. การเสนอข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่น่าเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทฯ ที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุด ด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับ ส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน

กลุ่มบริษัทที่มีส่วนงานที่รายงานทั้งสิ้น 2 ส่วนงาน ดังนี้

- (1) ส่วนงานการให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการที่เกี่ยวข้อง
- (2) ส่วนงานจำหน่ายเครื่อง โทรศัพท์และชุดเลขหมาย

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบทานผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกันเพื่อวัตถุประสงค์ใน การตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน บริษัทฯ ประเมินผลการ ปฏิบัติงานของส่วนงาน โดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานและสินทรัพย์รวมซึ่งวัดมูลค่า โดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานและสินทรัพย์รวมในงบการเงิน

ข้อมูลรายได้ กำไร (ขาดทุน) และสินทรัพย์รวมของส่วนงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565				
	การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการที่เกี่ยวข้อง			การจำหน่าย เครื่องโทรศัพท์ และชุดเลขหมาย	งบการเงินรวม
	การให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่	อื่น ๆ	รวม		
รายได้					
รายได้จากลูกค้าภายนอก	56,633,737	15,009,555	71,643,292	8,956,511	80,599,803
รวมรายได้	<u>56,633,737</u>	<u>15,009,555</u>	<u>71,643,292</u>	<u>8,956,511</u>	<u>80,599,803</u>
ผลการดำเนินงาน					
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้นของส่วนงาน			21,721,643	(1,802,522)	19,919,121
รายได้อื่น					56,325
ค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและ การให้บริการ					(3,731,368)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร					(9,482,430)
กำไรจากการวัดมูลค่าตราสาร อนุพันธ์และสถานะสุทธิจากการ ป้องกันความเสี่ยง					3,885
ต้นทุนทางการเงิน					(2,891,018)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้					<u>3,874,515</u>
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้					(755,358)
กำไรสำหรับปี					<u>3,119,157</u>
สินทรัพย์รวมของส่วนงาน					
การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์					
ไม่หมุนเวียนที่ไม่รวม					
เครื่องมือทางการเงิน สินทรัพย์ ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีและ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ			14,334,712	-	14,334,712

(หน่วย: พันบาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

	การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการที่เกี่ยวข้อง			การจำหน่าย เครื่องโทรศัพท์ และชุดเลขหมาย	งบการเงินรวม
	การให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่	อื่น ๆ	รวม		
รายได้					
รายได้จากลูกค้าภายนอก	57,824,290	14,649,166	72,473,456	8,846,547	81,320,003
รวมรายได้	57,824,290	14,649,166	72,473,456	8,846,547	81,320,003
ผลการดำเนินงาน					
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้นของส่วนงาน			22,296,890	(1,763,829)	20,533,061
รายได้อื่น					138,053
ค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและ การให้บริการ					(4,184,207)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร					(9,560,945)
ขาดทุนจากการวัดมูลค่าตราสาร อนุพันธ์และสถานะสุทธิจากการ ป้องกันความเสี่ยง					(148,215)
ต้นทุนทางการเงิน					(2,829,609)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้					3,948,138
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้					(592,205)
กำไรสำหรับปี					3,355,933
สินทรัพย์รวมของส่วนงาน					
การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์					
ไม่หมุนเวียนที่ไม่รวม					
เครื่องมือทางการเงิน สินทรัพย์ ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีและ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ			18,369,901	-	18,369,901

สินทรัพย์ของส่วนงานของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 และ 2564 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

สินทรัพย์ของส่วนงาน	การให้บริการ	การจำหน่าย	รวมส่วนงาน	สินทรัพย์ที่	งบการเงินรวม
	โทรศัพท์เคลื่อนที่และ บริการที่เกี่ยวข้อง	เครื่องโทรศัพท์ และชุดเลขหมาย		ไม่ได้ปันส่วน	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565	131,877,276	1,758,049	133,635,325	18,899,994	152,535,319
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564	142,679,082	1,958,232	144,637,314	19,677,340	164,314,654

ข้อมูลเกี่ยวกับเขตภูมิศาสตร์

บริษัทฯ และบริษัทย่อยดำเนินธุรกิจในเขตภูมิศาสตร์เดียว คือประเทศไทย ดังนั้นรายได้และสินทรัพย์
ที่แสดงอยู่ในงบการเงิน จึงถือเป็นการรายงานตามเขตภูมิศาสตร์แล้ว

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่

ในปี 2565 และ 2564 กลุ่มบริษัท ไม่มีราย ได้จากลูกค้ารายใดที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ของ รายได้ของกิจการ

41. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯและพนักงานได้ร่วมกันจัดระเบียบจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรอง เลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานเลือกจ่ายสะสมในอัตราร้อยละ 2 - 15 และเงินที่บริษัทฯ จ่ายสมทบให้ในอัตราร้อยละ 5 ของเงินเดือน ทั้งนี้เงินสะสมของพนักงาน เงินสมทบส่วนของบริษัทฯและ ผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินสะสมและเงินสมทบจะจ่ายให้กับพนักงานในกรณีที่ออกจากงานตามระเบียบว่า ด้วยกองทุนดังกล่าว กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหาร โดยบริษัท หลักทรัพย์จัดการกองทุน อีสท์สปริง (ประเทศไทย) จำกัด (2564: บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทหารไทย จำกัด) ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2565 บริษัทฯได้จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเป็นจำนวนประมาณ 83 ล้านบาท (2564: 86 ล้านบาท)

42. สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯต้องจัดสรร กำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอด ขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรอง ตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

43. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เงินปันผลระหว่างกาล

เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2566 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ มีมติอนุมัติการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลจาก กำไรสะสมของบริษัทฯ ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 ให้แก่ผู้ถือหุ้นในอัตราหุ้นละ 1.22 บาท โดยกำหนด จ่ายเงินปันผลในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2566

44. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการของบริษัทฯเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2566